

Základní škola a gymnázium Vítkov,
příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

vyšší stupeň osmiletého gymnázia

Motto: „Je třeba usilovat o to, aby každý viděl a věděl víc, než viděl a věděl jeho děd a otec.“
(Anton Pavlovič Čechov)

Obsah

1	Identifikační údaje školy	3
2	Charakteristika školy	4
2.1	Stručná charakteristika.....	4
2.2	Krátce z historie.....	4
2.3	Umístění, velikost a vybavení školy.....	4
2.4	Charakteristika pedagogického sboru.....	4
2.5	Charakteristika žáků.....	5
2.6	Spolupráce s rodiči, informovanost veřejnosti.....	5
3	Charakteristika ŠVP	6
3.1	Zaměření školy.....	6
3.2	Profil absolventa.....	6
3.3	Organizace přijímacího řízení.....	7
3.4	Organizace maturitní zkoušky.....	7
3.5	Výchovně vzdělávací strategie.....	7
3.5.1	Kompetence k učení.....	8
3.5.2	Kompetence k řešení problémů.....	8
3.5.3	Kompetence komunikativní.....	8
3.5.4	Kompetence sociální a personální.....	8
3.5.5	Kompetence občanské.....	9
3.5.6	Kompetence k podnikavosti.....	9
3.6	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	10
3.7	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	11
3.8	Začlenění průřezových témat.....	12
4	Hodnocení žáků	14
5	Učební plán	16
6	Jazyk a jazyková komunikace	18
6.1	Český jazyk a literatura.....	18
6.2	Anglický jazyk, seminář z anglického jazyka.....	45
6.3	Německý jazyk, konverzace z německého jazyka I, II.....	60
6.4	Ruský jazyk, konverzace z ruského jazyka I, II.....	76
7	Matematika a její aplikace	91
7.1	Matematika, matematický seminář.....	91
8	Informatika	110
8.1	Informatika.....	110
9	Člověk a společnost	122
9.1	Dějepis, dějepisný seminář.....	122
9.2	Základy společenských věd, seminář ze společenských věd I, II.....	135
10	Člověk a příroda	162
10.1	Fyzika, fyzikální seminář.....	162
10.2	Chemie.....	188
10.3	Biologie, biologicko-chemický seminář.....	195
10.4	Zeměpis, zeměpisný seminář.....	210
11	Umění a kultura	224
11.1	Hudební výchova.....	224
11.2	Výtvarná výchova.....	232
12	Člověk a zdraví	242
12.1	Tělesná výchova.....	242

Příloha k ŠVP č. 1 platná od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2027	265

1 Identifikační údaje školy

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia
Studijní forma vzdělávání: denní forma
Kód vzdělávacího oboru: 79-41-K/81
Motivační název: „Vidět a vědět II.“

Předkladatel:

Název školy: Základní škola a gymnázium Vítkov, příspěvková organizace
Adresa: Komenského 754, 749 01 Vítkov
IČ: 69987181
REDIZO: 600143074
IZO: 000601900
Ředitel školy: Mgr. Miroslav Bučánek
E-mail: reditel@zsgvitkov.cz
Telefon a fax: 556 300 779

Zřizovatel:

Název: Město Vítkov
Adresa: náměstí Jana Zajíce 7
Kontakty: Ing. Pavel Smolka, starosta města
Telefon: 556 312 200, 556 312 201
E-mail: město@vitkov.info

Platnost dokumentu: od 1. září 2024
Číslo jednací: ZSGV/560/2024
Projednáno Školskou radou dne: 14. 5. 2024

Zodpovědný koordinátor ŠVP: Mgr. Zuzana Kotrlová

Mgr. Miroslav Bučánek, ředitel školy

2 Charakteristika školy

2.1 Stručná charakteristika

Pro malé město, jako je Vítkov, byla, je a vždy bude existence střední školy přínosem pro kulturní a společenský život. Vytváří jedinečnou šanci pro mládež z města i blízkého okolí získat kvalitní vzdělání, jež jim umožní plnohodnotné zapojení do životního i pracovního procesu. S malou nadsázkou můžeme označit vítkovské gymnázium jako rodinné. Při zpětném ohlednutí lze vysledovat i několik generací studentů pocházejících z jedné rodiny. Přes komunikační odlehlost působila v průběhu let na škole řada vynikajících pedagogů, kteří ovlivnili motivované mladé lidi, jež chtěli získat středoškolské vzdělání.

2.2 Krátce z historie

Dekretem ministerstva školství a osvěty byla v roce 1953 zřízena střední škola ve Vítkově, která 1. září zahajovala své působení, tehdy jako jedenáctiletá střední škola. První maturitní zkoušky proběhly v roce 1956. Ve školním roce 1966/1967 začal přechod ke čtyřleté formě studia gymnaziálního typu. Studium na sedmiletém gymnáziu započalo ve školním roce 1992/1993, od počátku školního roku 1996/1997 se vyučuje na osmiletém gymnáziu. V současnosti odpovídá studijní nabídka schváleným učebním dokumentům pro čtyřleté a osmileté studium.

K 30. 6. 2013 Gymnázium Vítkov ukončilo svou činnost, k 31. 7. 2013 bylo zrušeno. Od 1. 7. 2013 přešla veškerá činnost na Základní školu a gymnázium Vítkov, příspěvková organizace.

2.3 Umístění, velikost a vybavení školy

Škola se nachází v přirozeně vzniklé kulturně-vzdělávací části města Vítkova, samotná budova je pavilónového typu.

V jednotlivých pavilonech se nachází řada specializovaných učeben (zeměpisná, matematická, přírodopisná, učebna chemie, informatiky, výtvarné i hudební výchovy). Dále mají studenti možnost využívat gymnastický sál, prostory školního klubu a samozřejmě jídelnu. Kolem školy je umístěno několik sportovišť a školní zahrada s prolézacím systémem a lavičkami.

Vybavení školy je možné po materiální stránce označit za velmi dobré. Při pořizování nových materiálů a pomůcek byly zohledněny také potřeby žáků se specifickými poruchami chování a učení, bylo nakoupeno velké množství pomůcek určených jejich potřebám.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je stabilizovaný. Pedagogové splňují odbornou i pedagogickou způsobilost. Učitelé se průběžně vzdělávají v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, někteří si doplňují vzdělání distančním studiem.

Výchovným a studijním problémům se věnuje výchovná poradkyně, na škole působí metodik prevence pro gymnázium.

2.5 Charakteristika žáků

Gymnázium slouží především studentům ze spádové oblasti Vítkovska, Budišovska, částečně z Hradce nad Moravicí, Březové, Melče, Fulnecka a Oderska. Řada žáků navazuje na studijní tradici svých rodičů a sourozenců.

2.6 Spolupráce s rodiči, informovanost veřejnosti

Při škole je ustaven i Zapsaný spolek Klub rodičů při Základní škole a gymnáziu Vítkov. Nejvýznamnější akcí je pořádání Školního plesu, jehož zisk je věnován na aktivity žáků.

Veřejnost je pravidelně informována o dění ve škole prostřednictvím výroční zprávy a na oficiálních stránkách školy (www.zsgvitkov.cz).

Potřebné informace jsou rodičům předávány pomocí systému Bakalářů, v průběhu třídních schůzek i při osobních konzultacích.

Běžné provozní informace i zprávy o nadstandardních aktivitách pro studenty na gymnáziu jsou zveřejňovány na nástěnkách v prostorách školy i na vývěskách ve městě, aktuality pro žáky i pedagogický sbor jsou hlášeny školním rozhlasem.

Informace o podmínkách studia na gymnáziu mohou zájemci získat během pravidelných Dnů otevřených dveří i osobní návštěvou (po předchozí telefonické domluvě).

Zprávy o zajímavých aktivitách a úspěších studentů jsou zveřejňovány ve Vítkovském zpravodaji a v regionálním tisku.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Gymnázium je všeobecné. Cílem je připravit žáky tak, aby zvládli přijímací řízení a samotné studium na vysoké škole, nebo na vyšší odborné škole (důkazem je dlouhodobá úspěšnost žáků u přijímacího řízení). Neméně významným cílem je příprava žáků k zvládnutí závažných životních situací, výchova k tvořivému a kritickému myšlení, logickému uvažování, řešení problémů a motivace k celoživotnímu vzdělávání.

Gymnázium funguje jako otevřená instituce pro všechny žáky, rodiče a širokou vítkovskou veřejnost.

3.2 Profil absolventa

Žák po absolvování je:

- vybaven znalostmi a dovednostmi, jež odpovídají požadavkům RVP G (v některých případech je i převyšují),
- připraven žít jako všestranně rozvinutá osobnost,
- schopen dalšího rozvoje ve všech oblastech vzdělávání i praktického života,
- motivován pro další studium i sebevzdělávání,
- vybaven studijními návyky.

Absolvent:

- si uvědomuje svá práva, ale současně i povinnosti,
- je připraven pracovat aktivně a samostatně,
- akceptuje principy týmové spolupráce,
- je tolerantní, ale současně i kritický k názorům jiných lidí,
- umí přehodnotit své názory i způsoby jednání a chování,
- si stanovuje dosažitelné životní cíle, nepřeceňuje, ale ani nepodceňuje své schopnosti a možnosti,
- je zodpovědný za rozvoj svého duševního i fyzického zdraví,
- umí dodržovat pravidla slušného společenského chování,
- se snaží vhodně propojovat získané vědomosti a dovednosti, a zároveň je aplikovat v praxi,
- se podílí na ochraně životního i pracovního prostředí, společenských hodnot i kulturního dědictví,
- se vyznačuje vysokým stupněm morálních vlastností (zodpovědnost, úcta, humanita),
- má široký kulturně politický přehled,
- smysluplně využívá volný čas pro rozvoj své osobnosti,
- pracuje s moderní počítačovou technikou, ovládá cizí jazyky,
- je kreativní, komunikativní,
- ovládá schopnost empatie, dovede pomoci ostatním,
- se prosazuje jako individualita,
- respektuje lidská práva, váží si lidského života,

- jedná zodpovědně ve všech oblastech společenského života,
- se orientuje v potřebných informacích a uvážlivě je zpracovává,
- aktivně přistupuje k životu (včetně občanského),
- vědomě buduje svou budoucí profesní kariéru,
- umí vyjádřit svůj názor, ale naslouchá i druhým,
- projevuje dostatek sociální inteligence i tolerance.

Absolvent by měl být schopen plnohodnotného osobního, pracovního i společenského života. Příprava na tento život je základním cílem i úkolem gymnázia.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Škola organizuje přijímací řízení v souladu s příslušnými částmi školského zákona a vyhláškou o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách, v platném znění.

Podrobnosti pro každý školní rok jsou vždy uveřejněny na webových stránkách školy.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Způsob a podmínky ukončování vzdělávání maturitní zkouškou stanoví příslušné části školského zákona a vyhláška o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitních zkouškou, v platném znění.

Podrobnosti pro každý školní rok jsou vždy uveřejněny na webových stránkách školy.

3.5 Výchovně vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací strategie představují společné postupy, které vedou k utváření, rozvíjení a dosažení jednotlivých klíčových kompetencí žáků na úrovni školy. Při realizaci výuky v jednotlivých předmětech jsou zastoupeny metody práce:

a) klasické

- frontální výuka,
- mechanické učení faktografických údajů,
- laboratorní práce,
- seminární práce, referáty,
- skupinová práce,
- lyžařský a turistický kurz,
- exkurze

b) moderní

- používání digitálních zařízení (počítače, výukové počítačové programy, interaktivní tabule, dataprojektor, DUMy),
- projekty (týmové, samostatné),
- prezentace a obhajoba vlastních prací,
- předmětové a sportovní soutěže,

- srovnávací testy
- praktická výuka (exkurze, výstavy, kulturní představení, zahraniční zájezdy, ...),
- metody kritického myšlení,
- adaptační kurz.

3.5.1 Kompetence k učení

- vedeme žáky k trvalému osvojení učebních návyků, k poznávání vlastního stylu učení,
- učíme žáky diskusi a prezentaci žákovských prací,
- vedeme žáky k samostatné práci s různými zdroji informací, učíme žáky kriticky přistupovat k informacím a třídit je, rozlišovat podstatné od nepodstatného,
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy,
- učíme žáky čtení s porozuměním textu,
- používáme vhodné pomůcky,
- organizujeme pro žáky exkurze, přednášky, poznávací a jazykové pobyty, připravujeme je na účast v soutěžích,
- snažíme se maximálně o individuální přístup a vedeme je k prožití úspěchu.

3.5.2 Kompetence k řešení problémů

- vedeme výuku tak, aby žáci hledali různá řešení problémů a svá řešení dokázali obhájit,
- motivujeme žáky problémovými úlohami z praxe, používáme netradiční úlohy,
- podporujeme realizaci vlastních nápadů žáků a jejich tvořivost,
- učíme je věci a jevy uvádět do souvislostí,
- podněcujeme je k aktivnímu tvořivému myšlení,
- využíváme různých empirických metod (experiment, pozorování) i metod racionálních při ověřování výsledků,
- zadáváním projektů podporujeme samostatnost, kreativní a logické myšlení žáků.

3.5.3 Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vyjadřování vlastního názoru a respektování názoru druhých,
- používáme činnosti, při nichž žáci samostatně vystupují a prezentují výsledky své práce,
- učíme žáky sebehodnocení,
- vedeme je ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu a bohaté slovní zásobě,
- snažíme se, aby formulovali myšlenky a názory v logickém sledu,
- učíme žáky argumentovat a současně i přijmout kritický názor,
- vedeme žáky k porozumění různým druhům a typům textů, k užívání digitálních technologií pro kvalitní dorozumívání s okolním prostředím.

3.5.4 Kompetence sociální a personální

- u žáků rozvíjíme schopnost spolupráce a respektování práce druhých,

- zařazujeme skupinovou práci,
- učíme žáky přijmout odpovědnost za výsledky společné práce,
- společně vytváříme dobré mezilidské vztahy, demokratickou a přátelskou atmosféru,
- děti mohou zasahovat do chodu školy prostřednictvím žákovské samosprávy,
- dbáme na stanovení a dodržování pravidel týmové spolupráce,
- učíme respektování pravidel chodu školy,
- žák si uvědomuje své postavení a roli ve skupině jiných lidí,
- vedeme žáky k tomu, aby v případě potřeby poskytli pomoc druhému.

3.5.5 Kompetence občanské

- vedeme žáky k seznamování s jejich právy a povinnostmi, žáci chápou základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy,
- učíme žáky dodržování přijatých pravidel,
- žáci respektují přesvědčení jiných lidí a jejich vnitřní hodnoty, jsou vedeni k respektu k národním, kulturním a historickým tradicím,
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích,
- žáci se rozhodují v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného společenského rozvoje,
- aktivně se zapojují do kulturních a sportovních akcí,
- učíme žáky nést zodpovědnost za přijetí vhodného životního stylu a skutečných životních hodnot,
- vedeme je k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k respektování požadavků na životní prostředí.

3.5.6 Kompetence k podnikavosti

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel, k dodržování pořádku, k péči o učební pomůcky
- žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost,
- motivujeme žáky k tvořivé práci,
- vyžadujeme od žáků důsledné plnění zadaných úkolů,
- organizujeme v některých oblastech vzdělávání odborné exkurze,
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení,
- žáci se učí samostatně organizovat práci, navrhnout postup a časový rozvrh činnosti,
- dbáme na správnou prezentaci výsledků práce formou protokolů z laboratorních cvičení, referátů a seminárních prací.

3.5.7 Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií při školní práci i při zapojení do veřejného života
- žák pracuje s informacemi a digitálním obsahem způsobem odpovídajícím situaci

- žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, kriticky hodnotí jejich přínosy, ale reflektuje také jejich rizika
- žák využívá digitální technologie k usnadnění a zkvalitnění své práce, vytváří a sdílí digitální obsah
- klademe důraz na etické a respektující jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- žák rozpozná situace ohrožující bezpečnost zařízení i dat a předchází jim

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola umožňuje vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Právo na vzdělání těchto žáků, je řešeno formou poskytnutí podpůrných opatření (PO), která jsou poskytována všem žákům, kteří je objektivně potřebují.

Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory.

a) V oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- pochvala za každý pokrok, byť sebemenší.

b) V oblasti organizace výuky:

- podporujeme schopnost koncentrace střídáním jednotlivých činností a krátkých přestávek,
- preferujeme ústní projev při zkoušení,
- omezujeme hlasité čtení z učebnic,
- u mladších žáků využíváme skupinové výuky,
- postupně přecházíme k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- využíváme individuálního přístupu.

c) Zařazení předmětů speciálně pedagogické péče:

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory předměty speciálně pedagogické péče. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci Individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

d) Školní poradenské pracoviště:

Tvoří výchovně-kariérový poradce (dále jen „poradce“) pro gymnázium, metodik prevence

a speciální pedagog. Poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen komunikací se školským poradenským zařízením. Poradce s třídním učitelem zjišťuje vzdělávací potřeby žáků, ve spolupráci se školským poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku.

Třídní učitel a učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci poradce sestavuje po dobu identifikace problémů v 1. stupni podpory Plán pedagogické podpory (dále PLPP). Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. O vypracování PLPP informujeme zákonné zástupce žáka. PLPP má písemnou podobu. V PLPP je, jakým způsobem, jakými formami, s jakými pomůckami apod. postupovat při vzdělávání žáka. PLPP dle potřeb vyhodnocujeme a na základě tohoto hodnocení upravujeme. Nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování PO na základě PLPP poradce vyhodnotí, zda PO vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí poradce využití poradenské pomoci ŠPZ. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola nadále podpůrná opatření prvního stupně.

Na základě doporučení ze ŠPZ o poskytování podpůrného opatření druhého až pátého stupně si poradce vyžádá informovaný souhlas zletilého žáka, nebo zákonného zástupce žáka. Třídní učitel v součinnosti s ostatními pedagogy zajistí písemné vypracování Individuálního vzdělávacího plánu. Žáci budou vzděláváni dle IVP, hodnocení vychází ze zjištěných potřeb, nastaví se taková kritéria hodnocení, která žákovi umožní dosahovat osobního pokroku. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitel školy. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý. Poradce hodnotí IVP pololetně na klasifikační pedagogické poradě. Pokud školu navštěvuje žák vyžadující podpůrná opatření, je mu poskytnuta všestranná péče (změna vzdělávacího obsahu včetně průřezových témat dle doporučení ŠPZ, individuální přístup, pomoc při zajištění kompenzačních pomůcek, spolupráce s asistentem atd.).

3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Pro mimořádně nadané žáky sestavuje třídní učitel a učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci poradce v prvním stupni podpory Plán pedagogické podpory (dále PLPP). Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, studia odborné literatury nad rámec učiva, přípravy a účasti na soutěžích a olympiádách. Poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. O vypracování PLPP informujeme zákonné zástupce žáka. PLPP má písemnou podobu. V PLPP je, jakým způsobem, jakými formami, s jakými pomůckami apod. postupovat při vzdělávání žáka. PLPP dle potřeb vyhodnocujeme a na základě tohoto hodnocení upravujeme. Nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření na základě PLPP poradce vyhodnotí, zda PO vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí poradce využití poradenské pomoci ŠPZ. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola nadále podpůrná opatření prvního stupně.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je vyhodnocován čtvrtletně na klasifikační pedagogické poradě. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

3.8 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata a jejich okruhy jsou nedílnou součástí výuky. Aktualizují výuku, reagují na proměny společnosti, propojují učivo z několika předmětů. Jejich prostřednictvím chceme u žáků ovlivňovat postoje, hodnotový systém a jednání. Naplňováním průřezových témat chceme u žáků zabezpečovat osvojování klíčových kompetencí. Průřezová témata budeme integrovat jako součást vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů.

Průřezová témata	Kvinta/1. ročník	Sexta/2. ročník	Septima/3. ročník	Oktáva/4. ročník
OSV – Osobnostní a sociální výchova				
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	BI, ZSV	TV, HV	ZSV	ČJ
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	M, F, BI		F, TV	M, F-sem
Sociální komunikace	NJ	ČJ	AJ	
Morálka všedního dne	ZSV	BI	ČJ	TV
Spolupráce a soutěž	TV, VV, HV	M, HV	F, TV	ČJ
VEG – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
Globalizační a rozvojové procesy	D, Z	AJ		ZSV
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		ZSV	BI, M	BI
Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce				ZSV
Žijeme v Evropě	NJ	Z	AJ	RJ
Vzdělávání v Evropě a ve světě	AJ, RJ	NJ	RJ	
MKV – Multikulturní výchova				
Základní problémy sociokulturních rozdílů	Z, ZSV		D, Z	NJ
Psychosociální aspekty interkulturality	ČJ	AJ	Z	ZSV
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci	NJ		ČJ	AJ
ENV – Environmentální výchova				
Problematika vztahů organismů a prostředí	BI	CH	BI	BI
Člověk a životní prostředí	F	BI	F	BI, ZSV, F-sem
Životní prostředí regionu a ČR	CH	Z	CH	BI
MDV – Mediální výchova				
Media a mediální produkce	HV, ČJ	VV, AJ		IN
Mediální produkty a jejich významy	AJ	ČJ, RJ	NJ	ZSV
Uživatelé	ZSV	IN	ČJ	AJ
Účinky mediální produkce a vliv médií		HV		NJ
Role médií v moderních dějinách	IN	D, F, HV		ZSV, F-sem

4 Hodnocení žáků

Hodnocení žáků je nedílnou součástí vzdělávacího programu, vychází ze školského zákona. Hodnocení se vztahuje především k dosahování očekávaných výstupů ŠVP, a tím i ke stupni utváření klíčových kompetencí.

Všichni vyučující v naší škole respektují společně stanovená pravidla pro hodnocení žáků, jsou pro ně závazná. Žáci jsou na začátku školního roku seznámeni s tím, v čem a proč budou v daném předmětu vzděláváni, jakým způsobem a podle jakých pravidel budou hodnoceni. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků i žáků s podpůrnými opatřeními vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné, dosažitelné. Respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a přihlíží ke stupni podpůrného opatření.

Způsoby hodnocení

Pro hodnocení žáků všech ročníků používáme hodnocení klasifikací: číselné (1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný) nebo slovní hodnocení, které je souhrnnou zpětnou vazbou o tom, co dítě zvládlo. Nezohledňujeme pouze výsledky práce odpovídající výstupu v daném předmětu pro jednotlivé ročníky, ale také samotný proces práce, přístup dítěte, nasazení, zodpovědnost a motivaci k vzdělávání se. Měřitelné práce jsou hodnoceny buď procentuálním, nebo číselným vyjádřením úspěšnosti.

Předkládání hodnocení žáků

- Ústně v hodině zpětnou vazbou nebo při konzultacích s rodiči.
- Písemně zápisem číselného hodnocení v elektronické žákovské knížce (Bakaláři).
- Upřednostňujeme písemné ověřování před ústním (pokud to není ve prospěch žáka). Mezi měřitelné práce řadíme: písemné testy, diktáty, slohové práce, prezentace s předem danými kritérii, referáty, práce ve skupině, zapojení do projektů, úroveň samostatných či skupinových prezentací, schopnost práce s informacemi a textem, míru osobního nasazení s ohledem na možnosti žáka, iniciativu ve vzdělávání se, plnění si povinností.

Kritéria hodnocení

Obecná kritéria hodnocení žáků v naší škole:

- osobní pokrok a posun,
- míra angažovanosti jednotlivých žáků na výsledku své práce,
- komunikační dovednosti a schopnost spolupráce,
- tvořivost a schopnost řešit problémové situace,
- sociální dovednosti při práci.

Konkrétní kritéria hodnocení žáků v jednotlivých předmětech:

- žáci jsou s nimi seznámeni na začátku školního roku a korespondují s očekávanými výstupy v ŠVP,
- při hodnocení žáků je hlavní individuální přístup k jednotlivým žákům a jejich možnostem,
- výuka žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných se po dobu identifikace problémů v 1. stupni podpory zabezpečuje vypracováním Plánu pedagogické podpory. Pokud podpůrná opatření nevedou k naplnění cílů, doporučí poradce využití pomoci školského poradenského zařízení (ŠPZ). Na základě doporučení ze ŠPZ o poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně a na základě informovaného souhlasu zletilého žáka, nebo zákonného zástupce je vypracován Individuální vzdělávací plán.

Sebehodnocení

Sebehodnocení považujeme za jednu z klíčových kompetencí, kterou chceme žáky naučit. V hodinách jsou žáci vedeni k hodnocení svých individuálních výkonů a práce ostatních. Vyučující v jednotlivých předmětech provádí sebehodnocení žáků na konci jednotlivých větších tematických celků vhodně zvolenou formou.

Klasifikace žáka

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a dosažitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Při použití klasifikace se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu: 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni: prospěl/a s vyznamenáním, prospěl/a, neprospěl/a a nehodnocen/a. Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni: 1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé (viz platný Školní řád.)

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo uvolněn/a.

Zamešká-li žák v daném předmětu více než 20 % vyučovacích hodin v půlročním klasifikačním období, může vyučující tohoto předmětu navrhnout žákovi dodatečnou zkoušku z hlavních tematických celků daného předmětu za pololetí.

Není-li možné žáka hodnotit z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo nehodnocen/a.

5 Učební plán

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem
		Kvinta/1. ročník	Sexta/2. ročník	Septima/3. ročník	Oktáva/4. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	český jazyk a literatura	3 + 1	3 + 1	3 + 1	3 + 2	12 + 5
	cizí jazyk 1	4	4	4	4	12 + 4
	cizí jazyk 2	3	3	3	3	12
Matematika a její aplikace	matematika	3 + 2	3 + 2	3 + 2	1 + 3	10 + 9
Informatika	informatika	2	2	-	0 + 2	4 + 2
Člověk a společnost	dějepis	2	2	2	2	8
	základy společenských věd	1	1	2	2	6
Člověk a příroda	fyzika	2	2	0 + 3	-	4 + 3
	chemie	2	2	0 + 3	-	4 + 3
	biologie	2	2	2	2	8
	zeměpis	2	2	2	-	6
Umění a kultura	výtvarná výchova	2/2	2/2	-	-	4
	hudební výchova			-	-	
Člověk a zdraví	tělesná výchova	2	2	2	2	8
Volitelné předměty	volitelný předmět 1	-	-	2	2	4
	volitelný předmět 2	-	-	-	2	2
	volitelný předmět 3	-	-	-	2	2
CELKEM		33	33	34	32	132

Poznámky k učebnímu plánu:

- Cizí jazyk 1 - anglický jazyk pro všechny žáky.
- Cizí jazyk 2 - možno volit z jazyka německého a ruského.
- Vzdelávací obsah oboru Geologie je do vyučovacího procesu začleněn jako součást předmětu zeměpis.
- Vzdelávací obsah oboru Člověk a svět práce je do vyučovacího procesu začleněn jako součást předmětu základy společenských věd.
- Vzdelávací obsah oboru Výchova ke zdraví je do vyučovacího procesu začleněn jako součást předmětu tělesná výchova.
- Základy společenských věd - předmět vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovední základ.
- Hudební výchova a výtvarná výchova - předměty vychází ze vzdělávacích oborů Hudební obor a Výtvarný obor.
- Nabídka volitelných předmětů pro 3. ročník (každý žák volí jeden): seminář ze společenských věd I, biologicko-chemický seminář, konverzace v jazyce německém,

konverzace v jazyce ruském.

- Nabídka volitelných předmětů pro 4. ročník (každý žák volí dva, nelze zvolit předmět, který si žák vybral ve 3. ročníku): matematický seminář, zeměpisný seminář, fyzikální seminář, konverzace v jazyce německém, konverzace v jazyce ruském, seminář ze společenských věd II., dějepisný seminář, seminář z anglického jazyka.
- V případě dvou posledních po sobě následujících vyučovacích hodin stejného předmětu či projektové výuky, lze tyto hodiny spojit do bloku.

Přehled nepovinných předmětů:

- Kvinta - oktáva Pěvecký sbor (1 hod.)

6 Jazyk a jazyková komunikace

6.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se na třetím stupni vyučuje ve všech ročnících. Hodinová dotace činí čtyři hodiny týdně v 1. až 3. ročníku, ve 4. ročníku je hodinová dotace pět hodin týdně. Výuka je podle možností doplněna návštěvou filmového či divadelního představení, knihoven a exkurzí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům samostatnou práci tak, aby se naučili běžně pracovat s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny či jinými jazykovými příručkami
- seznamuje žáky s odbornými pojmy a správnou terminologií

Žák:

- prostřednictvím stále náročnějších všestranných rozborů upevňuje znalosti z mluvnice, stylistiky, syntaxe
- výběrem samostatné četby a následným rozбором textu prohlubuje poznatky o literárních dílech a současně třídí své vyjadřování

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- cílenými úkoly a rozбором textů učí žáky zpracovávat text tak, aby jim byl oporou při samostatném studiu, aby dokázali samostatně zpracovaný text použít jako východisko pro argumentaci
- poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů, vede žáky k pochopení komplexního charakteru jazyka

Žák:

- učí se samostatně vyhledávat informace z různých zdrojů a následně s nimi pracuje při řešení jazykových problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadáváním mluvních cvičení, mluvených referátů a dalších samostatných vystoupení upevňuje v žácích dovednosti verbální i neverbální komunikace, upevňuje poznatky o spisovném projevu, upozorňuje žáky na vhodné využívání jazykových prostředků vzhledem ke komunikačnímu záměru
- vhodnými příklady z veřejného života a ze sdělovacích prostředků posiluje vědomí důležitosti kultivovaného jazykového projevu

Žák:

- kultivuje si svůj mluvní projev, zdokonaluje schopnost vyjádřit svůj názor a podpořit jej přesně a srozumitelně vyjádřenými argumenty, je veden k respektování a poslouchání mluvních projevů jiných osob a k toleranci k odlišným názorům

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje na žácích zdvořilé a slušné chování, upozorňuje na provázanost využívání jazykových prostředků a úrovně mezilidských vztahů
- udržuje příznivé klima ve třídě, žáky motivuje a povzbuzuje

Žák:

- rozvíjí svou schopnost spolupracovat zapojením do párové či skupinové práce
- účastí na exkurzích, divadelních a filmových představeních se zapojuje do mezitřídních kolektivů, setkává se a spolupracuje s různými lidmi

Kompetence občanské

Učitel:

- zadáváním vhodných úkolů posiluje v žácích vědomí občanské odpovědnosti, učí je pravidlům kontaktu s občanskými institucemi
- posiluje jejich vztah k národním kulturním hodnotám

Žák:

- aktivně se zapojuje do občanského a kulturního dění, zajímá se o aktuální společenské dění
- chápe a dodržuje společenské normy

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- důsledným přístupem a kontrolou domácích úkolů, čtenářských deníků a průběžné práce vytváří v žácích pracovní návyky a pocit zodpovědnosti za vykonanou práci

Žák:

- plní si své úkoly a povinnosti, pracuje systematicky podle svého nejlepšího vědomí

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k ověřování, porovnávání a kritickému posouzení informací a dat získaných digitální cestou
- využívá digitálních technologií (volně dostupných audio/ filmových/ divadelních/ hudebních ukázek) k přiblížení literárního obsahu žákům
- vede žáky k odlišení faktů od názorů, k rozpoznání manipulativního a dezinformačního obsahu
- vštěpuje žákům základní pravidla mezilidské komunikace v daném kulturním prostředí, včetně digitálního

Žák:

- dbá na vhodnost, funkčnost, správnost a srozumitelnost svého jazykového projevu v online komunikaci a na sociálních sítích
- získává informace z různých zdrojů, posuzuje relevantnost těchto zdrojů
- informace filtruje, porovnává, analyzuje a vyhodnocuje jejich správnost
- využívá internetovou jazykovou příručku k ověření správnosti jazykového jevu
- využívá digitální technologie ke sdílení digitálního obsahu, také k interakci a kooperaci se spolužáky
- vytváří, sdílí a prezentuje digitální obsah k zadanému jazykovému, literárnímu nebo komunikačnímu tématu
- ke své práci volí vhodné digitální prostředky
- dbá na ochranu osobních údajů
- zná a respektuje základní pravidla mezilidské komunikace v digitálním prostředí
- využívá interaktivních aplikací k procvičování a domácí přípravě upevňuje své poznatky z lexikologie, hláskosloví, tvarosloví, skladby a pravopisu

Český jazyk a literatura

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyk a jazyková komunikace Žák: odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slootovorných a syntaktických principů českého jazyka	Žák: rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití orientuje se ve vývojových etapách češtiny zařadí češtinu do jazykové větve, vyjmenuje příbuzné jazyky charakterizuje vývojové změny současné české slovní zásoby správně třídí slovesa do slovesných tříd, tvoří spisovné tvary sloves, včetně přechodníkových tvarů a správně je užívá	obecné poučení o jazyku a řeči jazyk a řeč, jazyková komunikace; myšlení a jazyk; národní jazyk a jeho útvary; čeština a slovanské jazyky; jazyková kultura; základní vývojové tendence českého jazyka tvarosloví (morfologie) slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary	MKV: Psychosociální aspekty interkulturality (jak mohou změnit své monokulturní představy na multikulturní)

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyk a jazyková komunikace Žák: v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy, účinně využívá možnosti grafického členění textu v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu ke sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu	Žák: v mluveném projevu správně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova při řeči vhodně klade pauzy, důraz a přízvuk s ohledem na obsah sdělení; tempo řeči přizpůsobuje dané komunikační situaci ovládá základní pravidla českého pravopisu samostatně vyhledává spisovnou formu slova, orientuje se v PČP a SSČ aktivně rozvíjí svou slovní zásobu rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná, chápe podstatu obrazných pojmenování a význam běžně užívaných frazémů	zvuková stránka jazyka zásady spisovné výslovnosti; zvukové prostředky souvislé řeči grafická stránka jazyka písmo, jeho vznik a druhy; základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich	

Český jazyk a literatura

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyk a jazyková komunikace Žák: využívá znalosti o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny	Žák: rozlišuje větné členy a objasní jejich funkci ve větě rozlišuje významové vztahy mezi souřadně spojenými větami, užívá vhodných spojovacích výrazů k odlišení těchto vztahů rozlišuje věty hlavní a vedlejší, graficky znázorňuje stavbu složitějších souvětí	skladba (syntax) základní principy větné stavby (větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy); aktuální členění výpovědi; základy valenční a textové syntaxe	základy společenských věd – text (komunikát) a komunikační situace
používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit	rozlišuje komunikaci formální a neformální a vybírá vhodné jazykové prostředky samostatně hledá v textu hlavní myšlenky a klíčové pojmy, vytváří zápisky a stručné poznámky sloužící k případnému samostudiu využívá různé zdroje informací, které následně kriticky posuzuje a vyhodnocuje	základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby koherence textu (navazování, odkazování, tematické posloupnosti); členění textu a jeho signály; odstavec a další jednotky, vzájemné vztahy textů (intertextovost) míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace; mluvenost a psanost komunikační strategie adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera; vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa rétorika druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnického vystoupení	MDV: Média a mediální produkce (organizace práce v médiích – jak vzniká zpráva)

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární komunikace Žák: na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vyprávěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým	Žák: vysvětlí základní funkce literatury rozliší literární formy a druhy, doplní literární žánry objasní rozdíl mezi uměleckou literaturou a literaturou věcnou definuje básnické prostředky, popíše jejich funkci analyzuje báseň z hlediska její struktury a jazyka, správně využívá pojmy jako sloka, verš, rým, zpěv; metafora, personifikace, oxymóron, hyperbola, epiteton analyzuje text z hlediska času a prostoru charakterizuje postavy a rozlišuje druhy vyprávěčů rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu	metody interpretace textu interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské kompetence; interpretace a přeinterpretování způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky) jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla tropy; figury; rytmus, rým a zvukové prostředky poezie; monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč; typy kompozice; motiv, téma základy literární vědy literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika; interdisciplinárnost literární vědy; literatura a její funkce	dějepis, hudební výchova – vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury základy společenských věd – způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární komunikace Žák: • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretaci textu • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní	Žák: • zařadí dílo k příslušnému druhu a žánru na základě znalosti hlavních rysů daného druhu a žánru • nachází v textu intertextové odkazy a objasní jejich důvod, popřípadě účel • samostatně interpretuje dílo, objasní hlavní myšlenku • hodnotí literární úroveň přečteného díla, svůj názor podloží argumenty • vysvětlí funkci literární kritiky	metody interpretace textu • interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské kompetence; interpretace a přeinterpretování text a intertextovost • kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, obálka; autorský komentář, recenze) způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky)	

Český jazyk a literatura

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární komunikace Žák: vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnost a jejich příčiny) tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Žák: postihne rysy jednotlivých etap vývoje světové literatury od jejich počátků po období preromantismu, vyjmenuje hlavní představitele a stěžejní díla postihne rysy jednotlivých etap české literatury od počátků písemnictví na našem území po proces národního obrození čerpá informací z různých zdrojů a pracuje s nimi inspiruje se literaturou ve vlastní tvůrčí činnosti, využívá poznatků z teorie literatury při tvorbě vlastních textů	vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury funkce periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury; tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností; literární směry a hnutí; vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu	

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyk a jazyková komunikace Žák: v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy, účinně využívá možnosti grafického členění textu v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu ke sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	Žák: v mluveném projevu správně klade přízvuk a důraz, vhodně člení souvislou řeč, využívá pauzy, vhodně frázuje a intonuje tempo řeči přizpůsobuje obsahu sdělení vhodně využívá nonverbálních prostředků řeči ovládá základní pravopisné poučky při psaní i/y/a v koncovkách přičestí minulého ve složitějších případech shody přísudku s několikanásobným podmětem správně klade interpunkční znaménka ve složitých souvětích samostatně vyhledává spisovnou formu slova, orientuje se v PČP a SSČ rozpoznává přenesená pojmenování a chápe jejich významy, chápe významy slov a frazémů aktivně rozvíjí svou aktivní i pasivní slovní zásobu rozlišuje slova knižní, slova archaická, historismy, slova básnická a vysvětlí jejich užití v současné češtině	zvuková stránka jazyka zásady spisovné výslovnosti; zvukové prostředky souvislé řeči grafická stránka jazyka písmo, jeho vznik a druhy; základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich slovní zásoba, sémantika a tvoření slov jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických); významové vztahy mezi slovy; rozšiřování slovní zásoby; způsoby tvoření slov	výtvarná výchova – slohová charakteristika výrazových prostředků

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyk a jazyková komunikace Žák: ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka využívá znalosti o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny	Žák: tvoří spisovné tvary sloves všech způsobů a časů, včetně přechodníků, využívá znalosti slovesných vzorů zařazuje slovesa do slovesných tříd rozezná ukončenost a neukončenost děje (dokonavost a nedokonavost) rozliší rod činný a trpný, tvoří správné tvary rodu trpného rozlišuje větu hlavní a vedlejší, určuje druh vět vedlejších rozlišuje významové poměry mezi větami, k vyjádření tohoto poměru využívá vhodné spojky a spojovací výrazy graficky zaznamená stavbu souvětí, rozliší souřadnost a podřadnost vyjadřuje se jazykově i věcně správně, jasně a výstižně při výběru jazykových prostředků publicistického textu respektuje funkci a účel komunikátu	tvarosloví (morfologie) slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary skladba (syntax) základní principy větné stavby (větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy); aktuální členění výpovědi; základy valenční a textové syntaxe komunikační strategie adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera; vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa	OSV: Sociální komunikace (přesná komunikace, srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení)

Český jazyk a literatura

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyk a jazyková komunikace Žák: • používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu • pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty • efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů • při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky • volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit • posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou	Žák: • popisuje, líčí a charakterizuje s využitím vhodných a pestrých jazykových prostředků • samostatně hledá v textu hlavní myšlenky a klíčové pojmy, vytváří zápisky a stručné poznámky sloužící k případnému samostudiu • využívá různé zdroje informací, které následně kriticky posuzuje a vyhodnocuje • samostatně vytváří referát na zadané téma odborného charakteru a přednese jej s využitím základních rétorických principů a s ohledem na posluchače	slohová charakteristika výrazových prostředků text a styl, slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní text (komunikát) a komunikační situace • prostředí, účastníci komunikace, jejich role funkce komunikátů • sebevyjádření, apel, přesvědčování, argumentace, kontakt aj. jako dominantní funkce komunikátu míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace; mluvenost a psanost komunikační strategie • adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera; vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa	• MDV: Mediální produkty a jejich význam (výrazové prostředky, kódy a konvence typické pro konkrétní média: obrazové, zvukové a jazykové prostředky, sekundární kódy charakterizující jednotlivá média - obálky časopisů pro děti a mládež, znělky v rozhlasu a televizi)

Český jazyk a literatura

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární komunikace Žák: při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárních termínech identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretaci textu samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl	Žák: zařadí dílo k příslušnému druhu a žánru na základě znalosti hlavních rysů daného druhu a žánru nachází v textu intertextové odkazy a objasní jejich důvod, popřípadě účel samostatně interpretuje dílo, objasní hlavní myšlenku	základy literární vědy literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika; interdisciplinárnost literární vědy; literatura a její funkce metody interpretace textu interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské kompetence; interpretace a přeinterpretování	dějepis, hudební výchova – vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární komunikace Žák: rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech	Žák: vyjmenuje základní oblasti literární vědy a vysvětlí jejich funkce používá odborné literární pojmy analyzuje text po stránce formální i obsahové rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu	základy literární vědy literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika; interdisciplinárnost literární vědy; literatura a její funkce metody interpretace textu interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské kompetence; interpretace a přeinterpretování jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla tropy; figury; rytmus, rým a zvukové prostředky poezie; monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč; typy kompozice; motiv, téma	

Český jazyk a literatura

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární komunikace Žák: vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnost a jejich příčiny) tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Žák: postihne rysy jednotlivých etap vývoje světové literatury 19. století, vyjmenuje hlavní představitele a stěžejní díla postihne rysy jednotlivých etap české literatury od dob národního obrození po období realismu a naturalismu čerpá informace z různých zdrojů a pracuje s nimi využívá poznatků z teorie literatury při tvorbě vlastních textů	vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury funkce periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury; tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností; literární směry a hnutí; vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu	

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyk a jazyková komunikace Žák: v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy, účinně využívá možností grafického členění textu v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu ke sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit	Žák: ovládá pravidla pro psaní čárky, správně klade interpunkční znaménko i ve složitých souvětích Orientuje se v PČP a SSČ, vyhledá správný tvar slova aktivně rozvíjí svou slovní zásobu, třídí svůj mluvený i psaný projev rozlišuje slovo a pojmenování, vyhledá v textu sousloví, vysvětlí jeho význam vyhledá v textu slovo příznakové (citově zabarvené, nevhodné) a nahradí je slovem neutrálním	grafická stránka jazyka písmo, jeho vznik a druhy; základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich slovní zásoba, sémantika a tvoření slov jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických); významové vztahy mezi slovy; rozšiřování slovní zásoby; způsoby tvoření slov komunikační strategie adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera; vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa	MDV: Uživatelé (ohlasy čtenářů/diváků/posluchačů na pořad, formulace názorů, napsání souhlasné či nesouhlasné reakce) OSV: Morálka všedního dne (jak mohou rozvíjet dobré vztahy k lidem)

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyk a jazyková komunikace Žák: odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči	Žák: vhodně spojuje znalosti českého jazyka a cizích jazyků, srovnává jazykové jevy (přivlastňování) užívá vhodných variety českého jazyka v uměleckém projevu volí adekvátní komunikační strategie a jim odpovídající jazykové prostředky objasní rozdíly mezi zastaralým a moderním textem z hlediska pravopisu, slovní zásoby, slovosledu V mluveném projevu správně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova při řeči vhodně klade pauzy, důraz a přízvuk s ohledem na obsah sdělení; tempo řeči přizpůsobuje dané komunikační situaci	obecné poučení o jazyku a řeči jazyk a řeč, jazyková komunikace; myšlení a jazyk; národní jazyk a jeho útvary; čeština a slovanské jazyky; jazyková kultura; základní vývojové tendence českého jazyka komunikační strategie adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera; vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa	MKV: Vztah k multilingvní situace a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy, žádný není nadřazen jiným jazykům)

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyk a jazyková komunikace Žák: • ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka • využívá znalosti o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího	Žák: • při tvoření správných tvarů jmen využívá znalosti vzorů, dbá na vytvoření správného tvaru u jmen s nepravidelným skloňováním • pracuje s větnými vzorci, vyhodnocuje je ve vlastním projevu, dbá na to, aby stavba vět a souvětí nebyla jednotvárná, ale naopak rozmanitá • ve svém vlastním projevu se vyvaruje opakování spojek i spojovacích výrazů, používá při tom SSČ • v písemném projevu dbá na správné kladení čárek a jiných interpunkčních znamének	tvarosloví (morfologie) • slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary skladba (syntax) • základní principy větné stavby (větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy); aktuální členění výpovědi; základy valenční a textové syntaxe	

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyk a jazyková komunikace Žák: v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky	Žák: přizpůsobuje své projevy typu adresáta a charakteru sdělení rozlišuje základní slohové postupy i slohové útvary vytváří texty požadovaného charakteru a na zadané téma, jasně a výstižně formuluje svůj názor, kultivovaně a fakticky správně argumentuje doдрžuje přehlednou stavbu textu rozlišuje životopis profesionální a umělecky, využívá vhodné jazykové prostředky zvládá základní prvky rétoriky spolu s vystupováním a chováním při řečnickém projevu	komunikační strategie adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera; vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa monolog a dialog výstavba dialogu, vztah otázka-odpověď; druhy literárního dialogu; subjekty mimotextové a vnitrotextové (autor, čtenář, vypravěč, lyrický hrdina, postavy); narativní postupy (řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá) rétorika druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnického vystoupení	

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární komunikace Žák: rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu	Žák: používá odborné literární pojmy analyzuje text po stránce formální i obsahové rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu	metody interpretace textu interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské kompetence; interpretace a přeinterpretování jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla tropy; figury; rytmus, rým a zvukové prostředky poezie; monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč; typy kompozice; motiv, téma	dějepis – vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury anglický jazyk – vývoj kontextu světové literatury

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární komunikace Žák: • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretaci textu • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl	Žák: • zařadí dílo k příslušnému druhu a žánru na základě znalosti hlavních rysů daného druhu a žánru • nachází v textu intertextové odkazy a objasní jejich důvod, popřípadě účel • samostatně interpretuje dílo, objasní hlavní myšlenku	základy literární vědy • literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika; interdisciplinárnost literární vědy; literatura a její funkce metody interpretace textu • interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské kompetence; interpretace a přeinterpretování text a intertextovost • kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, obálka; autorský komentář, recenze)	

Český jazyk a literatura

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární komunikace Žák: vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnost a jejich příčiny) tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Žák: postihne rysy jednotlivých etap vývoje světové literatury 1. poloviny 20. století postihne rysy jednotlivých etap české literatury od počátků písemnictví na našem území po proces národního obrození čerpá informace z různých zdrojů a pracuje s nimi využívá poznatků z teorie literatury při tvorbě vlastních textů	vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury funkce periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury; tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností; literární směry a hnutí; vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu	

Český jazyk a literatura

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyk a jazyková komunikace Žák: v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy, účinně využívá možností grafického členění textu v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu ke sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu	Žák: v mluveném projevu správně klade přízvuk a důraz, vhodně člení souvislou řeč, využívá pauzy, vhodně frázuje a intonuje tempo řeči přizpůsobuje obsahu sdělení Vhodně využívá nonverbálních prostředků řeči systematizuje a zdokonaluje své znalosti pravopisných pravidel samostatně vyhledává spisovnou formu slova, orientuje se v PČP a SSČ rozpoznává přenesená pojmenování a chápe jejich významy, chápe významy slov a frazémů aktivně rozvíjí svou aktivní i pasivní slovní zásobu	zvuková stránka jazyka zásady spisovné výslovnosti; zvukové prostředky souvislé řeči grafická stránka jazyka písmo, jeho vznik a druhy; základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich slovní zásoba, sémantika a tvoření slov jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických); významové vztahy mezi slovy; rozšiřování slovní zásoby; způsoby tvoření slov	

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyk a jazyková komunikace Žák: využívá znalosti o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit	Žák: graficky zaznamená stavbu složitějšího souvětí, určí druhy vedlejších vět, rozpozná významový poměr mezi souřadně spojenými větami určuje větné členy základní i rozvíjející, včetně doplňku rozpozná druhy přívlasků vyjadřuje se jazykově i věcně správně, jasně a výstižně určuje funkční styl, slohový postup a útvar psaného i mluveného projevu, případného adresáta a funkci textu, vyhledá jazykové prostředky charakteristické pro daný funkční styl, postup a útvar	skladba (syntax) základní principy větné stavby (větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy); aktuální členění výpovědi, základy valenční a textové syntaxe komunikační strategie adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera, vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby koherence textu (navazování, odkazování, tematické posoupnosti); členění textu a jeho signály; odstavec a další jednotky, vzájemné vztahy textů (intertextovost) text (komunikát) a komunikační situace prostředí, účastníci komunikace, jejich role slohová charakteristika výrazových prostředků text a styl, slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní	OSV: Spolupráce a soutěž

Český jazyk a literatura

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyk a jazyková komunikace Žák: pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky	Žák: samostatně hledá v textu hlavní myšlenky a klíčové pojmy, vytváří zápisky a stručné poznámky sloužící k případnému samostudiu využívá různé zdroje informací, které následně kriticky posuzuje a vyhodnocuje samostatně vytváří referát na zadané téma odborného charakteru a přednese jej s využitím základních rétorických	funkční styly a jejich realizace v textech rétorika druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnického vystoupení	OSV: Poznávání a rozvoj osobnosti (jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila) základy společenských věd – obecné poučení o jazyku a řeči (jazyk a řeč, jazyková komunikace) anglický jazyk – významná díla a autoři

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární komunikace Žák: rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu	Žák: používá odborné literární pojmy analyzuje text po stránce formální i obsahové	metody interpretace textu interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské kompetence; interpretace a přeinterpretování	základy společenských věd – vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury
při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretaci textu samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu	zařadí dílo k příslušnému druhu a žánru na základě znalosti hlavních rysů daného druhu a žánru nachází v textu intertextové odkazy a objasní jejich důvod, popřípadě účel samostatně interpretuje dílo, objasní hlavní myšlenku analyzuje text z hlediska jeho výstavby, formy, jazyka a obsahu a účinku na čtenáře rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu	základy literární vědy literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika; interdisciplinárnost literární vědy; literatura a její funkce text a intertextovost kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, obálka; autorský komentář, recenze) jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla tropy; figury; rytmus, rým a zvukové prostředky poezie; monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč; typy kompozice; motiv, téma	

Český jazyk a literatura

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární komunikace Žák: vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnost a jejich příčiny) tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Žák: postihne rysy jednotlivých etap vývoje světové literatury 2. poloviny 20. století a počátku 21. století vyjmenuje hlavní představitele a stěžejní díla postihne rysy jednotlivých etap české literatury 2. poloviny 20. století a počátku 21. století čerpá informace z různých zdrojů a pracuje s nimi využívá poznatků z teorie literatury při tvorbě vlastních textů	vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury funkce periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury; tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností; literární směry a hnutí; vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu	

6.2 Anglický jazyk, seminář z anglického jazyka

Charakteristika předmětu

Obsahem předmětu je výuka anglického jazyka s cílem rozvíjet veškeré jazykové kompetence a připravit žáky na úspěšné složení maturity. Předpokládá se dosažení cílové úrovně B2.

Časové a organizační vymezení

Časová dotace pro všechny ročníky činí 4 hodiny týdně. Výuka předmětu může být realizována také během školou organizovaných jazykových zájezdů a aktivit mimo vyučování (Evropský den jazyků, kontakt s rodilými mluvčími a podobně). Seminář z anglického jazyka se bude realizovat ve 4. ročníku/oktávě s dotací 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- prezentuje různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a vede žáky k tomu, aby je využívali
- tam, kde je to možné, využívá srovnání s jinými jazyky, které žáci znají, i s mateřštinou

Žák:

- hledá souvislosti jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby
- pracuje se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem
- získává důvěru ve své jazykové schopnosti i návyky nutné k samostatné práci s jazykem pomocí četby upravených i autentických textů a časopisů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením
- využívá příležitost demonstrovat komplexní charakter jazyka a vede žáky k jeho respektování
- ve výuce simuluje modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.)
- v rámci konverzace na různá témata vyžaduje po žácích zřetelnou argumentaci při vyjadřování názorů

Žák:

- učí se zacházet s nekompletními informacemi díky materiálům, kterým ne vždy beze zbytku rozumí, či které obsahují neúplné věty i odstavce; je veden k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu

- postupně řeší práce většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčné literatury a prezentace výsledků před třídou)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u žáků základní dovednosti spojené se čtením, poslechem, mluvením a psaním, což je samotná podstata výuky cizího jazyka
- v rámci možností vytváří u žáků podmínky ke komunikaci s rodilými mluvčími a anglicky mluvícími cizinci vůbec, např. v rámci poznávacích zájezdů a školou organizovaných zahraničních kurzů
- při práci s jazykovým materiálem vede žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjí jejich interpretační schopnosti

Žák:

- v rámci vyučování komunikuje v daném jazyce s učitelem i spolužáky, a to nejen při přímém studiu učiva, ale i v reálných situacích

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- poskytuje žákům možnost setkání a spolupráce s různými lidmi, a to pomocí členění do skupin napříč ročníkem, účasti na zájezdech a akcích mimo vyučování, kterých se účastní žáci z různých tříd i ročníků

Žák:

- párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách rozvíjí své schopnosti spolupracovat

Kompetence občanské

Učitel:

- v hodinách průběžně navozuje diskuse o aktuálních světových i domácích událostech a vede žáky k vyjadřování vlastních názorů
- vede žáky k pozitivnímu, ale i kritickému myšlení

Žák:

- učí se vyjadřovat svůj názor, reagovat na odlišné názory a tolerovat je
- na základě poskytnutých podnětů a poznatků porovnává život ve své zemi s životem v ostatních částech světa (zejména anglicky mluvících zemích)

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- postupuje při výuce systematicky a důsledně

- reaguje adekvátně a tvořivě na vzniklé situace

Žák:

- ke komunikaci v hodinách využívá maximálně anglický jazyk (v rámci svých schopností)
- plní zadané písemné i ústní úkoly a dodržuje stanovená pravidla

Kompetence digitální

Učitel:

- zprostředkovává žákům autentické audio či audiovizuální materiály v anglickém jazyce
- nabádá žáky k využívání digitálních technologií při vyhledávání informací o anglicky mluvících zemích
- vede žáky k ověřování, porovnávání a kritickému posouzení informací a dat získaných digitální cestou
- využívá obrazovky digitálního zařízení ke zprostředkování videotextů a textů

Žák:

- využívá různorodé interaktivní aplikace k procvičování a upevňování poznatků
- aktivně komunikuje na sociálních komunikačních platformách s anglicky mluvícími uživateli
- dbá na vhodnost, funkčnost, správnost a srozumitelnost svého jazykového projevu v elektronické komunikaci a v online komunikaci na sociálních sítích
- získává informace z různých zdrojů, posuzuje pravdivost těchto informací vzhledem k jejich zdroji
- využívá digitální technologie k sdílení, interakci a kooperaci se spolužáky, volí vhodné digitální technologie
- vytváří digitální obsah k zadanému jazykovému, literárnímu nebo komunikačnímu tématu
- dbá na ochranu osobních údajů, dodržuje pravidla internetové etikety

Anglický jazyk

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma	Žák: shrne a sdělí běžné, obsahově jednoduché informace v jednoduchém textu porozumí hlavním myšlenkám a s pomocí slovníku pracuje i s detaily rozlišuje různé techniky čtení a podle zadání je aplikuje	jazykové prostředky a funkce: zvuková výstavba slova pravidla pravopisu u složitějších slov ustálená větná spojení zvuková stránka věty komunikační funkce jazyka a typy textů: vyjádří souhlas, nesouhlas jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty samostatný ústní projev – shrnutí tematické okruhy a komunikační situace: domácí potřeby identita blízcí lidé věda a technika, pokrok	základy společenských věd – osobnost člověka dějepis – reálie zemí studovaného jazyka VEG: Vzdělávání v Evropě a ve světě (významné zahraniční univerzity) MDV: Mediální produkty a jejich významy (kategorie mediálních produktů - noviny, časopisy, rozhlasové a televizní vysílání, internetové stránky, formy mediálních sdělení - zpravodajství, komentář, dokument, seriál, poradna, fotoromán apod., vzájemné inspirace mezi médii)

Anglický jazyk

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů	Žák: • z dobře srozumitelného projevu rodilého mluvčího pochopí hlavní myšlenky, identifikuje event. citové zabarvení promluvy • u jednoduchých textů a vyslechnutých ústních projevů srozumitelně sdělí hlavní myšlenky • v komunikaci sdělí a pochopí základní informace • v jednodušších textech odhadne význam některých neznámých slov na základě kontextu nebo podobnosti s češtinou	jazykové prostředky a funkce: • ustálené kolokace komunikační funkce jazyka a typy textů: • libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání • popis tematické okruhy a komunikační situace: • primární, sekundární a terciární školství v ČR a v zemích studovaného jazyka • povolání a tituly vzdělávacích institucí • méně časté profese • spolupracovníci	

Anglický jazyk

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média	Žák: píše srozumitelné a logicky vystavěné jednoduché texty na běžná témata využívá překladové i výkladové slovníky tištěné i multimediální, podle vlastních preferencí	jazykové prostředky a funkce: další vyjádření minulosti komunikační funkce jazyka a typy textů: texty informační, popisné reprodukce textu tematické okruhy a komunikační situace: časopisy pasy životní styl reálie zemí studovaného jazyka: média a jejich účinky na jednotlivce a společnost život a tradice, národní záliby a zvláštnosti vztahy s Českou republikou	základy společenských věd – život a tradice
přednese souvislý projev na zadané téma sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace	dbá na správnou výslovnost jednotlivých slov a dodržování základních pravidel anglické fonetiky rozumí jednoduché i složitější konverzaci dvou mluvčích, kteří mluví zřetelně	jazykové prostředky a funkce: fonetická redukce komunikační funkce jazyka a typy textů: osobní dopis, žádost tematické okruhy a komunikační situace: společenské vztahy reálie zemí studovaného jazyka: významné osobnosti	

Anglický jazyk

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu	Žák: • jednoduchému textu rozumí bez problémů, orientuje se v jeho struktuře a chápe jeho myšlenky • v jednoduchém a dobře srozumitelném projevu rozeznává ty detailnější informace, k jejichž pochopení mu stačí slovní zásoba	jazykové prostředky a funkce: • fonetické rysy • další vyjádření minulosti, přítomnosti, budoucnosti • přísloví, jednoduché idiomy, frázová slovesa realie zemí studovaného jazyka: • stručná charakteristika společnosti a kultury • umění, díla komunikační funkce jazyka a typy textů: • faktografické, dokumentární texty tematické okruhy a komunikační situace: • umělecké předměty	• zeměpis – obyvatelstvo, kulturní a politické prostředí • VEG: Globalizační a rozvojové procesy (globalizace a kulturní změny: procesy podporující stejnorodost a rozdílnost kulturního prostředí, snižování kulturní rozmanitosti na Zemi, šíření tzv. globální kultury a jeho důsledky) • MKV: Psychosociální aspekty interkulturality (z čeho vzniká strach z cizinců) • MDV: Média a mediální produkce (vývoj médií od knihtisku po internet, vznik a typy masových médií - tisk, rozhlas, televize)
• formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • přednese souvislý projev na zadané téma	• při komunikaci zahájí rozhovor o jednoduchých tématech • rozumí natolik, že adekvátně reaguje na partnera, ač si některá slova či věty musí nechat vysvětlit či zopakovat • sestaví souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek nebo příběh	komunikační funkce jazyka a typy textů: • formální a neformální rozhovor • diskuse • náhodné situace v osobním i profesním životě	

Anglický jazyk

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů	Žák: • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • všímá si souvislostí v rámci jazyka i mezi jazyky a snaží se jich využít pro porozumění • všímá si rozdílů mezi formálním a neformálním jazykem a snaží se je respektovat ve svém projevu	komunikační funkce jazyka a typy textů: • vypravování • vyprávění • korespondence, komunikace prostřednictvím telefonu a dalších médií • překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach tematické okruhy a komunikační situace: • úřady, veřejné služby • netradiční koníčky • vystoupení, soutěže jazykové prostředky a funkce: • rozvitě věty vedlejší, složitá souvětí	

Anglický jazyk

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit	Žák: najde požadované informace v takovém textu obsažené a rozliší informace hlavní od vedlejších spontánně přizpůsobuje techniku čtení typu textu a účelu čtení na všeobecné téma se vyjadřuje stručně a srozumitelně písemně i ústně vysvětlí své názory a stanoviska	reálie zemí studovaného jazyka: stručná charakteristika ekonomiky, společnosti a kultury, sport jazykové zvláštnosti a odlišnosti tematické okruhy a komunikační situace: netradiční dovolená romány pasý komunikační funkce jazyka a typy textů: pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď srovnání, oznámení, prezentace tisk, internet, film, audionahrávky, videonahrávky, rozhlas, televize	

Anglický jazyk

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi • postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře	Žák: • v dobře srozumitelném projevu se orientuje i při složitějším tématu • tam, kde není omezen rozsahem své slovní zásoby nebo složitým či neznámým tématem, rozumí i detailům • orientuje se ve středně náročných textech, pochopí hlavní myšlenky a najde požadované informace • s porozuměním přečte neupravenou povídku nebo delší autentický článek • kombinuje informace z různých textů	jazykové prostředky a funkce: • zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci, konvence používané k prezentaci výslovnosti komunikační funkce jazyka a typy textů: • svolení, prosba, odmítnutí, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba, zákaz, příkaz tematické okruhy a komunikační situace: • způsob vnímání sebe sama, světonázor • hlavní politické strany a orgány, veřejná jednání, veřejné instituce, veřejná oznámení, úřední dopisy reálie zemí studovaného jazyka: • literatura, významná díla a autoři	• český jazyk a literatura – vývoj kontextu světové literatury • zeměpis – obyvatelstvo, kulturní a politické prostředí • OSV: Sociální komunikace (verbální a neverbální komunikace, specifika) • VEG: Žijeme v Evropě (shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí)

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit	Žák: • zřetelně formuluje svůj názor • volně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • vyjadřuje se srozumitelně a spontánně • zapojí se do diskuse i na obtížnější témata • píše formální i neformální texty na různá témata • předává obsahově správně i složité informace • přednese krátký souvislý projev na zadané téma • při setkání s neznámými slovy aplikuje veškeré své jazykové znalosti	jazykové prostředky a funkce: • jmenné a verbální fráze, morfémy, prefixy, sufixy, odvozování, transpozice, transformace • ustálené větné rámce reálie zemí studovaného jazyka: • věda, technika, úspěchy • rodina • politické a ekonomické postavení ve světě, aktuální události a dění většího významu tematické okruhy a komunikační situace: • bezpečnost práce, nástroje a zařízení, pracovní události • cizí domov, krajina komunikační funkce jazyka a typy textů: • úřední dopis, strukturovaný životopis, • podrobný životopis, úvaha, esej • omluva, přiznání, odsouzení	• základy společenských věd – stručná charakteristika ekonomiky

Anglický jazyk

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • přednese souvislý projev na zadané téma	Žák: • jednoduché gramatické struktury používá bez chyb, náročnější s chybami • bez problémů používá základní typy vedlejších vět • používá výkladové a překladové slovníky středního rozsahu způsobem odpovídajícím účel • volí vhodné výrazy i na úrovni náročnější slovní zásoby, ač se dopouští občasných nepřesností ve významu i výslovnosti	tematické okruhy a komunikační situace: • veřejné služby, oprávnění	

Anglický jazyk

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • při setkání s rodilým mluvčím zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i konkrétních situacích • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma • čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce	Žák: • vede diskusi prakticky o všech tématech, která je schopen rozebírat v mateřštině • reaguje adekvátně i ve složitějších a méně obvyklých situacích • mluví spontánně, plynule a bez výraznějších zaváhání • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • ústně prezentuje výsledky své obsáhlejší práce s informacemi i na všeobecné téma • bez problémů odhaduje význam těch slov, která při rozsahu jeho slovní zásoby odhadnout lze • dobře rozumí autentickým projevům typu rozhlasových a televizních dokumentárních a zpravodajských pořadů i standardní živé řeči	jazykové prostředky a funkce: • valence • odborné výrazy a fráze na známá témata komunikační funkce jazyka a typy textů: • veřejná hlášení, telefon • odpuštění, pochvala, pokárání, lítost • podrobný popis, odborný popis • strukturovaný pohovor • dopis, inzerát tematické okruhy a komunikační situace: • průmysl a zemědělství • debaty a diskuse, anotace, výtahy • vybavení učeben, práce v učebnách • pracovní smlouva, obchodní dopis, reklamní materiály, návody, popis práce, státní správa, firmy reálie zemí studovaného jazyka: • vzdělávání	• biologie – příroda, životní prostředí, ekologie, globální problémy • český jazyk a literatura – významná díla a autoři • základy společenských věd – věda a technika • MKV: Vztah k multilingvní situace a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy, žádný není nadřazen jiným jazykům) • MDV: Uživatelé (co je veřejnost, publikum, občané, uživatelé, konzumenti)

Anglický jazyk

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů	Žák: • vyhledá informace z různých textů na všeobecná témata a pracuje s nimi • svá sdělení vyjadřuje plynule, aniž by byl nucen obsahově redukovat to, co chce sdělit • gramaticky správně mluví i v delším projevu a ve složitějších situacích • volí vhodnou slovní zásobu, používá idiomy a frázová slovesa • pracuje se stylistickými posuny danými použitím formálních nebo hovorových výrazů a frází • krátkodobě si zapamatuje nejen hlavní myšlenky ale i podstatné detaily • rozumí některým hraným filmům • středně náročným všeobecným textům rozumí bez problémů, odborným se slovníkem • s porozuměním přečte neupravenou knihu středního rozsahu v angličtině	komunikační funkce jazyka a typy textů: • imaginativní i umělecké texty tematické okruhy a komunikační situace: • zdraví, nehody, recepty • příroda, životní prostředí, ekologie, globální problémy • naučné společnosti a kluby, studentské shromáždění, profesní instituce • vybavení pro sport a zábavu reálie země studovaného jazyka: • autentické materiály – tisk, rozhlas, film	

Seminář z anglického jazyka

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Receptivní řečové dovednosti porozumí hlavním myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby Produktivní řečové dovednosti vyjádří své stanovisko na širokou škálu témat pomocí bohaté slovní zásoby volně reprodukuje jazykově náročnější text využívá odborné i výkladové slovníky při písemném projevu na neznámé téma Interaktivní řečové dovednosti adekvátně okomentuje odlišné názory imaginativních i faktografických textů plynule komunikuje a vyjadřuje se foneticky správně na širokou škálu témat včetně odborných	Žák: rozumí textům soudobé prózy svá sdělení i názory vyjadřuje plynule a gramaticky správně napiše pojednání a obhajuje, či vyvrací názory rozumí odborným přednáškám na téma, které dostatečně zná vyzývá ostatní k diskusi a tím napomáhá vývoji diskuse dokáže plynule konverzovat, vzít si slovo ve vhodné situaci a taktéž ukončit konverzaci rozumí většině televizních zpráv a programů pojednávajících o aktuálních tématech	Čtení použití dedukce, účel textu (multiple choice) sledování rozvoje myšlenek (gapped text) rozpoznání postoje (multiple matching) Psaní zdokonalení schopnosti podrobně písemně reagovat na otázky obecného charakteru schopnost napsat text dle zadaného tématu a vymezené formy (reportáž, zpráva, článek, recenze, esej, dopis, povídka) Use of English, použití angličtiny zaměření se na správné používání gramatických struktur Poslech zaznamenání požadovaných specifických informací s důrazem na interpretaci detailů Ústní projev trénink společného rozhodnutí kandidátů vyjednáváním trénink reakce na položené otázky	

6.3 Německý jazyk, konverzace z německého jazyka I, II

Charakteristika předmětu

Předmět má za cíl připravit absolventy gymnázia na život v mnohojazyčné evropské společnosti. Součástí vyučování němčiny je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce, jako olympiády, soutěže, výjezdy do zahraničí, exkurze, projekty apod. Výuka vede k dosažení úrovně B1 Evropského jazykového rámce.

Časové a organizační vymezení

Německý jazyk se vyučuje v rozsahu 3 hodiny týdně v prvních, druhých, třetích a čtvrtých ročnících. Konverzace z německého jazyka se dle zájmu studentů bude realizovat buď jako dvouhodinový seminář ve 4. ročníku, nebo ve 3. a 4. ročníku vždy po dvou hodinách týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k osvojování slovní zásoby a gramatiky
- vytváří podmínky pro komunikaci v cizím jazyce
- umožňuje žákům seberealizovat v cizím jazyce

Žák:

- vytváří si podle návodů učitele vlastní metodu učení, která mu vyhovuje
- kriticky hodnotí pokroky dosažené v učení
- spojuje slova ve větné celky
- používá osvojená gramatická pravidla
- snaží se samostatně hovořit v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k chápání logiky cizího jazyka, srovnávání obou jazykových systémů
- animuje k rozmanitým aktivitám

Žák:

- nachází shodné, podobné a odlišné znaky v mateřském a cizím jazyce, využije získané vědomosti a dovednosti
- samostatně uplatňuje zákonitosti cizího jazyka
- buduje si kompetenci vyjadřovat své myšlenky v cizím jazyce
- naučí se zvládat a odstraňovat bariéry při mluvení v cizím jazyce i navzdory chybám

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky vyjadřovat své myšlenky v cizím jazyce
- zařazuje do výuky různé typy textů a audio-orálních cvičení
- animuje diskuzi v cizím jazyce v rámci jednoduchých témat
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků, slovníků, internetu

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- umí pracovat a používat autentické materiály a analyticky o nich hovořit
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie v cizím jazyce
- vystupuje přirozeně a přiměřeně sebevědomě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům pomáhá

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi skupiny v cizím jazyce
- pěstuje si vnitřní disciplínu, která mu umožňuje uplatňovat prospěšné návyky

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky, aby brali ohled na druhé
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu a kulturnímu dědictví v souvislosti s odlišnou kulturou a historií německy mluvících zemí

Žák:

- díky poznávání reálií cizích zemí dokáže srovnávat mentalitu, kulturní dědictví své vlastní země
- rozvíjí pozitivní postoje k jazykové rozmanitosti
- připravuje se na život v jazykově a kulturně různorodé evropské společnosti

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla
- plní si povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- zprostředkovává žákům autentické audio či audiovizuální materiály v německém jazyce
- nabádá žáky k využívání digitálních technologií při vyhledávání informací o německy mluvících zemích
- vede žáky k ověřování, porovnávání a kritickému posouzení informací a dat získaných digitální cestou
- využívá obrazovky digitálního zařízení ke zprostředkování videotextů a textů

Žák:

- využívá různorodé interaktivní aplikace k procvičování a upevňování poznatků
- aktivně komunikuje na sociálních komunikačních platformách s německy mluvícími uživateli
- dbá na vhodnost, funkčnost, správnost a srozumitelnost svého jazykového projevu v elektronické komunikaci a v online komunikaci na sociálních sítích
- získává informace z různých zdrojů, posuzuje pravdivost těchto informací vzhledem k jeho zdroji
- využívá digitální technologie k sdílení, interakci a kooperaci se spolužáky
- vytváří digitální obsah k zadanému jazykovému, literárnímu nebo komunikačnímu tématu
- ke své práci volí vhodné digitální prostředky
- dbá na ochranu osobních údajů, dodržuje pravidla internetové etikety

Německý jazyk

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy	Žák: rozumí instrukcím týkajících se organizace školní výuky sdělí obsah a myšlenku jednoduché promluvy a konverzace	jazykové prostředky a funkce slovní přízvuk, rytmus, intonace, struktura slabiky, tónový průběh slova jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, základní vyjádření přítomnosti a minulosti ustálená slovní spojení komunikativní funkce jazyka a typy textů vyjádření emocí – libost/nelibost, zájem/nezájem formální i neformální rozhovor tisk, internet	dějepis – reálie zemí studovaného jazyka
srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	jednoduchými větami reprodukuje text orientuje se v obsahu jednoduchého textu nalézá v textu informaci potřebnou k zodpovězení jednoduchých otázek nalézá v textu známé fráze slovní zásoby nachází informace v textu o životním stylu a tradicích v německy mluvících zemích vyjadřuje svůj názor	jazykové prostředky a funkce jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, základní vyjádření přítomnosti a minulosti tematické okruhy a komunikační situace rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní, vybavení domácnosti, domov přátel koníčky a zájmy kultura a sport škola, učebny, školní prostory, učitelé, pomocný personál, výuka, domácí úkoly komunikativní funkce jazyka a typy textů vyjádření názoru, postoje, stanoviska – souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí; omluva	základy společenských věd - člověk ve společnosti

Německý jazyk

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně	Žák: jednoduchými větami reprodukuje text orientuje se v obsahu jednoduchého textu nalézá v textu informaci potřebnou k zodpovězení jednoduchých otázek nalézá v textu známé fráze slovní zásoby používá slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů nachází informace v textu o životním stylu a tradicích v německy mluvících zemích vyjadřuje svůj názor sestaví kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz tvoří formální i neformální rozhovor učiní krátké oznámení	jazykové prostředky a funkce: základní vyjádření přítomnosti a minulosti, nepravidelné a nulové tvary slovních druhů tematické okruhy a komunikační situace: rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní, vybavení domácnosti, domov přátel koníčky a zájmy kultura a sport škola, učebny, školní prostory, vybavení školy, učitelé, pomocný personál, výuka, domácí úkoly slovní zásoba komunikativní funkce jazyka a typy textů: vyjádření názoru, postoje, stanoviska – souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, omluva realie zemí studovaného jazyka: geografické zařazení a stručný popis životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou	OSV : Sociální komunikace (vyváženost negativních a pozitivních signálů, komunikační signály v řeči lidského těla) VEG: Žijeme v Evropě (shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí) MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci (jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy)

Německý jazyk

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	Žák: zvládá základy písemného projevu sestaví jednoduchou gramaticky správnou větu vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	jazykové prostředky a funkce: interpunkce, pravidla běžných slov, běžně používané litografické znaky, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti tematické okruhy a komunikační situace: služby, obchody, divadlo, kino, programy, formuláře zaměstnání, běžné profese, běžné podniky, orientační značení slovní zásoba komunikativní funkce jazyka a typy textů: pozdrav, vzkaz jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty	

Německý jazyk

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Žák: • rozumí instrukcím týkajících se organizace školní výuky • sdělí obsah a myšlenku jednoduché promluvy a konverzace • sdělí obsah a myšlenku jednoduchého autentického ústního projevu i psaného textu, který se týká běžných a známých témat • nalézá v textu informaci potřebnou k zodpovězení jednoduchých otázek • používá překladový slovník, výkladový slovník zkratk	jazykové prostředky a funkce: • slovní přízvuk, distinktivní rysy, tónový průběh slova, struktura slabiky, slabé a silné formy výslovnosti • stažené tvary • perfektum pravidelných a některých nepravidelných sloves, antonyma, slova složená a sousloví, vedlejší věty, vyjádření budoucnosti, způsobová slovesa • ustálená slovní spojení, přirovnání komunikativní funkce jazyka a typy textů: • vyjádření postoje, názoru, stanoviska - zákaz, příkaz, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba • radost/zklamání, překvapení tematické okruhy a komunikační situace: • nákupní střediska, trhy, zboží, nálepky a obaly, veřejná doprava, jízdní řády, lístky a pokuty • významné školní dny a události, texty na obrazovce počítače, slovníky, příručky	• VEG: Vzdělávání v Evropě a ve světě (srovnání vzdělávání na gymnáziích v ČR a obdobných školách v Německu)

Německý jazyk

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata	Žák: jednoduchými větami reprodukuje text orientuje se v obsahu jednoduchého textu vyhledává potřebné informace v časopisech a na internetu písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a texty	tematický okruh a komunikační situace: zábavní podniky, restaurace, jídelníčky, hotely, běžné události, oznámení, letáky jednoduché recepty texty na obrazovce počítače, slovníky, příručky okolní krajina, jednoduché vybavení pro sport a zábavu, život na venkově a ve městě, dovolená komunikativní funkce jazyka a typy textů: audionahrávky, videonahrávky, televize samostatný ústní projev – popis, vyprávění, reprodukce kratšího textu jazykové prostředky a funkce: ustálená slovní spojení nepřavidelné a nulové tvary slovních druhů, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, synonyma, antonyma, slova složená a sousloví	informatika a výpočetní technika – služby internetu

Německý jazyk

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Žák: formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu vyjadřuje se výstižně diskutuje v rámci daného tématu sestaví jednoduchou gramaticky správnou větu používá známou slovní zásobu odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	jazykové prostředky a funkce: slovní přízvuk, intonace, distinktivní rysy, slabé a silné formy výslovnosti komunikativní funkce jazyka a typy textů: přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis popis, vyprávění, reprodukce kratšího textu, krátké oznámení interakce – strukturovaný pohovor čtený či slyšený text – texty informační reálie zemí studovaného jazyka: kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy	

Německý jazyk

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení	Žák: vyhledá odpovědi na otázky v jazykově nekomplikovaných a logicky strukturovaných textech nachází známou slovní zásobu v informačních textech získává informace z rozhlasu, televize, filmu, audionahrávek a videonahrávek	jazykové prostředky a funkce: trpný rod přítomný, rozvitě vedlejší věty složené předložky komunikativní funkce jazyka a typy textů: sympatie, lhostejnost, strach, obava, údiv, vděčnost stručný životopis interakce – diskuse tematické okruhy a komunikační situace: zdravotní služby, zábavní podniky běžné vybavení pracoviště, jednoduchý návod a popis práce	MDV: Mediální produkty a jejich významy (kritický přístup k reklamě) zeměpis - základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky Německa
logicky a jasně strukturuje dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek	ukáže na mapě německy mluvící země, učiní jednoduchou prezentaci těchto zemí představí významnou osobnost z oblasti kultury, umění, sportu písemně gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a texty	komunikativní funkce jazyka a typy textů: jednoduchý inzerát srovnání, jednoduše formulovaná prezentace Interakce – korespondence, strukturovaný pohovor informace z médií – film, rozhlas, veřejná prohlášení, telefon tematické okruhy a komunikační situace: méně běžné školní pomůcky, diskuse, video-texty kolej, hotel, svátky, osobní dopisy	

Německý jazyk

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Žák: používá známou slovní zásobu a ustálená slovní spojení domluví se v běžných každodenních situacích vyjádří gramaticky správně své pocity a emoce dbá na správnou výslovnost a intonaci	jazykové prostředky a funkce: základní vyjádření minulosti a budoucnosti, nepravidelné a nulové tvary slovních druhů, rozvitě vedlejší věty, alternace samohlásek a modifikace souhlásek složené předložky tematické okruhy a komunikační situace: názory a postoje k blízkému okolí životní prostředí a příroda život mimo domov komunikativní funkce jazyka a typy textů: odpuštění, pochvala, pokárání	

Německý jazyk

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný text se slovní zásobou na běžná témata • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma	Žák: • sdělí obsah a myšlenku jednoduchého autentického ústního projevu i psaného textu, který se týká běžných a známých témat • nalézá v textu informaci potřebnou k zodpovězení otázek • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • napíše vyprávění • získává informace z veřejných prohlášení • rozumí nejméně frekventovanějším zkratkám v sms- zprávách	jazykové prostředky a funkce: • slabé a silné formy výslovnosti, rytmus • trpný rod přítomný, supletivnost řízenost, shoda komunikativní funkce jazyka a typy textů: • údiv, obava, vděčnost • lítost, přiznání, omluva • jednoduchý formální dopis, žádost • příběh, stručný popis tematické okruhy a komunikační situace: • životní prostředí, tradice, média • obchodní administrativa, obchodní dopis, nákup a prodej realie zemí studovaného jazyka: • významné události z historie, významné osobnosti • ukázky významných literárních děl	• dějepis - druhá světová válka, pád komunistických režimů a jeho důsledky • MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů (jaké postoje a jednání provázejí xenofobii, rasismus, intoleranci a extremismus) • MDV: Účinky mediální produkce a vliv médií (vliv médií na uspořádání každodenního života)

Německý jazyk

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma u předvídatelných každodenních situací	Žák: používá širokou škálu jazykových funkcí a v jejich rámci reaguje využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky neutrálního funkčního stylu přiměřeně správně používá zásobu běžných gramatických prostředků a vzorců v rámci snadno předvídatelných situací	jazykové prostředky a funkce: základní vyjádření minulosti a budoucnosti, trpný rod přítomný, rozvitě vedlejší věty, souřadné souvětí tematické okruhy a komunikační situace: volba povolání, zaměstnání, vzdělávání komunikační funkce jazyka a typy textů: texty popisné i umělecké	

Konverzace z německého jazyka I

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Receptivní řečové dovednosti rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma. Produktivní řečové dovednosti srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma Interaktivní řečové dovednosti reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů	Žák: dokáže vyjádřit hlavní myšlenku a obsah jednoduchého autentického ústního projevu i psaného textu, který se týká běžných a známých témat nalézá v textu informaci potřebnou k zodpovězení otázek reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích, používá jednoduché vhodné výrazy a frazeologické obraty stručně dokáže vyjádřit svůj názor na dané téma vyjádří gramaticky správně své pocity a emoce zapojí se do jednoduché konverzace na dané téma	oblast osobní oblast osobnostní oblast vzdělávací oblast veřejná oblast pracovní oblast společenská geografické zařazení a stručný popis německy mluvících zemí životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou	

Konverzace z německého jazyka I

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Receptivní řečové dovednosti rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení promluvy Produktivní řečové dovednosti sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek Interaktivní řečové dovednosti s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Žák: reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích, používá jednoduché vhodné výrazy a frazeologické obraty. vyjádří gramaticky správně své emoce a pocity. dokáže vyjádřit svůj názor na dané téma. napiše vyprávění. ukáže na mapě německy mluvící země, učíní jednoduchou prezentaci těchto zemí. představí významnou osobnost z oblasti kultury, umění, sportu. zapojí se do jednoduché konverzace na dané téma. dbá na správnou výslovnost a intonaci. zodpoví položené otázky.	oblast společenská významné události z historie kultura, umění a sport, některé významné osobnosti a jejich úspěchy ukázky významných literárních děl	

Konverzace z německého jazyka II

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Receptivní řečové dovednosti rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení promluvy Produktivní řečové dovednosti sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek Interaktivní řečové dovednosti s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Žák: vyjádří gramaticky správně své emoce a pocity dokáže vyjádřit svůj názor na dané téma napíše vyprávění zapojí se do jednoduché konverzace na dané téma dbá na správnou výslovnost a intonaci zodpoví položené otázky reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích, používá jednoduché vhodné výrazy a frazeologické obraty	oblast veřejná oblast pracovní oblast vzdělávací oblast osobní oblast společenská geografické zařazení a stručný popis německy mluvících zemí kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy významné události z historie ukázky významných literárních děl	

6.4 Ruský jazyk, konverzace z ruského jazyka I, II

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět ruský jazyk má za cíl připravit absolventy gymnázia na život v mnohojazyčné společnosti. Součástí vyučování je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce, jako olympiády, soutěže, projekty atd. Výuka vede k dosažení úrovně A1 – A2 Evropského jazykového rámce.

Časové a organizační vymezení

Ruský jazyk se vyučuje v rozsahu 3 hodiny týdně v prvních, druhých, třetích a čtvrtých ročnících. Konverzace z ruského jazyka se dle zájmu studentů bude realizovat buď jako dvouhodinový seminář ve 4. ročníku, nebo ve 3. a 4. ročníku vždy po dvou hodinách týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k osvojování slovní zásoby a gramatiky, hledání souvislostí u jazykových struktur i u lexikálního materiálu, srovnávání s jinými jazyky, práci s internacionalismy, k odhadování, orientaci v textu
- vytváří podmínky pro komunikaci v cizím jazyce, k samostatné práci s informacemi
- součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, internetem, autentickými dokumenty
- umožňuje žákům realizovat se v cizím jazyce

Žák:

- vytváří si podle návodů učitele vlastní metodu učení, která mu vyhovuje
- kriticky hodnotí pokroky dosažené v učení
- spojuje slova ve větné celky
- používá osvojená gramatická pravidla
- snaží se samostatně hovořit v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke srovnávání obou jazykových systémů
- animuje ho k rozmanitým aktivitám

Žák:

- nachází shodné, podobné a odlišné znaky v mateřském a cizím jazyce, využije získané vědomosti a dovednosti
- samostatně uplatňuje zákonitosti cizího jazyka
- buduje si kompetenci vyjadřovat své myšlenky v cizím jazyce

- naučí se zvládat a odstraňovat bariéry v komunikaci v cizím jazyce i navzdory chybám
- neustálou prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, př. tyto obsahují neúplné věty či odstavce, se žáci učí zacházet s nekompletními informacemi
- je veden k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu, analogií

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k vyjádření svých myšlenek v cizím jazyce
- zařazuje do výuky různé typy textů a audio-orálních cvičení
- animuje diskuzi v cizím jazyce v rámci jednoduchých témat
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků, slovníků, internetu

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- umí pracovat a používat autentické materiály a analyticky o nich hovořit
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie v cizím jazyce
- vystupuje přirozeně a přiměřeně sebevědomě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům pomáhá

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi skupiny v cizím jazyce
- pěstuje si vnitřní disciplínu, která mu umožňuje uplatňovat prospěšné návyky a potlačovat zlovyky

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky, aby brali ohled na druhé
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu a kulturnímu dědictví v souvislosti s odlišnou kulturou a historií ruských mluvících teritorií

Žák:

- díky poznávání realití cizích zemí dokáže srovnávat mentalitu, kulturní dědictví své vlastní země
- rozvíjí pozitivní postoje k jazykové rozmanitosti
- připravuje se na život v jazykově a kulturně různorodé evropské společnosti

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla
- plní si povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- zprostředkovává žákům autentické audio či audiovizuální materiály v ruském jazyce
- nabádá žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií při vyhledávání informací o rusky mluvících zemích
- vede žáky k ověřování, porovnávání a kritickému posouzení informací a dat získaných digitální cestou
- využívá obrazovky digitálního zařízení ke zprostředkování videotextů a textů

Žák:

- využívá různorodé interaktivní aplikace k procvičování a upevňování poznatků
- aktivně komunikuje na sociálních komunikačních platformách s rusky mluvícími uživateli
- dbá na vhodnost, funkčnost, správnost a srozumitelnost svého jazykového projevu v elektronické komunikaci a v online komunikaci na sociálních sítích
- získává informace z různých zdrojů, posuzuje pravdivost těchto informací vzhledem k jeho zdroji
- využívá digitální technologie k sdílení, interakci a kooperaci se spolužáky
- vytváří digitální obsah k zadanému jazykovému, literárnímu nebo komunikačnímu tématu
- ke své práci volí vhodné digitální prostředky
- dbá na ochranu osobních údajů, dodržuje pravidla internetové etikety

Ruský jazyk

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy	Žák: • rozumí instrukcím týkajících se organizace školní výuky • chápe obsah a myšlenku jednoduché promluvy a konverzace	jazykové prostředky a funkce • slovní přízvuk, rytmus, intonace, distinktivní rysy, tónovaný průběh slova, struktura slabiky, slabé a silné formy výslovnosti • skloňování podstatných a přídavných jmen, číslovky, časování sloves, slovesné vazby, tázací zájmena, synonyma, antonyma • idiomatické vazby • interpunkce, pravidla u běžných slov, stažené tvary, běžně používané litografické znaky, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti komunikativní funkce jazyka a typy textů • libost/nelibost, zájem/nezájem	
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	• jednoduchými větami reprodukuje text • orientuje se v obsahu jednoduchého textu • nalézá v textu informaci potřebnou k zodpovězení jednoduchých otázek • nalézá v textu známou slovní zásobu, nachází informace v textech o životním stylu a tradicích Ruska, pracuje s autentickými materiály • vyjadřuje svůj názor	jazykové prostředky a funkce • vyjádření přibližnosti, podobnosti, vzájemnosti tematické okruhy a komunikační situace • setkávání, rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní, popis člověka, jeho vlastnosti, odívání, móda, počasí, příroda, tradice – srovnání, významné osobnosti • obchody, nákupní střediska, trhy, nálepky a obaly, lístky, pokuty, divadlo, kino, programy, zábavní podniky, restaurace, jídelničky, hotely, formuláře, běžné události, oznámení, letáky, veřejná doprava • koníčky, zájmy komunikativní funkce jazyka a typy textů • souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, omluva	

Ruský jazyk

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně	Žák: • jednoduchými větami reprodukuje text • orientuje se v obsahu jednoduchého textu • nalézá v textu informaci potřebnou k zodpovězení jednoduchých otázek • nalézá v textu známou slovní zásobu • nachází informace v textu o životním stylu a tradicích v Rusku • vyjadřuje svůj názor • sestaví kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz • tvoří formální i neformální rozhovor • učiní krátké oznámení	jazykové prostředky a funkce • skloňování podstatných a přídavných jmen, slovesné vazby, číslovky, tázací zájmena tematické okruhy a komunikační situace • setkávání, přátelé, příbuzní, popis člověka, jeho vlastnosti, odívání, móda, služby, rodina a její společenské vztahy, vybavení domácnosti, domov přátel, okolní krajina, jednoduché vybavení pro sport a zábavu, život na venkově a ve městě, dovolená • koníčky, zájmy • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníky komunikativní funkce jazyka a typy textů • souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, omluva	• informatika a výpočetní technika – služby internetu • VEG: Vzdělávání v Evropě a ve světě (významné zahraniční univerzity)

Ruský jazyk

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů	Žák: zvládá základy písemného projevu sestaví jednoduchou gramaticky správnou větu vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	jazykové prostředky a funkce interpunkce, pravidla pravopisu běžné slovní zásoby, běžně používané litografické znaky, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti tematické okruhy a komunikační situace tematické okruhy – setkávání, popis člověka, jeho vlastnosti, odívání, móda, kultura, příroda, volný čas slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníky reálie zemí studovaného jazyka významné události z historie, významné osobnosti	

Ruský jazyk

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Žák: • rozumí instrukcím týkajících se organizace školní výuky • chápe obsah a myšlenku jednoduché promluvy a konverzace • chápe obsah a myšlenku jednoduchého autentického ústního projevu i psaného textu, který se týká běžných a známých témat • nalézá v textu informaci potřebnou k zodpovězení jednoduchých otázek • používá překladový slovník, výkladový slovník	jazykové prostředky a funkce • přízvuk, intonace • časování sloves, číslovky, určování času, slovesné vazby, skloňování podstatných jmen, stupňování přídavných jmen, podmiňovací způsob, rozkazovací způsob, podmínkové věty, shoda, jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, nepravidelné a nulové tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, slova složená a sousloví, rozvité věty vedlejší, souřadné souvětí, supletivnost, řízenost • ustálená slovní spojení, přirovnání, přísloví komunikativní funkce jazyka a typy textů • vyjádření zákazu, příkazu, možnosti, nemožnosti, nutnosti, potřeby, radosti/zklamání, překvapení tematické okruhy a komunikační situace • ekologie, počasí, krajina, stravování, nákup potravin, obaly, zboží, doprava, jízdní řády, významné události, slovníky, příručky	• MDV: Mediální produkty a jejich významy (rozbor aktuálního zpravodajství, kritéria pro výběr zpráv...)

Ruský jazyk

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata	Žák: jednoduchými větami reprodukuje text orientuje se v obsahu jednoduchého textu vyhledává potřebné informace v časopisech a na internetu písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a texty	tematické okruhy a komunikační situace stravování, restaurace, jídelníčky, jednoduché recepty - popis práce, ruská kuchyně, domácnost, práce s texty, slovníky, příručkami, úryvky z beletrie jazykové prostředky a funkce ustálená slovní spojení slovesné vazby, skloňování podstatných jmen, rozkazovací způsob, podmiňovací způsob komunikativní funkce jazyka a typy textů popis, vyprávění, reprodukce kratšího textu	informatika a výpočetní technika – služby internetu
vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu vyjadřuje se výstižně diskutuje v rámci daného tématu sestaví jednoduchou gramaticky správnou větu používá známou slovní zásobu odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá reaguje adekvátně gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů	jazykové prostředky a funkce přízvuk, intonace komunikativní funkce jazyka a typy textů kratší písemný projev – přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis, pozdrav, vzkaz samostatný ústní projev – popis, vyprávění, reprodukce kratšího textu interakce – strukturovaný pohovor odpuštění, pochvala, pokárání	

Ruský jazyk

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení	Žák: vyhledá odpovědi na otázky v jazykově nekomplikovaných a logicky strukturovaných textech nachází známou slovní zásobu v informačních textech získává informace z rozhlasu, televize, filmu, audionahrávek a videonahrávek	jazykové prostředky a funkce gramatika – vedlejší věty, předložky komunikativní funkce jazyka a typy textů sympatie, lhostejnost, strach, obava tematické okruhy a komunikační situace zdravotní služby, běžné vybavení pracoviště, běžné profese a podniky, jednoduchý návod a popis práce příroda, životní prostředí	VEG: Vzdělání v Evropě a ve světě (stipendia na zahraničních univerzitách) zeměpis - základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky Ruska
logicky a jasně strukturuje dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek	ukáže na mapě ruskojazyčné oblasti a prezentuje je představí významnou osobnost z oblasti kultury, umění, sportu písemně gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a texty	komunikativní funkce jazyka a typy textů jednoduchý inzerát srovnání, jednoduše formulovaná prezentace, krátké oznámení Interakce – korespondence tematické okruhy a komunikační situace škola, učitelé, vybavení školy, méně běžné školní pomůcky, diskuse, video-text, učebny, školní prostory, pomocný personál, vybavení školy, významné školní dny a události, výuka, domácí úkoly, texty na obrazovce počítače kolej, hotel, život mimo domov, svátky, osobní dopisy	

Ruský jazyk

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Žák: používá známou slovní zásobu a ustálená slovní spojení domluví se v běžných každodenních situacích vyjádří gramaticky správně své pocity a emoce dbá na správnou výslovnost a intonaci	jazykové prostředky a funkce slovesné vazby, nepravidelná slovesa, vedlejší věty, souvětí složené předložky tematické okruhy a komunikační situace názory a postoje k blízkému okolí	

Ruský jazyk

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy	Žák: chápe obsah a myšlenku jednoduchého autentického ústního projevu i psaného textu, který se týká běžných a známých témat nalézá v textu informaci potřebnou k zodpovězení otázek	jazykové prostředky a funkce výslovnost, rytmus, pohyblivý přízvuk trpný rod přítomný, slovesa, pravidelná a nepravidelná, zájmena záporná, vid, shoda komunikativní funkce jazyka a typy textů údiv, obava, vděčnost lítost, přiznání, omluva tematické okruhy a komunikační situace kultura, sport, média reálie zemí studovaného jazyka významné události z historie, významné osobnosti	dějepis - druhá světová válka, pád komunistických režimů a jeho důsledky
srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu napíše vyprávění získává informace z veřejných prohlášení rozumí nejfrekventovanějším zkratkám v sms- zprávách	tematické okruhy a komunikační situace obchodní administrativa, zaměstnání, služby, obchodní dopis, pracovní jednání, nákup a prodej, orientační značení, jednoduché recepty komunikativní funkce jazyka a typy textů jednoduchý formální dopis, žádost reálie zemí studovaného jazyka ukázky významných literárních děl	VEG: Žijeme v Evropě (shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí)

Ruský jazyk

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma u předvídatelných každodenních situací	Žák: používá širokou škálu jazykových funkcí a v jejich rámci reaguje využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky neutrálního funkčního stylu přiměřeně správně používá zásobu běžných gramatických prostředků a vzorců v rámci snadno předvídatelných situací vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné téma v předvídatelných situacích	jazykové prostředky a funkce minulý čas, budoucí čas, slovesné vazby, trpný rod tematické okruhy a komunikační situace volba povolání, zaměstnání, vzdělávání komunikativní funkce jazyka a typy textů stručný životopis, příběh, stručný popis jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační, popisné i umělecké interakce: formální i neformální rozhovor, diskuse tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky, veřejná prohlášení, telefon reálie zemí studovaného jazyka geografické zařazení a stručný popis významné události z historie, významné osobnosti životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy ukázky významných literárních děl	

Konverzace z ruského jazyka I

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Receptivní řečové dovednosti porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma Produktivní řečové dovednosti srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma Interaktivní řečové dovednosti: reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů	Žák: dokáže vyjádřit hlavní myšlenku a obsah jednoduchého, autentického ústního projevu i psaného textu, který se týká běžných a známých témat nalézá v textu informaci potřebnou k zodpovězení otázek reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích, používá jednoduché vhodné výrazy a frazeologické obraty stručně dokáže vyjádřit svůj názor na dané téma vyjádří gramaticky správně své pocity a emoce zapojí se do jednoduché konverzace na dané téma	oblast osobní oblast osobnostní oblast vzdělávací oblast veřejná oblast pracovní oblast společenská geografické zařazení a stručný popis rusky mluvících oblastí životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou	

Konverzace z ruského jazyka I

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Receptivní řečové dovednosti rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení promluvy Produktivní řečové dovednosti sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek Interaktivní řečové dovednosti s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Žák: reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích, používá jednoduché vhodné výrazy a frazeologické obraty vyjádří gramaticky správně své emoce a pocity dokáže vyjádřit svůj názor na dané téma napíše vyprávění ukáže na mapě rusky mluvící oblasti, učiní jednoduchou prezentaci těchto území představí významnou osobnost z oblasti kultury, umění, sportu zapojí se do jednoduché konverzace na dané téma dbá na správnou výslovnost a intonaci zodpoví položené otázky	oblast společenská významné události z historie kultura, umění a sport, některé významné osobnosti a jejich úspěchy ukázky významných literárních děl	

Konverzace z ruského jazyka II

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Receptivní řečové dovednosti rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení promluvy Produktivní řečové dovednosti sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek Interaktivní řečové dovednosti s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Žák: reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích, používá jednoduché vhodné výrazy a frazeologické obraty. vyjádří gramaticky správně své emoce a pocity dokáže vyjádřit svůj názor na dané téma napíše vyprávění zapojí se do jednoduché konverzace na dané téma dbá na správnou výslovnost a intonaci zodpoví položené otázky	oblast veřejná oblast pracovní oblast vzdělávací oblast osobní oblast společenská geografické zařazení a stručný popis rusky mluvících oblastí kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy významné události z historie ukázky významných literárních děl	

7 Matematika a její aplikace

7.1 Matematika, matematický seminář

Charakteristika předmětu

Matematika přispívá k rozvoji logického uvažování, podporuje abstraktní a analytické myšlení, učí srozumitelné a věcné argumentaci, rozvíjí schopnost pracovat s informacemi a dovednost přesně formulovat a řešit problémy. Má úzký vztah k dalším přírodním vědám fyzice, biologii a chemii. Výuka je založena na aktivních činnostech studentů a využití matematických znalostí a dovedností v reálných životních situacích. Matematika je součástí kulturního dědictví a nedílná součást života.

Výuka matematiky je založena na aktivních činnostech žáků a využití matematických znalostí a dovedností v reálných životních situacích. Získání matematické gramotnosti je důležité pro praxi i pro úspěšnost dalšího studia.

Časové a organizační vymezení

Matematika se vyučuje po celou dobu studia. Časová dotace činí pět hodin týdně v 1. až 3. ročníku, ve 4. ročníku čtyři hodiny týdně. Volitelný předmět matematický seminář studují zájemci v posledním ročníku s dotací dvě hodiny týdně.

Ve výkladu převažuje frontální výuka s důrazem na pochopení problémů, procvičování a aktivitu studentů. Během studia škola nabízí tradiční matematické soutěže: Matematická olympiáda a Matematický klokan a další podle aktuální nabídky. Žáci se zapojují do akcí vysokých škol, korespondenčních soutěží a oborových seminářů.

Výchovně a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky učitel zařazuje metody zvyšující aktivitu žáků – diskuze, práce ve skupinách, samostatná práce
- často střídá metody práce
- zadává problémové úlohy z praktického života
- vyžaduje slovní komentář při řešení úloh
- vyžaduje zápis matematickými symboly
- v geometrii dbá na správné náčrty a přesnost konstrukcí
- využívá kalkulátorů a moderních technologií

Žák:

- na příkladech získaných ve vyučovacím procesu si vytváří vlastní metodu učení, která mu vyhovuje
- kriticky hodnotí svůj vlastní pokrok v učení

- vyhledává, třídí a rozliší podstatné a nepodstatné informace
- na základě pochopení, propojení a systematizace informací je efektivně využívá v průběhu učení a praktickém životě
- používá matematické termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- u výkladu nového učiva učitel postupuje od známého k neznámému, od jednoduššího ke složitějšímu, aby žáci mohli některé poznatky sami vyvodit
- pomocí vhodných úloh vyžaduje matematickou analýzu problémové situace
- požaduje odhad a vyhodnocení správnosti výsledku podle podmínek úlohy

Žák:

- rozpozná závažný problém, objasní jeho podstatu, vyhledá informace k jeho řešení
- nachází shodné, podobné a odlišné znaky a využije získané vědomosti a dovednosti
- kriticky myslí - činí uvážlivá rozhodnutí, obhájí je
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby jejich řešení
- je otevřený k novým a originálním řešením problémů
- naučí se zvládat stres, který s sebou problémové situace přináší
- chápe důležitost a smysl zvládnutí problémových situací pro svůj budoucí život

Kompetence komunikativní

Učitel:

- při řešení úloh vyžaduje přesnou formulaci, užití správné terminologie
- vyžaduje od žáků čtení slovní úlohy s porozuměním
- učí problém přeformulovat do matematické terminologie
- podporuje slovní vyjádření matematického výsledku

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- rozumí textům, obrazovým materiálům apod.
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- uvědomuje si emotivnost mluveného projevu a sílu slova
- vystupuje nenuceně, přirozeně a dostatečně sebevědomě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá týmové práce k rozvoji schopnosti spolupracovat

- učí toleranci k názorům ostatních
- poukazuje na uplatnění matematiky v různých oblastech lidské činnosti a orientuje žáky s ohledem na jejich schopnosti na další studium na VŠ

Žák:

- umí odhadnout svou sociální roli a vlastní schopnosti v dané situaci
- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- uvědomuje si, že život je neustálá změna, ale některé postoje a hodnoty se nemění
- pěstuje si vnitřní disciplínu, která mu umožňuje uplatňovat prospěšné návyky a potlačovat zlozvyky

Kompetence občanské

Učitel:

- hodnocením a povzbuzováním podporuje aktivitu a snahu žáků
- vyžaduje plnění domácích úkolů a kontroluje je
- ukazuje na uplatnění matematiky v různých oblastech praktického života (banky, finanční úřady, statistická šetření, obchod)

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- uvědomuje si, že i správný názor může být prosazován nevhodnými prostředky
- uvědomuje si, co je v dané chvíli a situaci reálné a proveditelné
- chápe svůj život jako pokračování a rozvíjení hodnot navázaných na činnost předchozích generací

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k dodržování systému práce a přesnosti postupů řešení
- vede žáky k objektivnímu ohodnocení práce své i jiných

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání relevantních zdrojů informací a dat k danému matematickému tématu
- nabádá žáky k využívání digitálních technologií k usnadnění práce
- seznamuje žáky s novými technologiemi usnadňujícími řešení matematického problému
- zařazuje využívání digitálních zařízení při učení i při samostatné přípravě
- vede žáky k využití digitálních prostředků při vytváření grafů, tabulek, souborů s výpočty apod.
- vede žáky ke sběru a filtrování informací při přípravě domácího úkolu, referátu, či seminární práci

Žák:

- využívá digitální technologie jako pracovního nástroje k efektivnímu řešení úloh, ověřování a sdílení matematického obsahu
- získává informace z různých zdrojů, posuzuje pravdivost těchto informací vzhledem k jejich zdroji
- využívá kalkulátoru a další digitální technologie k modelování matematických situací
- využívá metody a technologie, které mu efektivně usnadní osvojení učiva
- využívá různorodé interaktivní aplikace k procvičování a upevňování poznatků
- využívá vhodné digitální technologie k sdílení, interakci a kooperaci se spolužáky

Matematika

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	Žák: • provádí aritmetické operace s přirozenými, celými, racionálními a reálnými čísly • rozliší prvočíslo a číslo složené • rozkládá přirozená čísla na prvočinitele • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel k řešení úloh • nalézá největší společný dělitel a nejmenší společný násobek • pracuje s různými tvary racionálních čísel a jejich převody • provádí operace s racionálními čísly • zařazuje číslo do příslušného číselného oboru • znázorňuje čísla na číselné ose • pracuje s absolutní hodnotou reálných čísel • používá aktivně intervaly • provádí odhady numerických výpočtů, účelně využívá kalkulátor • provádí operace s mocninami a odmocninami, částečně odmocňuje, usměrňuje zlomky	Číslo a proměnná • číselné obory – přirozená, celá, racionální a reálná čísla • mocniny – mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem, odmocniny	• fyzika – vzorce, příklady • chemie - směsi • informatika a výpočetní technika – číselné soustavy • OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Matematika

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	Žák: • užívá správné logické spojky a kvantifikátory • rozezná výrok • neguje správně výroky • určuje pravdivostní hodnotu výroků • rozliší definici a větu, pozná předpoklad a tvrzení věty • posuzuje správnost úsudku • tvoří a dokazuje hypotézy • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • zapisuje množinu výčtem prvků a charakteristickou vlastností • provádí operace s množinami • zvládá základní důkazy	argumentace a ověřování • výroková logika • základní poznatky z matematiky – výrok, definice, věta, důkaz • množiny - inkluze, rovnost množin, operace s množinami	

Matematika

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic	Žák: • sčítá, odčítá, násobí a dělí mnohočleny • upravuje mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců • upravuje výrazy, určuje definiční obor a hodnotu výrazu	číslo a proměnná • výrazy s proměnnými - mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami	
	• pozná ekvivalentní a neekvivalentní úpravy • pozná, kdy je nutná zkouška • vyjadřuje neznámou ze vzorce • graficky řeší rovnice, nerovnice a soustavy • zná různé metody řešení soustavy více rovnic s více neznámými • řeší rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru • řeší rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou různými metodami, včetně grafické • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	číslo a proměnná • rovnice a nerovnice - lineární rovnice a nerovnice a jejich soustavy, rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru, rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou	

Matematika

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav	Žák: řeší neúplnou kvadratickou rovnici a úplnou doplněním na druhou mocninu dvojčlenu, pomocí vzorce i rozkladem na součin kořenových činitelů využívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice určuje počet řešení kvadratické rovnice řeší soustavu lineární a kvadratické rovnice při řešení rovnic s neznámou pod odmocninou a ve jmenovateli určuje definiční obor a rozhoduje o nutnosti zkoušky	číslo a proměnná rovnice a nerovnice - kvadratické rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty), rovnice s neznámou ve jmenovateli a pod odmocninou fyzika – řešení soustav o více neznámých	fyzika – řešení soustav o více neznámých

Matematika

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí	Žák: rozezná funkci a umí pracovat s pojmy: definiční obor, obor hodnot, hodnota funkce v bodě načrtne grafy jednoduchých funkcí určuje definiční obory a obory hodnot, modeluje reálné závislosti pomocí funkcí, určuje průsečíky grafu s osami určuje vlastnosti funkcí vytváří inverzní funkci a ovládá pojem složená funkce užívá vlastnosti funkcí při řešení rovnic a nerovnic	závislosti a funkční vztahy obecné poznatky o funkcích - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti (monotónnost, extrém, parita, omezenost, periodičita a injektivnost), inverzní funkce a složená funkce	chemie – logaritmy, PH OSV: Spolupráce a soutěž
	pozná lineární funkci, načrtne graf, objasní geometrický význam a, b v přepisu funkce $ax + b = y$ sestrojí graf lineární funkce s absolutními hodnotami řeší reálné problémy pomocí lineární funkce	závislosti a funkční vztahy funkce - lineární funkce a funkce absolutní hodnota	
	pozná kvadratickou funkci, načrtne graf, určí definiční obor a obor hodnot a intervaly monotonie vysvětlí význam parametrů v přepisu kvadratické funkce, vypočítá souřadnice bodu, v němž nabývá funkce extrému řeší reálné problémy pomocí kvadratické funkce	závislosti a funkční vztahy funkce - kvadratická funkce	

Matematika

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	Žák: • pozná lineární lomenou funkci, určuje její definiční obor a obor hodnot, intervaly monotonie • načrtne graf lineární lomené funkce • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí	závislosti a funkční vztahy • funkce - lineární lomená funkce, nepřímá úměrnost	
	• načrtne graf mocninné funkce s celým exponentem a graf funkce druhá a třetí odmocnina, určuje definiční obory, obory hodnot a intervaly monotonie	závislosti a funkční vztahy • funkce – mocninné funkce, druhá a třetí odmocnina	
• aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi	• pozná exponenciální a logaritmickou funkci jako funkce navzájem inverzní, určí základní vlastnosti, načrtne grafy • užívá logaritmus a jeho vlastnosti, řeší exponenciální a logaritmické rovnice	závislosti a funkční vztahy • funkce - exponenciální a logaritmické funkce - logaritmus, exponenciální, logaritmické a goniometrické rovnice	

Matematika

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí	Žák: • užívá pojmy orientované úhel a jeho velikost • převádí stupňovou míru na obloukovou a naopak • definuje goniometrické funkce v pravouhlém trojúhelníku • načrtne grafy goniometrických funkcí i složených • používá jednotkové kružnice • užívá vztahy mezi goniometrickými funkcemi a řeší jednoduché goniometrické rovnice	závislosti a funkční vztahy • funkce - goniometrické funkce a rovnice -vztahy mezi goniometrickými funkcemi	
• řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech	• umí řešit úlohy na goniometrické funkce v pravouhlém trojúhelníku • vhodně používá sinovu a kosinovu větu při řešení úloh	geometrie • trigonometrie – trigonometrie pravouhlého a obecného trojúhelníku • goniometrické funkce pravouhlého trojúhelníku • sinová a kosinová věta	• výtvarná výchova – geometrie v rovině

Matematika

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu	Žák: používá správně geometrické pojmy bod, přímka, polopřímka, rovina, polorovina, úsečka, úhly zdůvodňuje a užívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, užívá polohové a metrické vztahy mezi geometrickými útvary v rovině rozlišuje konvexní a nekonvexní útvary, správně užívá jejich vlastnosti řeší úlohy s množinami bodů dané vlastnosti využívá všech vlastností trojúhelníků při řešení úloh využívá shodnosti a podobnosti trojúhelníků při úlohách konstrukčních i početních rozlišuje základní druhy čtyřúhelníků pracuje se základními pojmy v mnohoúhelnících, užívá jejich vlastnosti (úhlopříčky, kružnice opsané a vepsané)	geometrie v rovině - planimetrie rovinné útvary, klasifikace, rovnoběžnost, kolmost a odchylka přímek, délka úsečky a velikost úhlu, vzdálenost bodů a přímek, množiny bodů dané vlastnosti trojúhelník - strany, vnitřní a vnější úhly, osa stran a úhlů, výšky, těžnice, střední příčky, kružnice opsané a vepsané, obvod, obsah, Pythagorova a Euklidovy věty, těžiště, shodnost a podobnost trojúhelníků čtyřúhelník – strany, vnitřní a vnější úhly, osy stran a úhlů, výšky, úhlopříčky, kružnice opsané a vepsané různoběžky, deltoidy, tečnový a tětivový čtyřúhelník pravidelné mnohoúhelníky, obvody a obsahy kružnice a kruh – obvod, obsah, úhly v kružnici (obvodový a středový úhel)	fyzika – skládání funkcí VEG: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Matematika

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu	Žák: pojmenuje a správně užívá základních objektů v kružnici a kruhu, popisuje a užívá jejich vlastnosti, užívá polohové vztahy mezi body, přímkami a kružnicemi aplikuje metrické vlastnosti o kružnicích a kruzích v úlohách početní geometrie, poznatky užívá i v konstrukčních úlohách popisuje a určuje stejnohlost podobnost útvarů a užívá jejich vlastnosti řeší konstrukční úlohy pomocí shodných a podobných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu	geometrie shodná a podobná zobrazení – osová a středová souměrnost, posunutí, otočení, stejnohlost, konstrukční úlohy	
zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí	zobrazuje jednoduchá tělesa ve volném rovnoběžném promítání charakterizuje jednotlivá tělesa, počítá jejich objem a povrch znázorní prostorová tělesa v rovině pomocí volného rovnoběžného promítání vysvětlí všechny možnosti vzájemné polohy přímk a rovin v prostoru sestrojí řez tělesa i s využitím prostorové afinity a kolineace je schopen najít průnik přímky s hranolem a jehlanem vyřeší složitější příklady na objemy a povrchy těles řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí	geometrie v prostoru - stereometrie volné rovnoběžné promítání základní tělesa – krychle, kvádr, hranol, jehlan, rotační válec, rotační kužel, komolý jehlan a kužel, koule a její části polohové vlastnosti bodů, přímk a rovin metrické vlastnosti řezy na tělesech i s využitím prostorové afinity a kolineace průnik přímky a tělesa objemy a povrchy těles	

Matematika

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) • řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině • využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření • z analytického vyjádření (z osových nebo vrcholových rovnic) určí základní údaje o kuželosečce • řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky	Žák: • určuje vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky • pracuje s pojmem vektoru, provádí operace s vektory • určuje odchylku dvou vektorů, aktivně ovládá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině • aplikuje pojmy: směrový a normálový vektor přímky, směrový úhly přímky • vyjádří přímku v prostoru • vyjádří vzájemné polohy přímek v prostoru • odvodí jednotlivé tvary rovnic roviny a určí jejich vzájemné polohy • určí vzdálenosti bodů, přímek a rovin v prostoru • určuje vzájemnou polohu přímek, vzdálenost bodu od přímky a odchylku dvou přímek	analytická geometrie v rovině • vektory a operace s nimi (součet, násobek reálným číslem, skalární a vektorový součin), lineární kombinace vektorů, vektory lineárně závislé a nezávislé • analytické vyjádření přímky v rovině	

Matematika

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	Žák: • zapíše v prostoru přímku parametricky, rovinu parametricky i obecně • řeší polohové i metrické úlohy v prostoru	analytická geometrie v prostoru • parametrické vyjádření přímky, parametrické i obecné vyjádření roviny, polohové a metrické úlohy v prostoru • polohové a metrické vlastnosti bodů, přímk a rovin v prostoru • množiny bodů dané vlastnosti analyticky	
• využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření • z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce • řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky	• odvodí jednotlivé tvary rovnic kuželoseček, případně z rovnic zjistí parametry křivek • určí vzájemnou polohu přímk a jednotlivých kuželoseček • pomocí útvarů analytické geometrie určí množiny bodů dané vlastnosti • využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření • z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce • řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky	analytická geometrie v rovině - kuželosečky • kružnice • elipsa • hyperbola • parabola	

Matematika

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice	Žák: aplikuje znalosti o funkcích při řešení úloh o posloupnostech určuje posloupnost vzorcem pro n-tý člen, rekurentně, graficky, výčtem prvků určuje vlastnosti posloupností chápe definici aritmetické a geometrické posloupnosti používá základní vztahy pro aritmetickou a geometrickou posloupnost aplikuje geometrickou posloupnost ve finanční matematice a dalších praktických úlohách určuje limitu posloupnosti ovládá pojem nekonečné řady a u geometrické řady určí její součet využívá součet NGŘ v praktických úlohách	závislosti a funkční vztahy - posloupnost určení a vlastnosti posloupností, monotónnost, omezenost aritmetická a geometrická posloupnost využití geometrické posloupnosti ve finanční matematice nekonečná geometrická řada a její využití	OSV: Seberegulace (organizační dovednosti a efektivní řešení problémů)

Matematika

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá digitální výpočetní nástroje) reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	Žák: rozpozná kombinatorické skupiny (variace, permutace a kombinace bez opakování) řeší úlohy užitím pravidla součtu a součinu ovládá pojmy faktoriál, kombinační číslo, Pascalův trojúhelník upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly, užívá vlastností kombinačních čísel, ovládá binomickou větu řeší reálné kombinatorické úlohy používá pojmy jev náhodný, jistý, nemožný, opačný, nezávislost jevu, sjednocení a průnik jevů počítá pravděpodobnost jevu a pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů používá pojmy statistický soubor, znak, jednotka a jeho charakteristiky graficky a početně zpracovává soubory dat, využívá výpočetní techniku	práce s daty, kombinatorika, pravděpodobnost kombinatorika – elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace bez opakování, kombinatorické pravidlo součtu a součinu, Pascalův trojúhelník, binomická věta pravděpodobnost – jev náhodný, jistý, opačný a jejich pravděpodobnost, nezávislost jevů, pravděpodobnost sjednocení a průnik jevů práce s daty (statistika) – analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky (vážený aritmetický průměr, medián, modus, percentil, kvartil, směrodatná odchylka, mezikvartilová odchylka), znak, jednotka	

Matematický seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	Žák: • sestaví a znázorní algebraický tvar komplexního čísla a provádí s ním sčítání, odečítání, násobení a dělení • převede algebraický tvar na goniometrický a aktivně používá příslušný tvar při jednotlivých operacích včetně mocniny a odmocniny • řeší jednotlivé typy rovnic v oboru komplexních čísel	komplexní čísla • algebraický tvar a operace s komplexními čísly v tomto tvaru • absolutní hodnota a převod na goniometrický tvar a naopak • moivreova věta a její použití • řešení rovnic v oboru komplexních čísel	
	• vysloví definici spojitosti funkce v bodě a užívá věty o spojitosti součtu, rozdílu, součinu a podílu funkcí a větu o spojitosti složené funkce • určí body nespojitosti funkce • užívá definici limity funkce v bodě a věty o limitách • používá souvislosti pojmů limita funkce v bodě a spojitost funkce v bodě • z grafu funkce určí nevlastní limitu funkce a limitu funkce	spojitost a limita funkce • elementární funkce, jejich vlastnosti a grafy • okolí bodu, spojitost funkce, limita funkce, věty o limitách	

Matematický seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	Žák: aktivně užívá definici derivace funkce v bodě, vzorce pro derivace elementárních funkcí a pravidla pro výpočet derivace součtu, rozdílu, součinu a podílu funkcí a funkce složené	derivace funkce derivace funkce, její geometrický a fyzikální význam, derivace elementárních funkcí, součtu, rozdílu, součinu a podílu funkcí, složené funkce funkce určená implicitně, její derivace druhá derivace funkce, monotónnost a extrémy funkcí	
	vyšetří užitím první a druhé derivace funkce její monotónnost, lokální extrémy, konvexnost, konkávnost vyšetří průběh složené funkce	vyšetřování průběhu funkce monotónnost, extrémy, konvexnost, konkávnost průběh funkce	
	vypočítá primitivní funkci na základě přímé integrace aktivně používá substituční metodu a metodu per partes	primitivní funkce primitivní funkce, neurčitý integrál, vzorce pro integrování integrace substituční metodou a per partes	
	vypočítá určitý integrál užitím primitivní funkce užitím určitého integrálu vypočítá obsah rovinného obrazce, objem rotačního tělesa, povrch rotačního tělesa, délku křivky	určitý integrál určitý integrál výpočet obsahu obrazců, objemů rotačních těles, povrchu rotačních těles, délek křivek	

8 Informatika

8.1 Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika na gymnáziu navazuje na stejnojmennou vzdělávací oblast v základním vzdělávání. Dále rozvíjí informatické myšlení žáků a prohlubuje jejich porozumění principům digitálních technologií. Studium informatiky zpřístupňuje žákům pojmy, nástroje a metody informatiky jako oboru, který se věnuje efektivnímu, tedy zejména automatizovanému zpracování informací. Tím, že žáci dokážou prostřednictvím informatických nástrojů zautomatizovat rutinní a opakující se činnosti, získají čas pro jiné činnosti či úkoly. Postupy a postoje získané v informatice přenášejí i do jiných oblastí. Pozorně hledají a vybírají cíle, kterých mají nebo chtějí dosahovat. Dokážou systematicky volit a uplatňovat postupy optimální vzhledem k těmto cílům. Žáci se učí řešení konkrétního problému zobecnit i pro řešení obdobných problémů. Pochopení principů fungování všudypřítomných digitálních technologií žákům pomáhá lépe porozumět světu kolem nich, rozpoznávat problémy, nalézat řešení problémů, předcházet problémům, inovovat a aktivně se zapojovat do života společnosti a jeho změn. Informatika žáky učí rozpoznávat situace, kdy je k řešení problému výhodné uplatnit algoritmický přístup. Shromažďují přiměřené množství relevantních informací a vytvářejí a zkoušejí různé modely, přitom uvážlivě volí mezi přesností a zjednodušováním. Žáci se učí analyzovat a vzájemně porovnávat různá řešení a jejich části. Posuzují mimo jiné efektivitu a náročnost řešení a omezení plynoucí ze zvoleného či zadaného nástroje. Vývoj svých řešení plánují v jednotlivých krocích, řešení průběžně testují a postupně vylepšují. Učí se posuzovat problémy podle významu pro cílovou skupinu a také přímé i nepřímé dopady neřešení či naopak konkrétního řešení nejen na cílovou skupinu, ale také na další členy společnosti a životní prostředí. Při navrhování informačních systémů ke konkrétnímu účelu se žáci učí rozumět strukturaci velkého množství dat, vazbám mezi nimi a procesům, které při práci s daty realizuje jednak počítač, jednak člověk v jakékoli roli. Řeší způsob jejich zabezpečení. Pomocí digitálních technologií získávají a zpracovávají data. Díky nim také dokážou přicházet s novými informacemi a zároveň snadno nepodléhají dezinformacím. Již od počátku formálního vzdělávání je v informatice kladen důraz na aktivní přístup žáků k řešení praktických problémů. Postupně roste jejich obtížnost, rozsah a složitost. Žáci se setkávají s čím dál větším množstvím úloh s nejasným zadáním, více možnostmi postupů řešení a otevřeným koncem. Zároveň roste ochota žáků experimentovat a pozitivně pracovat s chybou. Alespoň některé z jejich navržených a realizovaných řešení je funkční a řeší relevantní problém. Učitelé do aktivit důsledně přinášejí kontext reálného světa a dávají dostatečný prostor pro iniciativu žáků při objevování vlastních postupů, ale také zajímavých problémů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů

- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, vyžaduje od žáků aktivní užívání odborné terminologie jako nezbytný předpoklad pro samostatné studium odborných textů
- zaměřuje pozornost žáků nejen na výsledek, ale i na postup řešení a jeho srozumitelný popis, případně na alternativní způsoby řešení a zápisu
- zadává dlouhodobé úkoly s pevně stanoveným termínem vyhotovení a odevzdání a kontroluje jejich řádné plnění
- umožňuje žákům seberealizovat se a vytváří tak jejich vyšší motivovanost
- motivuje vhodnými úkoly žáky tak, aby využívali ke svému dalšímu vzdělávání široké spektrum informačních zdrojů
- učitel vede studenty k přijetí odpovědnosti za vlastní vzdělávání

Žák:

- na příkladech získaných ve vyučovacím procesu si vytváří vlastní metodu učení, která mu vyhovuje
- kriticky hodnotí svůj vlastní pokrok v učení
- vyhledává, třídí a rozliší podstatné a nepodstatné informace
- na základě pochopení, propojení a systematizace informací je efektivně využívá v průběhu učení a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvoří pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- zařazuje rozmanité aktivity
- učitel volí náročnost úloh tak, aby studenti byli nuceni v daném čase používat co nejefektivnější postupy
- učitel není v pozici řešitele, ale pomocníka, žáci si hledají svou cestu k řešení úlohy
- učitel vede žáky k vhodnému strukturování informací při řešení problémů a prezentování výsledků
- učitel vede žáky k využívání učiva z jiných předmětů
- učitel vede žáky k pěstování trpělivosti a pečlivosti

Žák:

- rozpozná závažný problém, objasní jeho podstatu, vyhledá informace k jeho řešení
- nachází shodné, podobné a odlišné znaky a využije získané vědomosti a dovednosti
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, obhájí je
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby jejich řešení
- je otevřený k novým a originální – řešením problémů
- naučí se zvládat stres, který s sebou problémové situace přináší
- chápe důležitost a smysl zvládnutí problémových situací pro svůj budoucí život

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- zařazuje do výuky samostatná vystoupení žáků
- používá skupinové vyučování, vede k dovednosti podřídit se zájmu skupiny, chápat potřebu efektivní spolupráce
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků
- podporuje konstruktivní přístup žáků k výuce (dotazy, rozšiřující informace, upozornění na chybu)

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům apod.
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- uvědomuje si emotivnost mluveného projevu a sílu slova
- vystupuje nenuceně, přirozeně a dostatečně sebevědomě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- procvičuje s žáky vyjadřování vlastních stanovisek (i opačných), žáci jsou vedeni, aby vyslechli názory druhých a přiměřeně na ně reagovali
- vede žáky k odpovídajícímu hodnocení vlastních výkonů i výkonů spolužáků
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel, např. řádů učeben apod.
- vede žáky ke schopnosti přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- vede žáky ke schopnosti přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- vyžaduje, aby žáci byli schopni řešit úlohy v různém prostředí, při různých podmínkách a pomocí různých nástrojů

Žák:

- umí odhadnout svou sociální roli a vlastní schopnosti v dané situaci
- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- uvědomuje si, že život je neustálá změna, ale některé postoje a hodnoty se nemění
- pěstuje si vnitřní disciplínu, která mu umožňuje uplatňovat prospěšné návyky a potlačovat zlovyky

Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- kontroluje, zda žák toleruje požadavky okolí, neuráží či neponižuje nikoho jiného
- při hodnocení úkolů zjišťuje, zda žák chápe a dodržuje své povinnosti při vystupování ve veřejném prostoru
- vede žáky k využití prostředků ICT nejen pro potřeby dalšího vzdělávání, ale i pro účely uplatnění v praktickém životě
- rozvíjí u žáků schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo
- vede žáky k respektování autorských práv a legislativy při práci s informacemi tím, že důsledně vyžaduje uvádění zdrojů, z nichž žák čerpá informace při své samostatné práci (odborné práce, prezentace, referáty)
- vyžaduje od žáků přiměřené společenské chování ve škole i mimo ni

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- uvědomuje si pasivní a aktivní občanský postoj, tj. důležitost faktu, že i obyčejný občan může přispět k rozvoji státu svým úsilím a postojem
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- uvědomuje si, že i správný názor může být prosazován nevhodnými prostředky
- uvědomuje si, co je v dané chvíli a situaci reálné a proveditelné
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturu, historické dědictví a přírodu
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- chápe svůj život jako pokračování a rozvíjení hodnot navázaných na činnost předchozích generací

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky vhodným metodickým postupem k ovládnutí základních funkcí digitální techniky, učí je diagnostikovat a odstraňovat základní problémy při jejím provozu
- seznamuje žáky s technickými pomůckami a umožní jim s nimi pracovat – osobní počítač, skener, tiskárny, atp.
- vede žáky s ohledem na jejich věk/vyspělost k přijetí odpovědnosti za vlastní práci a k předvídání a přijetí důsledků vlastního jednání
- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla

- plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky ke správnému používání digitálních zařízení a technologií, tak, aby předcházel újmám na zdraví a majetku
- seznamuje žáky s aplikacemi, službami, novými technologiemi, které jim usnadní a zefektivní práci
- rozvíjí u žáků kritické myšlení a schopnosti řešit problémy

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Informatika

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů; posuzuje množství informace podle počtu možností, které jsou díky informaci vyloučeny; odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech	Žák: interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů; posuzuje množství informace podle počtu možností, které jsou díky informaci vyloučeny; odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech	Data, informace získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači data a jejich význam, pojem informace	
rolišuje a používá různé datové typy; navrhne a porovná různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace	rolišuje a používá různé datové typy; navrhne a porovná různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace dodržuje stylistická a typografická pravidla dokáže na uživatelské úrovni upravit textový dokument, video a zvuk	Kódování a přenos dat kódování dat v počítačích obecně, binární soustava, bity a bajty; kódování čísel, vliv množství informace (počtu bitů) na možný rozsah a dostupnou přesnost; kódování textů; kódování obrazu, zvuku, videa, principy bezztrátové a ztrátové komprese; přenos dat, kódování a dekódování zprávy, komunikační kanál, kontrolní součty	matematika - číselné soustavy

Informatika

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model, simulaci	formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model, simulaci vytváří a zpracovává data v tabulkovém procesoru	Modelování model jako zjednodušení reality, schéma, diagram, pojmová a myšlenková mapa; graf, vrcholy, hrany, orientovaný graf, ohodnocený graf, kritická cesta	
převede data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému	převede data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému je schopen prezentovat získané informace a poznatky pomocí prezentačního softwaru	Interpretace dat kvalita informačního zdroje; chyby a manipulace v interpretacích dat; kritické myšlení a kognitivní zkreslení	MDV: Role médií v moderních dějinách (moderní společnost a svoboda projevu: zda mohou být média nezávislá a odpovědná) ruský jazyk – služby internetu

Informatika

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska	Žák: rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska zná technické schéma současných počítačů, orientuje se v technických parametrech pracuje s počítačem dle ergonomických a bezpečnostních zásad se orientuje v historii vývoje hardwaru a softwaru vysvětlí pojem umělá inteligence, její využití, přínosy, rizika a limity	Hardware a software technické schéma současného počítače, sledované parametry základních dílů a jejich vliv na jeho rychlost, kapacitu, možné využití a na ergonomii práce s počítačem, typy počítačů; fungování operačního systému, současné operační systémy a jejich využití; zlomové události vývoje hardwaru a softwaru, nové počítačové technologie, jejich využití a vliv na společnost Umělá inteligence princip strojového učení; aplikace umělé inteligence; limity, přínosy a rizika umělé inteligence	MDV: Uživatelé (médiá pro vybrané skupiny)
porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je zajištěna komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti	porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je zajištěna komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti	Počítačové sítě lokální počítačové sítě a internet – paketový přenos dat, firewall; zabezpečený přenos dat; principy fungování webu a cloudových služeb; typy, vlastnosti bezdrátových sítí, internet věcí	ruský, německý jazyk – služby internetu
identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s	identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními	Bezpečnost počítačových zařízení a dat způsoby útoků na počítačová	

Informatika

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
nimi druhým chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost	zařízeními a poradí s nimi druhým chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost	zařízení; cíle a sociotechnické metody útočníků; zabezpečení zařízení a dat – aktualizace softwaru, antivir, bezpečná práce s hesly, vícefaktorová autentizace a biometrika; metody zálohování dat; systemový přístup k zabezpečení Bezpečné digitální prostředí fyzická identita člověka jako spojení jeho biologické a právní identity; digitální identita a její vazby s fyzickou identitou – datová schránka, elektronický podpis, token; neověřená a falešná digitální identita; nevědomá digitální stopa – logy, metadata, cookies, sledování uživatele a narušení soukromí při využívání internetu; vědomá digitální stopa – virtuální osobnosti a jejich cílené vytváření; fungování a algoritmy sociálních sítí	
rozpozná informační toky v systémech; analyzuje a hodnotí informační systémy	rozpozná informační toky v systémech;	Informační systémy informační systém – data, jejich	

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
z různých hledisek; • zvažuje i nepřímé a nezamýšlené dopady informačního systému na různé skupiny • nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data úpravou databázového dotazu • určí cílovou skupinu, formuluje problém, validuje potřeby, určí a prioritizuje požadavky na řešení • určí jednotlivé uživatelské role, specifikuje jejich činnosti, navrhne, otestuje a přizpůsobí rozhraní uživatelům • navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; • navrhne procesy zpracování dat • otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhne a realizuje potřebná vylepšení; • během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění	• analyzuje a hodnotí informační systémy z různých hledisek; • zvažuje i nepřímé a nezamýšlené dopady informačního systému na různé skupiny • nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data úpravou databázového dotazu • určí cílovou skupinu, formuluje problém, validuje potřeby, určí a prioritizuje požadavky na řešení • určí jednotlivé uživatelské role, specifikuje jejich činnosti, navrhne, otestuje a přizpůsobí rozhraní uživatelům • navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; • navrhne procesy zpracování dat • otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhne a realizuje potřebná vylepšení; • během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění	struktura a vazby, definované procesy, role uživatelů, technické řešení informačních systémů; • veřejné informační systémy Hromadné zpracování dat • tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda; • řazení a filtrování dat, rozpoznávání vzorů a trendů v datech, vizualizace dat; • velká data – zdroje, metody zpracování, využití Vývoj informačního systému • postup tvorby informačního systému; • návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů; • návrh databázové tabulky, atributy polí, primární klíč; • návrh struktury a propojení více tabulek – cizí klíč, relace	

Informatika

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: vysvětlí daný algoritmus, program; určí, zda je daný postup algoritmem analyzuje problém, rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a запиše algoritmy pro řešení problému ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí nároky algoritmů; porovná algoritmy podle různých hledisek, vybere pro řešený problém ten nejvhodnější; vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska; zobecní řešení pro širší třídu problémů	Žák: vysvětlí daný algoritmus, program; určí, zda je daný postup algoritmem analyzuje problém, rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a запиše algoritmy pro řešení problému ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí nároky algoritmů; porovná algoritmy podle různých hledisek, vybere pro řešený problém ten nejvhodnější; vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska; zobecní řešení pro širší třídu problémů	Algoritmizace zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; rozdělení problému na části, identifikace návaznosti dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování; pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, přirozené a formální jazyky, různé zápisy algoritmů	MDV: Media a mediální produkce (příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných)
vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami; ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů	vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami; ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů	Programovací koncepty programovací jazyk; proměnné, datové typy a jejich vlastnosti, vstup a výstup dat; podprogramy s parametry a s návratovými hodnotami; větvení programu se složenými podmínkami, cykly, seznamy	
ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu, otestuje, odladí	ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu, otestuje, odladí a	Testování, optimalizace syntaktické, běhové a logické	

Informatika

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
a optimalizuje program	optimalizuje program	(funkční) chyby, krokování a ladění programu; • vliv vstupních dat na spotřebované výpočetní zdroje Vývoj programu • nápověda a dokumentace k programu; • autorství a licence programu; • etika programátora	

9 Člověk a společnost

9.1 Dějepis, dějepisný seminář

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět přináší poznatky o konání člověka v minulosti, jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí člověka, především ve smyslu pochopení historických souvislostí a jejich předávání dalším generacím. Klade důraz hlavně na dějiny 19. a 20. století. Pomáhá žákům pochopit především vývoj v Evropě, evropskou kulturu a proniknout k jednotlivým důležitým jevům a dějům. Vede k vnímání civilizačního přínosu různých kultur v závislosti na širších společenských podmínkách, uplatňování tolerantních postojů vůči minoritním skupinám ve společnosti, odhalování rasistických, xenofobních a extremistických názorů a postojů. Úzce souvisí se zeměpisem, základy společenských věd a dalšími předměty, které se dotýkají problémů kultury, literatury, náboženství nebo celkového rozvoje lidstva.

Časové a organizační vymezení

Obsah učiva je rozdělen do čtyř ročníků. V každém ročníku jsou k dispozici dvě vyučovací hodiny týdně. Volitelný Dějepisný seminář je jednoletý (oktáva/4. ročník) s dvouhodinovou týdenní dotací. Klasická výuka je doplněna exkurzemi, přednáškami apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke správnému používání literatury (atlasy, historické časopisy, encyklopedie apod.) a internetu
- vede žáky k vyhledávání a kombinaci různých informačních zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- rozvíjí schopnost žáků využívat informace získané v jiných předmětech v rámci mezipředmětových vztahů
- organizuje exkurze na historicky významná místa, aby žáci měli možnost porovnat teoreticky získané znalosti s realitou
- umožňuje žákům seberealizovat se a vytváří tak jejich vyšší motivovanost

Žák:

- na příkladech získaných ve vyučovacím procesu si vytváří vlastní metodu učení, která mu vyhovuje
- kriticky hodnotí svůj vlastní pokrok v učení
- na příkladech kladných i záporných historických postav odvodí úskalí přeceňování i podceňování vlastní osobnosti
- vyhledává, třídí a rozliší podstatné a nepodstatné informace

- na základě pochopení, propojení a systematizace informací je efektivně využívá v průběhu učení a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvoří pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke kritickému hodnocení pramenů, hledání logických souvislostí a rozpoznání historických myšlenkových manipulací
- vede žáky k práci s různými typy textů
- zařazuje rozmanité aktivity a metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- snaží se, aby žáci chápali, že historie není uzavřenou minulostí, shlukem faktů a definitivních závěrů, ale kladením si otázek
- vede žáky k rozlišování mýtů a skutečnosti, objektivnímu posuzování společenských jevů a rozpoznávání myšlenkových manipulací

Žák:

- rozpozná závažný problém, objasní jeho podstatu, vyhledá informace k jeho řešení
- nachází shodné, podobné a odlišné znaky a využije získané vědomosti a dovednosti
- kriticky myslí - činí uvážlivá rozhodnutí, obhájí je
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby jejich řešení
- je otevřený k novým a originálním řešením problémů
- naučí se zvládat stres, který s sebou problémové situace přináší
- chápe důležitost a smysl zvládnutí problémových situací pro svůj budoucí život

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává žákům referáty a vede je ke kultivovanému a srozumitelnému prezentování svých znalostí
- zařazuje diskuse, obhajoby názorů a argumentace na základě získaných informací
- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vede k využívání rozličných informačních a komunikačních prostředků
- klade důraz na logickou, časovou a ověřitelnou stránku projevu

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům apod.
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- uvědomuje si emotivnost mluveného projevu a sílu slova
- vystupuje nenuceně, přirozeně a dostatečně sebevědomě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje skupinovou práci, během níž žáci spolupracují a obhájí své názory
- pomáhá navodit příznivé klima pro práci a vzájemnou komunikaci
- snaží se o zapojení všech žáků a pomáhá těm, kteří si nedůvěřují
- vytváří příznivé klima třídy

Žák:

- umí odhadnout svou sociální roli a vlastní schopnosti v dané situaci
- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- uvědomuje si, že život je neustálá změna, ale některé postoje a hodnoty se nemění
- pěstuje si vnitřní disciplínu, která mu umožňuje uplatňovat prospěšné návyky a potlačovat zlovyky

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby cítili úctu k vlastnímu národu, ale také jiným národům a etnikům, získali respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství
- učí žáky, aby brali ohled na druhé a respektovali názory druhých
- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- uvědomuje si pasivní a aktivní občanský postoj, tj. důležitost faktu, že i obyčejný občan může přispět k rozvoji státu svým úsilím a postojem
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- uvědomuje si, že i správný názor může být prosazován nevhodnými prostředky
- uvědomuje si, co je v dané chvíli a situaci reálné a proveditelné
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturu, historické dědictví a přírodu

- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe svůj život jako pokračování a rozvíjení hodnot navázaných na činnost předchozích generací

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitálních technologií při vyhledávání a získávání informací k danému historickému tématu
- vede žáky k vytváření výstupů digitální povahy
- podporuje žáky při využívání digitálních zařízení ke zkvalitnění výsledků své práce a učení, při tvorbě referátů a prezentací
- vede žáky ke kritickému přístupu k informacím: k ověřování a porovnávání informací a dat získaných digitální cestou
- využívá digitálních technologií k přiblížení dobových reálií žákům (zpřístupňuje žákům audiovizuální zdroje, digitalizované historické materiály apod.)
- při diskuzi v digitálním prostředí (sociální sítě apod.) nabádá žáky ke korektní komunikaci podložené argumenty, vede žáky k respektování odlišného názoru na danou historickou problematiku

Žák:

- získává informace z různých historických zdrojů, posuzuje relevanci těchto informací vzhledem k jejich zdroji
- využívá digitálních technologií ve skupinové práci i k sdílení svých výstupů
- odlišuje historická fakta a názory, rozpozná manipulativní a dezinformační strategie
- v digitálním prostředí komunikuje korektně a eticky i o kontroverzních historických tématech, respektuje odlišnou reflexi těchto témat

Dějepis

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace	Žák: charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace vysvětlí, jaký je rozdíl mezi historií a dějepisem na příkladech vysvětlí pojem pramen a uvede jejich typologii objasní vznik historie jako vědy v souvislostech s ekonomickým a společenským rozvojem společnosti charakterizuje jednotlivé historické disciplíny objasní hlavní mezníky v periodizaci dějin vyjmenuje hlavní pomocné vědy historické a objasní jejich obsah vysvětlí, s jakými metodami historik pracuje a porovná je s metodami v jiných vědách	úvod do studia historie význam historického poznání pro současnost práce historika, historické informace (pomocné vědy historické), jejich typy, účel a možnost využití	
objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	uvede a charakterizuje jednotlivá vývojová stádia člověka objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku charakterizuje pojem archeologická kultura vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	pravěk doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit) doba bronzová doba železná	výtvarná výchova – pravěk fyzika – jednoduché stroje

Dějepis

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace • objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy • popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	Žák: • zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace • objasní podstatu vybraných neevropských náboženských a kulturních systémů starověku, především vazbu mezi judaismem a křesťanstvím • popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • objasní kulturní přínos starověkých civilizací a demonstruje na konkrétních příkladech • na konkrétních příkladech ukáže přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech • vysvětlí podstatu antické demokracie	starověk • úvod do starověku • staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Přední východ) • antické Řecko • antický Řím • naše země a ostatní Evropa v době římské; civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice	• český jazyk a literatura - vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury • cizí jazyky - reálie zemí studovaného jazyka • hudební výchova - vznik a vývoj hudby • výtvarná výchova – antický Řím, antické Řecko • VEG: Globalizační a rozvojové procesy (kulturní okruhy ve světě a v Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost, civilizační okruhy, jejich specifikace, rozdíly a možnosti spolupráce)

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu a projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. - 11. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích charakterizuje základní rysy vývoje na našem území vymezí specifika islámské oblasti	Žák: objasní uspořádání feudální společnosti vysvětlí proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. - 11. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích charakterizuje základní rysy vývoje na našem území a objasní postavení těchto útvarů v evropských souvislostech vymezí specifika islámské oblasti	středověk I. stěhování národů - barbaři a římské dědictví utváření středověké Evropy (byzantsko-slovanská oblast, francká říše a oblast západní, východní a střední Evropy) Normané a jejich vliv na Evropu islám a arabská říše počátky státních útvarů na našem území český přemyslovský stát ve svých počátcích křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství venkov a zemědělství, kolonizace; rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace v raném středověku vzdělanost a umění společnosti raného středověku	VEG: Globalizační a rozvojové procesy (kulturní okruhy ve světě a v Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost, civilizační okruhy, jejich specifikace, rozdíly a možnosti spolupráce)

Dějepis

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 11. - 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích charakterizuje základní rysy vývoje na našem území vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu	Žák: definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 11. - 15. století a jeho specifické projevy v jednotlivých zemích charakterizuje základní rysy vývoje na našem území použije znalosti z předchozího studia a objasní význam tatarských a tureckých nájezdů pro vývoj Evropy a zánik Byzantské říše	středověk II. křížové výpravy, kacířství vývoj evropských států v 11. – 15. století mongolská a turecká expanze český stát za posledních Přemyslovců a za Lucemburků husitství české země v době poděbradské a jagellonské venkov a zemědělství, kolonizace; rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace v době vrcholného středověku vzdělanost a umění společnosti vrcholného středověku	český jazyk a literatura - vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

Dějepis

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. - 17. století; zhodnotí jejich praktické dopady porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	Žák: rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. - 17. století a zhodnotí jejich praktické dopady porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	počátky novověku renesance a humanismus reformace zámořské plavby rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku; třicetiletá válka absolutismus a stavovství barokní kultura, politika a náboženství české země v Habsburské monarchii v 16. až 18. století	MDV: Role médií v moderních dějinách (čím se liší postavení člověka v tradiční a moderní společnosti: význam knihtisku)

Dějepis

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období	Žák: určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období objasní tendence vývoje české společnosti ve 2. polovině 19. století	osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti osvícenství francouzská revoluce 1789-1799 Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu vznik USA průmyslová revoluce a její důsledky (rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře) utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské); emancipační hnutí sociálních skupin revoluční léta 1848-1849 předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí (vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer I. světové války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů) nástup Ruska jako evropské velmoci USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do první světové války proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle epoque“ přelomu 19. a 20. století	český jazyk a literatura - vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury základy společenských věd – rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů (které příčiny způsobují imigraci - historické, sociální, ekonomické)

Dějepis

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázány radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury	Žák: charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázány radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury	moderní doba – situace v letech 1914-1945 první světová válka české země v době první světové války, I. odboj revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci Versailleský systém a jeho vnitřní rozpory vznik Československa a jeho vývoj v meziválečném období Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek mnichovská krize a její důsledky věda a kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust) Protektorát Čechy a Morava, II. odboj	

Dějepis

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	Žák: charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí objasní význam islámské, židovské a dalších neevropských kultur v moderním světě vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	moderní doba II – soudobé dějiny Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva obnova a vývoj Československa v poválečném období do roku 1969 euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie USA jako světová velmoc životní podmínky na obou stranách „železné opony“ Československo v době normalizace konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael dekolonizace, „třetí svět“ a modernizační procesy v něm (ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě) pád komunistických režimů a jeho důsledky sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě vznik České republiky globální problémy moderní společnosti věda a kultura 2. poloviny 20. století	český jazyk a literatura - vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury základy společenských věd - filosofie v dějinách základy společenských věd – sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě seminář ze společenských věd I – životní podmínky na obou stranách „železné opony“. Konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael. Dekolonizace, „třetí svět“ a modernizační procesy v něm. Pád komunistických režimů a jeho důsledky. Sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě. Globální problémy moderní společnosti. německý, ruský jazyk – druhá světová válka, pád komunistických režimů a jeho důsledky VEG: Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce (historické kořeny rozvojové spolupráce: kolonialismus, dekolonizace, studená válka)

Dějepisný seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	Žák: • na konkrétních případech popíše význam dějepisných poznatků, uvede příklady zdrojů informací o minulosti • charakterizuje jednotlivé historické disciplíny • objasní hlavní mezníky v periodizaci dějin	• úvod do studia historie	
	• vyjmenuje, popíše a porovná hlavní kultury, civilizace a státní útvary v lidských dějinách (vč. českého státu) - vymezí je časově a prostorově; vysvětlí jejich působení na přírodní prostředí, a jak byly ovlivňovány svým prostředím; charakterizuje je z hlediska duchovního i materiálního; uvede jejich význam, způsoby vzájemného ovlivňování a prolínání; popíše sociální vztahy v jednotlivých společnostech; vyjmenuje významné osobnosti, objevy a vynálezy, zhodnotí jejich vlivy • objasní, jak se „velké dějiny“ odrazily v regionálním kontextu a zařadí jednotlivé události z regionálních dějin do souvislosti českých a světových dějin • na příkladech z různých etap vývoje lidstva ukáže nebezpečí manipulace s míněním lidí	• pravěk • starověk • středověk • novověk a nejnovější dějiny	

9.2 Základy společenských věd, seminář ze společenských věd I, II

Charakteristika předmětu

Vyučovací předměty základy společenských věd a seminář ze společenských věd I a II byly vytvořeny z oboru Občanský a společenskovědní základ a oblasti Člověk a svět práce RVP G.

Vyučovací předmět vede k vědomé reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí; respektování různých systémů hodnot a motivací druhých lidí, odhalování předsudků v posuzování lidí a rozpoznávání negativních stereotypů. Rozvíjí vnímání sounáležitosti s evropskou kulturou, pochopení civilizačního přínosu různých kultur v závislosti na širších společenských podmínkách, uplatňování tolerantních postojů vůči minoritním skupinám ve společnosti, odhalování rasistických, xenofobních a extremistických názorů a postojů v mezilidském styku. Vede žáky k rozpoznávání a formulování společenských problémů současnosti, k zjišťování a zpracování informací nutných pro jejich řešení, k nacházení řešení a vyvozování závěrů, k reflexi a následné aplikaci v reálných životních situacích. Rozvíjí schopnost kritického, analytického a dialektického myšlení, schopnost argumentace, úspěšného vedení dialogu a diskuse. Přípravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti v souladu s principy udržitelného rozvoje, na profesní i ekonomický občanský život. Snaží se teoreticky i prakticky připravit žáka na situace, s nimiž se v profesním i osobním životě zcela běžně setká.

Časové a organizační vymezení

V 1. a 2. ročníku je jednodinová týdenní dotace, ve 3. a 4. ročníku je týdenní dotace 2 hodiny. Volitelný Seminář ze společenských věd I je dvouletý (septima/3. – oktáva/4. ročníky) s dvouhodinovou týdenní dotací. Volitelný Seminář ze společenských věd II je jednoletý (oktáva/4. ročník) s dvouhodinovou týdenní dotací. Klasická výuka je doplněna exkurzemi, přednáškami apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- probouzí aktivní zájem o studium, vzdělávání, představuje vědění jako hodnotu a poznání jako otevřený a dobrodružný proces
- rozvíjí kontextové myšlení
- vede žáky ke sběru informací z nejrůznějších zdrojů (noviny, internet, televize, odborná literatura) a ke kritickému posuzování jejich hodnověrnosti
- zadává žákům společenskovědní témata, která žáci zpracovávají ve skupinách nebo samostatně s pomocí masmédií formou referátů či seminárních prací a vytváří prostor pro prezentaci výsledků jejich práce před spolužáky

Žák:

- na vhodně zvolených ukázkách formuluje vlastní teze, aplikuje teoretické znalosti, provádí syntézu, zobecňuje, vyvozuje a formuluje závěry

- sleduje aktuální společenské a politické situace doma i ve světě a učí se je správně parafrázovat, kriticky vyhodnocovat, posuzovat jejich věrohodnost, porovnávat jejich kvalitu, rozpoznávat informace neúplné, zkreslující, manipulující apod.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí klást otázky, pochybovat o jediných pravdách, hledat odpovědi v diskusi
- rozvíjí porozumění odbornému textu, komunikaci v kontextu odborného jazyka, analytické schopnosti argumentace
- navozuje situace, v nichž žáci analyzují vybraný společenskovední problém a navrhnou vlastní postupy řešení
- vytváří příležitost k tomu, aby žáci promýšleli různé životní scénáře k určité modelové situaci, a vede je k individuálnímu i skupinovému hodnocení daného problému

Žák:

- prostřednictvím skupinové práce či diskusí promýšlí různé životní scénáře k určité modelové situaci a dokáže individuálně a skupinově hodnotit daný problém
- prostřednictvím filmů, literatury, experimentu pozorují jednání a chování lidí v různých životních situacích a domýšlí možné příčiny a následky

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k diskusím na aktuální téma a zadává úkoly formou skupinové práce, formuje tak jejich názory a toleranci k názorům druhých
- zadává žákům referáty, vede je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce
- organizuje besedy na aktuální téma
- exkurzemi a praktickou výukou vede žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou
- vytváří modelové situace, ve kterých učí žáky klást jasné a srozumitelné dotazy, uvádět argumenty a nalézat protiargumenty, obhajovat vlastní stanovisko, vyjednávat, dosahovat konsenzu, nebo nalézat kompromisní řešení

Žák:

- osvojuje si pravidla efektivního, etického a věcně správného dialogu
- připravuje si úkoly, na kterých se učí efektivní a společensky vhodné komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- nabízí možnost samostatné práce a hlubšího vhledu do konkrétní oblasti, např. konzultace, doporučená literatura, besedy, přednášky atd.

- umožní žákům podílet se na utváření příjemné atmosféry ve skupině na základě ohleduplnosti a přispívat k upevňování mezilidských vztahů
- nabízí žákům prostor pro sebereflexi, vyjádření názorů, postojů
- navozuje dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině a ovlivňovat kvalitu společné práce

Žák:

- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti a přispívá k upevňování mezilidských vztahů
- pěstuje si vnitřní disciplínu, která mu umožňuje uplatňovat prospěšné návyky a potlačovat zlovyky

Kompetence občanská

Učitel:

- vede žáky k úctě k ostatním, zdravému sebevědomí a k odpovědnosti za své jednání
- prosazuje a ukotvuje tradiční hodnoty evropské vzdělanosti a současně podporuje pluralitu s ohledem na neevropské kontexty
- společně s žáky kriticky dokazuje stav společnosti a pomáhá v zasazování aktuálního dění do historických souvislostí
- klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví)

Žák:

- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturní a historické dědictví
- zapojuje se do občanského života ve své obci

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky prostřednictvím diskusí a referátů k tomu, aby pochopili podstatu podnikání, naučili se rozpoznávat rizika a možnosti a naučili se orientovat v tržním prostředí
- navozuje dostatek situací, při kterých žáci uplatňují proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, rozpoznávají a využívají příležitosti pro svůj rozvoj v osobním i profesním životě
- vede žáky k využití znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí v zájmu svého rozvoje a přípravy na budoucnost zadáváním samostatných prací

Žák:

- plní si své povinnosti a závazky
- dodržuje dohodnutá pravidla

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání aktuálních informací, k filtrování a hodnocení dat a digitálního obsahu a jeho kritickému posouzení
- zadává úkoly, při nichž musí žák pracovat s více zdroji informací, včetně digitálních technologií
- pomocí digitálních zařízení sdílí učební texty, články, odkazy na relevantní webové stránky
- vede žáky k ověřování, porovnávání a kritickému posouzení informací a dat získaných digitální cestou
- vede žáky k rozpoznávání dezinformací a smyšlenek
- nabádá žáky k etickému jednání v digitálním prostředí

Žák:

- vyhledává a získává informace z více různých zdrojů, kriticky je posuzuje
- spravuje digitální obsah, sdílí texty, články, odkazy na webové stránky
- ke své práci volí digitální prostředky odpovídající situaci
- při komunikaci v digitálním prostředí jedná eticky, respektuje odlišný názor na danou problematiku
- při diskuzi v digitálním prostředí používá relevantní argumenty
- využívá digitální zařízení k aktivnímu zapojení do života ve společnosti, veřejného života své obce, regionu, státu
- ovládá základní pravidla internetové komunikace, chrání své osobní údaje a soukromí

Základy společenských věd

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi	Žák: objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady prožívání, chování a činnost člověka odliší jednotlivé typy psychologických jevů, jejich funkci pro člověka, vysvětlí proces vnímání, stav pozornosti, paměť, fantazie, myšlení, řeč uvede základní znaky emocí klasifikuje city z hlediska stálosti a intenzity rozliší schopnosti a vlohy u člověka uvede různé metody učení a zhodnotí efektivitu těchto metod v různých situacích rozliší sociální konflikt, deprivaci, frustraci, stres a zhodnotí různé způsoby vyrovnání se s těmito situacemi uvede důsledky nevhodného řešení konfliktu objasní pojem osobnost rozliší vlastnosti osobnosti - temperament, charakter, schopnosti, vlohy určí chyby při vnímání druhého jedince a vytváří postoje k němu uvede různé přístupy k osobnosti uvědomuje si odlišnosti v lidském chování a poznává působící faktory zná vývojové fáze lidského života a podá jejich charakteristiku vyloží, jak člověk vnímá, poznává a prožívá skutečnost, určí ovlivňující faktory využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace	člověk jako jedinec úvod do psychologie (předmět, disciplíny, metody) učení a sebevýchova (druhy učení, inteligence, paměť, význam celoživotního učení a sebevýchovy) podstata lidské psychiky (vědomí, psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti) osobnost člověka (charakteristika osobnosti, typologie, vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života, normalita a abnormalita) psychologie v každodenním životě (rozhodování o životních otázkách, zásady duševní hygieny, náročné životní situace, systém psychologického poradenství)	český jazyk a literatura – způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi anglický jazyk – osobnost člověka OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti („já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání; jak rozumím vlastní jedinečnosti) OSV: Morálka všedního dne (já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji) MDV: Uživatelé (médiá pro vybrané skupiny - pro mládež, pro ženy, pro zájmové skupiny)

Základy společenských věd

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem • respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky • objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích • posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní • objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost	Žák: • objasní, v čem spočívá význam začlenění jedince do sociálních vazeb a vysvětlí celospolečenskou podstatu člověka • uvede hlavní charakteristiky sociologie jako vědní disciplíny • popíše základní sociologické metody a uvede příklady jejich užití • popíše odlišnosti různých sociálních skupin a význam sociální kontroly • na příkladu uvede vztah osobnosti a sociální role • na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky • na základě svých znalostí uplatňuje vhodné způsoby komunikace a konstruktivně řeší případné neshody • vysvětlí pojem kultura a subkultura • respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin • popíše sociální problémy současnosti a sociálně patologické chování, včetně dopadů • rozliší instituce a organizace • rozumí povaze sociálních změn, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní	člověk ve společnosti • úvod do sociologie (předmět, disciplíny, metody) • společenská podstata člověka (význam začlenění jedince do sociálních vazeb, socializace, mezilidská komunikace, problémy v mezilidských vztazích) • sociální struktura společnosti (jedinec ve skupině - vztahy, role a normy chování; sociální skupiny, stratifikace, sociální útvary, společenské instituce, sociální nerovnost, mobilita) • sociální fenomény a procesy (rodina a sociologie generací, práce a volný čas, veřejné mínění, kolektivní jednání a masmédia, životní prostředí, sociální problémy - nezaměstnanost, kriminalita, extremismus)	• český jazyk a literatura - text (komunikát) a komunikační situace • anglický jazyk - život a tradice • německý jazyk – člověk ve společnosti • MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů (jaké jsou modely soužití různých sociokulturních skupin, co je podstata multikulturalismu; v čem spočívají rozdíly mezi asimilací, integrací, inkluzí)

Základy společenských věd

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) • vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje • objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR	Žák: • uvede hlavní charakteristiky politologie jako vědní disciplíny • vymezí pojem stát a objasní jeho charakteristické náležitosti • rozliší formy států podle toho, kdo vykonává státní moc, a podle toho, kdo stojí v čele státu • popíše funkci ústavy, tří složek moci a orgánů státní moci • porovná činnost exekutivy a legislativy • popíše legislativní proces v ČR	občan ve státě • politologie jako vědní disciplína • stát (znaky a funkce, formy státu, právní stát) • ústava ČR (přehled základních ustanovení)	

Základy společenských věd

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstev	Žák: vyloží podstatu demokracie porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě porovná antickou a současnou podobu demokracie rozliší přímou a nepřímou demokracii objasní význam demokratických voleb pro uplatňování demokracie zdůvodní stanovené věkové hranice pro aktivní a pro pasivní volební právo objasní význam politického pluralismu rozumí systému politických stran uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu seznamuje se s činností jednotlivých státních institucí rozliší činnost státní správy a samosprávy popíše složení a fungování obecního úřadu vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky rozliší charakteristické znaky vybraných ideologií popíše podstatu politického extremismu uvádí příklady negativních společenských jevů, umí je analyzovat, navrhuje způsoby jejich řešení	demokracie (principy a podoby, občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce, politické subjekty, politický život ve státě, volby, volební systémy, úřady) ideologie (znaky a funkce, stručný přehled vybraných ideologií)	český jazyk a literatura - metody interpretace textu (čtenářské kompetence) VEG: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (politické přístupy a postupy v rozhodování na místní a globální úrovni; vládní a nevládní sektor)

Základy společenských věd

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování	Žák: orientuje se v problematice lidských právuvede hlavní náplň činnosti ombudsmanaobhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování	lidská práva (zakotvení lidských práv v dokumentech, porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana)	

Základy společenských věd

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejich všeobecných podmínek	Žák: objasní strukturu a systém práva rozčlení jednotlivé oblasti práva rozliší objektivní a subjektivní právo objasní systém tvorby právních předpisů objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy orientuje se v systému práva, charakterizuje základní prameny práva, pojmy jako právní norma, předpis, právní síla, právní řád, působnost a účinnost právní normy načrtne pyramidu právních předpisů, vysvětlí právní sílu vysvětlí legislativní proces v ČR vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje vymezí podmínky vzniku a zániku základních práv, vztahů, práva a povinnosti účastníků těchto vztahů rozliší dvojí právní způsobilost člověka rozliší fyzickou a právnickou osobu uvede příklady vlastnictví, spoluvlastnictví, držby rozliší na konkrétních příkladech hlavní typy pojmenovaných smluv a uvede, které konkrétní závazky z nich vyplývají objasní důsledky neznalosti smlouvy orientuje se v problematice dědění vyjmenuje překážky bránící uzavření manželství uvede způsob zániku manželství posoudí různé formy náhradní rodinné péče	občan a právo právo a spravedlnost (smysl a účel práva, morálka a právo) právo v každodenním životě (právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům, právní řád ČR - jeho uspořádání, systém právních odvětví, druhy právních norem, smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv, manželství a jeho zánik, náhradní rodinná péče)	

Základy společenských věd

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení • rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postížitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti • rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet • ve svém jednání respektuje platné právní normy	Žák: • uvede náplň činnosti základních orgánů právní ochrany • uvede příklady přestupků a trestných činů a jejich postihů • rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení • uvede možnosti stíhání mladistvých i plnoprávních občanů • respektuje platné právní normy	• orgány právní ochrany – funkce a úkoly, právnické profese; účel a průběh občanského soudního řízení; orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly; systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden	

Základy společenských věd

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky rozdělí a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak požádat o živnostenské oprávnění analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu	Žák: uvede hlavní charakteristiky ekonomie jako vědní disciplíny rozliší členění ekonomické teorie na makro a mikroekonomii popíše základní ekonomické systémy minulosti a současnosti vysvětlí mechanismus fungování trhu na konkrétním případě vysvětlí vztah poptávky, nabídky a ceny stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky rozpozná cenové triky a klamavou nabídku charakterizuje příčiny a podstatu tržního selhání na konkrétních případech uvede jednotlivé formy podnikání a posoudí jejich výhody a rizika porovná druhy obchodních společností podle ručení, vkladu a způsobu řízení rozdělí a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak požádat o živnostenské oprávnění analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu	tržní ekonomika základní ekonomické pojmy (makro a mikroekonomie, typy ekonomik a ekonomické systémy, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky) ekonomické subjekty (právní formy podnikání - živnosti, typy obchodních společností, družstvo; základní právní normy týkající se podnikání) marketing a reklama (marketing a public relations, reklama, reklamní agentury)	anglický jazyk - stručná charakteristika ekonomiky dějepis - rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře

Základy společenských věd

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti, a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií	Žák: charakterizuje nezaměstnanost a ví, jak se zachovat při ztrátě zaměstnání na příkladech uvede základní makroekonomické ukazatele a jejich vliv na životní úroveň občanů uvede, jakým způsobem stát může zasahovat do tržní ekonomiky objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění popíše systém sociálního a zdravotního pojištění, uvede rozdíly mezi pojištěním zaměstnanců a OSVČ na příkladu uvede, jak funguje systém státní sociální podpory a podpory v nezaměstnanosti uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií	národní hospodářství a úloha státu v ekonomice fiskální politika (státní rozpočet, daňová soustava) monetární politika ČNB (inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP) sociální politika (důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti)	

Základy společenských věd

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního lístku • uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti • na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu) • navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN • vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby • objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank • využívá moderní formy bankovních služeb, včetně digitálních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku	Žák: • odliší jednotlivé formy peněz a objasní jejich funkci • smění peníze za použití kursovního lístku • na základě příjmů a výdajů dokáže sestavit rozpočet domácnosti • popíše, jak řešit schodkový a přebytkový rozpočet domácnosti • posoudí možnosti využití různých finančních produktů a služeb, aktivně je využívá • z nabídky vybere nejvýhodnější produkt pro investování finančních prostředků a vysvětlí proč • uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů • nabídky vybere nejvýhodnější úvěrový a pojistný produkt a zdůvodní svou volbu • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN • vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele • odliší centrální banku a obchodní banky, charakterizuje jejich náplň • ví, jak používat běžné platební nástroje a využívat moderní formy bankovních služeb	finance • peníze (funkce peněz, formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně, cenné papíry, akcie, burza) • hospodaření domácnosti (rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti, příjmy, spotřební výdaje, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele) • finanční produkty (způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz, řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing, úrokové sazby, RPSN, pojištění) • bankovní soustava (ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy bankovníctví)	

Základy společenských věd

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy	Žák: vyhodnotí nabídku různých pracovních příležitostí charakterizuje potřebné předpoklady pro volbu dalšího studia či k získání určitého zaměstnání posoudí profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy	trh práce a profesní volba profesní volba (práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese - profesní a vzdělávací nabídka; přijímací pohovor a výběrové řízení - společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie; pracovní úspěšnost a kariéerní růst, dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností) mezinárodní trh práce (nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání) osobní management (plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workholismus)	OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (jak být připraven na životní změny)

Základy společenských věd

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď • uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti • objasní funkci odborů • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	Žák: • uvede, co musí obsahovat platná pracovní smlouva, umí podat výpověď • posoudí na konkrétním příkladu, zda nebyla porušena pracovní práva • objasní funkci odborů • vyjmenuje a na příkladech uvede základní práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	pracovněprávní vztahy • pracovní právo (právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru - pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné; práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů - pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny; odbory) • bezpečnost práce (zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění)	

Základy společenských věd

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky	Žák: objasní důvody evropské integrace a uvede orgány EU, včetně jejich funkcí zhodnotí výhody a nevýhody členství v EU uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva zná významné mezinárodní organizace včetně jejich funkcí uvede cíle, činnost a funkci OSN vysvětlí historické kořeny vzniku NATO i jeho současné poslání, činnost a funkci uvede instituce, na které se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí vysvětlí na příkladech kulturní a ekonomický rozměr globalizace uvede příklady globálních problémů dnešního světa, analyzuje příčiny jejich vzniku uvede konkrétní příklady dopadů jednotlivých projevů globalizace na život občanů v ČR	mezinárodní vztahy, globální svět evropská integrace (podstata a význam, Evropská unie – význam, proces integrace, orgány EU, jednotná evropská měna) mezinárodní spolupráce (důvody, význam a výhody, významné mezinárodní organizace a společenství - RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti) globalizace (příčiny, projevy, důsledky, globální problémy)	dějepis - sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě ENV: Člověk a životní prostředí (jaké jsou prognózy globálního rozvoje světa na podkladě současného environmentálního jednání lidstva) VEG: Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce (lidský rozvoj a jeho různé dimenze: udržitelný život a rozvoj, rozvojové cíle tisíciletí - konkrétní cíle v oblasti rozvoje a odstraňování chudoby) VEG: Globalizační a rozvojové procesy (globalizace a kulturní změny: procesy podporující stejnorodost a rozdílnost kulturního prostředí, snižování kulturní rozmanitosti na Zemi, šíření tzv. globální kultury a jeho důsledky)

Základy společenských věd

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem	Žák: objasní podstatu filozofického tázání ve vztahu k mýtu, náboženství, vědě a umění objasní, co je předmětem zkoumání filozofie rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich představitele a porovná řešení základních filozofických otázek objasní základní filozofické pojmy posoudí lidské jednání z hlediska etických norem, svědomí jednotlivce a objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem zhodnotí význam vědy pro praktický život, včetně možných rizik jejího zneužití rozliší pojmy morálka a etika charakterizuje svébytnost jazyka a jeho vztah k lidskému myšlení umí rozlišit predikáty, logické spojky a kvantifikátory ví, jak správně definovat uvede příklad homonyma a synonyma rozliší úsudky induktivního a deduktivního typu eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci uvědomuje si, jaké klamy lze využít během argumentace a rozlišuje některé základní typy argumentace	úvod do filozofie a religionistiky úvod do filozofie (základní otázky, disciplíny, pojmy, vztah filozofie k mýtu, náboženství, vědě a umění) dějiny filosofie (klíčové etapy a směry filozofického myšlení doby antiky, středověku, novověku i současnosti ve světové i české filozofii) etika (etika jako věda, morálka, etické kategorie) logika (jazyk a myšlení, pojem a definice, usuzování, argumentace)	český jazyk a literatura -obecné poučení o jazyku a řeči - jazyk a řeč, jazyková komunikace český jazyk a literatura - vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury anglický jazyk - oblast společenská (věda a technika) dějepis – filozofie v dějinách MDV: Mediální produkty a jejich významy (vztah mezi mediálními produkty a skutečností - mediální „reprezentace“ skutečnosti, vztah zpravodajství a skutečnosti, vztah fikce a skutečnosti, „hra“ se skutečností, relevance a věrohodnost informačních zdrojů a informací) MDV: Role médií v moderních dějinách (jak společnost komunikovala: od posunků přes řeč, písmo, tisk a vysílání k internetu)

Základy společenských věd

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení	Žák: objasní význam víry a náboženství pro člověka rozliší hlavní světová náboženství porovná specifický životní styl založený na odlišné víře identifikuje projevy náboženství a nesnášenlivosti uvede příklady náboženského fundamentalismu uvede základní znaky sekt, rozpozná projevy sektářství ve společnosti	víra v lidském životě (podoby víry, znaky náboženské víry, náboženské systémy, církve, sekty, religionistika a teologie)	MKV: Psychosociální aspekty interkulturality (jak je možné změnit a zlepšit porozumění mezi lidmi různého kulturního původu, náboženství, světového názoru apod.)

Seminář ze společenských věd I

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití • porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení	Žák: • vyhledává, třídí, analyzuje a kriticky hodnotí poznatky z různých zdrojů (odborná literatura, internet) • zhodnotí význam vědy pro praktický život a uvede příklady požadavků praxe na vědu • uvede hlavní způsoby členění věd v minulosti a vysvětlí, na jakém základě byly vytvářeny • popíše základní metody a techniky, které využívají společenské vědy • vysvětlí, jak se měnilo vědecké paradigma v minulosti • popíše význam učení a jeho celoživotní význam	• teorie vědy (vznik věd, vědecký pokrok, metodologie, učení a jeho význam)	• seminární práce na vybrané společenskovědní téma (termín, rozsah, strukturu, formální náležitosti apod. si žák domluví s příslušným vyučujícím)
• rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení	• vysvětlí pojmy religionistika a teologie • uvede základní typologie a klasifikace náboženství • popíše a porovná hlavní světová náboženství • na příkladech ilustruje problematiku církví a sekt, uvede základní znaky sekt, rozpozná projevy sektářství ve společnosti • na příkladu vysvětlí pojem náboženský fundamentalismus	• religionistika (teologie vs. religionistika, typologie a klasifikace náboženství, původ a vznik náboženství, struktura a vrstvy náboženství, velká světová náboženství, náboženství na území ČR, nová náboženská hnutí u nás a ve světě, náboženský fundamentalismus)	

Seminář ze společenských věd I

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace	Žák: charakterizuje hlavní psychologické směry na příkladech ilustruje etické problémy psychologie uvede základní sociální a biologické faktory, ovlivňující psychiku člověka popíše základní druhy paměti uvede, jak probíhá vybavování a zapomínání v krátkodobé a dlouhodobé paměti, i metody ke zlepšování paměti uvede základní vývojové přístupy v psychologii popíše, jak probíhá socializace v raném dětství, uvede význam hry pro vznik přátelství a oblíbenosti vysvětlí základní pojmy, přístupy a teorie ve srovnávací psychologii klasifikuje abnormální chování, popíše nejznámější duševní choroby a uvede základní terapeutické přístupy	psychologie (dějiny psychologie, fyziologická, sociální, srovnávací, klinická, vývojová a kognitivní psychologie)	
objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost	zná a orientuje se v základních sociologických teoriích a školách definuje základní sociální problémy současnosti	sociologie (vývoj sociologického myšlení, současné problémy společenského života)	

Seminář ze společenských věd I

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy	Žák: na příkladech uvede a porovná změny v ekonomickém myšlení světovém i českém orientuje se v členění nákladů firmy vysvětlí pojem kalkulace a načrtne kalkulační vzorec na příkladech uvede, pro koho mají význam účetní informace orientuje se v pravidlech pro vedení účetnictví do rozvahy doplní aktiva a pasiva popíše postup při účtování a načrtne účtovou osnovu	ekonomie (vývoj ekonomického myšlení, ekonomický informační systém a účetnictví)	
posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem	s porozuměním čte a interpretuje vybrané filosofické texty věnující se etice interpretuje základní témata, objevující se u nejvýznamnějších filosofů jednotlivých období vysvětlí základní etické kategorie	etika (dějiny etiky, rozbor textů, etické kategorie)	

Seminář ze společenských věd I

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: rozdělí a porovnává historické i současné typy států (forem vlád) vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstvích	Žák: vysvětlí základní politologické termíny uvede příklady jednotlivých režimů v moderním světě vymezí základní znaky základních politických ideologií definuje pojem stát, uvede různé teorie státu vymezí pojmy národ a nacionalismus, uvede různé druhy nacionalismu uvede na příkladech výhody a nevýhody centralizace a decentralizace, federace a unitárního systému vysvětlí funkci politických stran, uvede příklady českých (případně světových) politických stran a přiřadí je k jednotlivým politickým ideologiím	politologie (vlády, systémy, režimy, stát, národy a nacionalismus, politika místní, regionální a globální, politické strany, skupiny, zájmy a hnutí, politické ideologie, demokracie)	
uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky	na příkladech uvede druhy mezinárodních organizací z hlediska velikosti, zájmů, cílů a přenášení pravomocí popíše význam vybraných mezinárodních organizací 20. a 21. století charakterizuje historický kontext hlavních událostí 20. a 21. století popíše důsledky globalizace z hlediska hospodářského, politického, kulturního, ekologického, demografického, sociálního a bezpečnostního; vysvětlí míru vlivu těchto důsledků na státy Severu a Jihu	mezinárodní vztahy a globalizace (formy mezinárodních vztahů, mezinárodní organizace, významné mezinárodní konflikty 20. a 21. století, projevy globalizace pro život lidstva)	dějepis - životní podmínky na obou stranách „železné opony“. Konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael. Dekolonizace, „třetí svět“ a modernizační procesy v něm. Pád komunistických režimů a jeho důsledky. Sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě. Globální problémy moderní společnosti.

Seminář ze společenských věd I

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejich všeobecných podmínek rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení rozlíší trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postizitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti rozlíší náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet ve svém jednání respektuje platné právní normy	Žák: vysvětlí základní rozdíly mezi evropským, anglosaským a islámským právem uvede příklady nejvýznamnějších právních předpisů v historii uvede hlavní typy smluv, popíše jejich základní podobu a závazky, které z těchto smluv jednotlivým stranám vyplývají vysvětlí pojmy dědická smlouva, závěť; popíše jednotlivé třídy dědictví ze zákona a uvede okolnosti, za kterých lze neopominutelného dědice vydědit popíše průběh občanského soudního řízení uvede základní práva a povinnosti účastníků rodinně-právních vztahů, definuje základní způsoby náhradní rodinné péče na území našeho státu popíše fungování a vymezí pravomoci státní správy a samosprávy, uvede, jakých opravných prostředků může účastník využít při správním řízení definuje náplň práce a podmínky výkonu práce soudce, notáře a advokáta vyjmenuje některé z okruhů trestných činů, vysvětlí co je to trestní odpovědnost., popíše, jak probíhá trestní řízení a uvede základní typy trestů, které může pachatel trestného činu obdržet uvede hlavní formy právních aktů, uvede základní principy evropského práva a vyjmenuje hlavní právní instituce EU	právo (historický vývoj práva, anglosaské, evropské a islámské právo, občanské, rodinné, pracovní, správní, trestní a evropské právo)	
rozlíší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení	s porozuměním čte a interpretuje vybrané filozofické texty interpretuje základní témata, objevující se u nejvýznamnějších filosofů jednotlivých období vysvětlí základní filozofické pojmy	filosofie (vybraní filosofové, rozbor textů vybraných filosofů)	

Seminář ze společenských věd II

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití	Žák: vyhledává, třídí, analyzuje a kriticky hodnotí poznatky z různých zdrojů (odborná literatura, internet) zhodnotí význam vědy pro praktický život a uvede příklady požadavků praxe na vědu uvede hlavní způsoby členění věd v minulosti a vysvětlí, na jakém základě byly vytvářeny popíše základní metody a techniky, které využívají společenské vědy vysvětlí, jak se měnilo vědecké paradigma v minulosti	teorie vědy (vznik věd, vědecký pokrok, metodologie)	
rozdílí významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení	vysvětlí pojmy religionistika a teologie uvede základní typologie a klasifikace náboženství popíše a porovná hlavní světová náboženství na příkladech ilustruje problematiku církví a sekt, uvede základní znaky sekt, rozpozná projevy sektářství ve společnosti na příkladu vysvětlí pojem náboženský fundamentalismus	religionistika (teologie vs. religionistika, typologie a klasifikace náboženství, původ a vznik náboženství, struktura a vrstvy náboženství, velká světová náboženství, náboženství na území ČR, nová náboženská hnutí u nás a ve světě, náboženský fundamentalismus)	
vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace	charakterizuje hlavní psychologické směry na příkladech ilustruje etické problémy psychologie uvede základní sociální a biologické faktory, ovlivňující psychiku člověka uvede, jak probíhá vybavování a zapomínání v krátkodobé a dlouhodobé paměti, i metody ke zlepšování paměti uvede základní vývojové přístupy v psychologii vysvětlí základní pojmy, přístupy a teorie ve srovnávací psychologii klasifikuje abnormální chování, popíše nejnámější duševní choroby a uvede základní terapeutické přístupy	psychologie (dějiny psychologie, fyziologická, sociální, srovnávací, klinická, vývojová a kognitivní psychologie)	

Seminář ze společenských věd II

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost	Žák: zná a orientuje se v základních sociologických teoriích a školách definuje základní sociální problémy současnosti	sociologie (vývoj sociologického myšlení, současné problémy společenského života)	
reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy	na příkladech uvede a porovná změny v ekonomickém myšlení světovém i českém	ekonomie (vývoj ekonomického myšlení)	
posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem	s porozuměním čte a interpretuje vybrané filosofické texty věnující se etice interpretuje základní témata, objevující se u nejvýznamnějších filosofů jednotlivých období vysvětlí základní etické kategorie	etika (dějiny etiky, rozbor textů, etické kategorie)	
rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlád) sociálních skupin a států, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenství	vysvětlí základní politologické termíny uvede příklady jednotlivých režimů v moderním světě vymezi základní znaky základních politických ideologií definuje pojem stát vymezi pojmy národ a nacionalismus uvede na příkladech výhody a nevýhody centralizace a decentralizace, federace a unitárního systému vysvětlí funkci politických stran, uvede příklady českých politických stran a přiřadí je k jednotlivým ideologiím	politologie (vlády, systémy, režimy, stát, národy a nacionalismus, politika místní, regionální a globální, politické strany, skupiny, zájmy a hnutí, politické ideologie, demokracie)	

Seminář ze společenských věd II

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR • posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky	Žák: • na příkladech uvede druhy mezinárodních organizací z hlediska velikosti, zájmů, cílů a přenášení pravomocí • popíše význam vybraných mezinárodních organizací 20. a 21. století • charakterizuje historický kontext hlavních událostí 20. a 21. století • popíše důsledky globalizace; vysvětlí míru vlivu těchto důsledků na státy Severu a Jihu	• mezinárodní vztahy a globalizace (formy mezinárodních vztahů, mezinárodní organizace, významné mezinárodní konflikty 20. a 21. století, projevy globalizace pro život lidstva)	
• ve svém jednání respektuje platné právní normy	• vysvětlí základní rozdíly mezi evropským, anglosaským a islámským právem • uvede příklady nejvýznamnějších právních předpisů v historii • uvede základní principy evropského práva a vyjmenuje hlavní právní instituce EU	• právo (historický vývoj práva, anglosaské, evropské a islámské právo, evropské právo)	
• rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení	• s porozuměním čte a interpretuje vybrané filozofické texty • interpretuje základní témata, objevující se u nejvýznamnějších filosofů jednotlivých období • vysvětlí základní filozofické pojmy	• filosofie (vybraní filosofové, rozbor textů vybraných filosofů)	

10 Člověk a příroda

10.1 Fyzika, fyzikální seminář

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu fyzika vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru RVP G Fyzika.

Žáci se seznámí se základy fyziky a její aplikací v běžném životě. Zároveň ji využijí jako prostředek popisu světa kolem nás. Naučí se vnímat fyziku jako systém popisující přírodní jevy pomocí univerzálních zákonů. Naučí se základním principům zkoumání přírodních zákonů. Kriticky hodnotí výsledky výzkumu a rozpoznají jejich důvěryhodnost. Fyzika vede žáky k pochopení složitých vztahů člověka a jeho interakce s okolním světem. Napomáhá ke správnému vnímání ochrany přírody v podmínkách lidské činnosti.

Časové a organizační vymezení

Předmět je koncipován jako tříletý, v prvních dvou ročnících je hodinová dotace dvě hodiny týdně, ve třetím ročníku se pak fyzika učí tři hodiny týdně. Volitelný fyzikální seminář ve 4. ročníku (oktávě) je s dvouhodinovou týdenní dotací.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- efektivně využívá různé strategie výuky k získávání a zpracování poznatků a informací
- hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje na proces učení a myšlení žáka
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů učení a práce žáka

Žák:

- své učení a pracovní činnosti si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří problémové situace, které vedou ke členění problému na podproblémy umožňující vytváření hypotéz a dílčích řešení

- problémové situace koncipuje tak, aby podněcovaly analytické, kritické i tvořivé myšlení
- navozuje situace tak, aby žák musel svá tvrzení obhajovat předkládáním důkazů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění, ověřuje je a pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží na problém z různých stran
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá na odborně správnou komunikaci a interpretaci diskutovaných problémů
- při výuce využívá optimálně moderní informační technologie, s důrazem na pochopitelnost v daných situacích
- vytváří situace pro využívání různých sdělení pro řešení problémů
- v nejasných a sporných situacích pomáhá dosáhnout porozumění
- citlivě přistupuje k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům žáků v komunikaci

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- efektivně využívá moderní informační technologie
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sama sebe
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- koriguje jednání a chování žáka podle jeho osobnostních charakteristik

- stanovuje dosažitelné společné cíle
- požaduje, aby chování žáků bylo založeno na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- vytváří zdravotně nezávadné prostředí
- podporuje vlastní úsudky žáků, zaujímá jednoznačný postoj při střetávání s různými módními názory

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích
- přizpůsobuje se podle svých schopností měnícím se životním a pracovním podmínkám
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a zdraví druhých
- rozhoduje na základě vlastního úsudku, odolává společenským a mediálními tlakům

Kompetence občanské

Učitel:

- působí na žáka tak, aby jeho rozhodnutí byla zájmově vyvážená
- učí žáka spoluvytvářet a chránit kulturní a duchovní hodnoty
- zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí

Žák:

- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými
- rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu, životní prostředí, ani kulturu
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících života a zdraví, poskytne ostatním pomoc

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vytváří podmínky pro osobnostní i profesní rozvoj žáků
- nabízí dostupné zdroje a informace pro plánování a realizaci aktivit žáků
- koriguje činnost žáka s ohledem na stanovený cíl
- dohlíží na dokončení zahájených aktivit
- motivuje k dosahování úspěchu
- působí na žáka tak, aby byl ochoten nést rizika svých rozhodnutí

Žák:

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zařazení
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál a využívá příležitostí pro svůj rozvoj v osobním i profesním životě
- uplatňuje aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k rozpoznání a využívání relevantních zdrojů informací a dat k danému tématu
- nabádá žáky k využívání digitálních technologií k usnadnění práce a taktéž k seznámení se s novými technologiemi
- zařazuje využívání digitálních zařízení při učení i při samostatné přípravě tak, aby podporoval aktivní činnost žáka
- vede žáky o ověřování, porovnávání a kritickému posouzení získaných informací a dat
- využíváním digitálních technologií napomáhá žákovi porozumět přírodním jevům a problémům v souvislostech.

Žák:

- využívá digitální technologie jako pracovního nástroje k efektivnímu získávání výsledků, jeho ověření a sdílení
- vybírá takové technologie, které vedou k očekávaným výsledkům, využívá metody, které mu usnadňují osvojení učiva
- využívá různorodé interaktivní aplikace k procvičování a upevňování poznatků
- informace filtruje, porovnává, analyzuje a vyhodnocuje jejich správnost
- využívá digitální technologie k sdílení, interakci a kooperaci se spolužáky
- vytváří digitální obsah (prezentace, videa) a sdílí jej se svými spolužáky

Fyzika

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	Žák: pozná veličinu převádí mezi násobnými jednotkami operuje s vektory pracovává výsledky fyzikální měření	soustava fyzikálních veličin a jednotek mezinárodní soustava (SI) skaláry a vektory operace s vektory absolutní a relativní odchylka měření	
užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených	rozlišuje typy pohybů a popisuje je kinematickými veličinami řeší jednoduché praktické problémy o rovnoměrných a nerovnoměrných pohybech určuje výpočtem veličiny popisující rovnoměrný pohyb po kružnici	kinematika pohybu vztažná soustava, poloha a změny polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení pohyb rovnoměrný přímočarý pohyb rovnoměrně zrychlený zrychlení volný pád pohyb po kružnici úhlové zrychlení	OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a řešení problémů (stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
využívá (Newtonovy) pohybové zákony) k předvídání pohybu těles	řeší úlohy s využitím Newtonových zákonů řeší úlohy s použitím skládání a rozkladu sil používá při výpočtech hybnost hmotného bodu dovede rozlišit sílu dostředivou a odstředivou	dynamika pohybu hmotnost a síla, první, druhý a třetí pohybový zákon, inerciální soustava, hybnost tělesa, třecí síla inerciální a neinerciální vztažné soustavy Newtonovy pohybové zákony hybnost zákon zachování hybnosti odstředivá a dostředivá síla setrvačné síly	matematika – řešení soustav o více neznámých

Fyzika

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	Žák: řeší úlohy na výpočet práce, výkonu, účinnosti popisuje kvalitativně či kvantitativně změny polohové a pohybové energie aplikuje na úlohy zákon zachování energie	práce, výkon, souvislost změny mechanické energie s prací, zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie energie potenciální a kinetická zákon zachování energie výkon, účinnost	dějepis – jednoduché stroje
využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil	vypočítá velikost gravitační síly a gravitační zrychlení řeší praktické problémy týkající se pohybů v homogenním a centrálním gravitačním poli vypočítá moment sil vzhledem k pevné ose otáčení skládá síly působící na pevné těleso využívá momentovou větu pro řešení problémů běžného života určuje polohu těžiště tuhého tělesa výpočtem nebo konstrukcí	gravitační a tíhová síla, gravitační pole Newtonův gravitační zákon, tíha a váha pohyby v gravitačním poli Keplerovy zákony sluneční soustava moment síly, síla pružnosti skládání sil jednoduché stroje momentová věta těžiště rovnovážné polohy stabilita tělesa moment setrvačnosti rotační energie	zeměpis - Země jako vesmírné těleso matematika – vzorce, příklady

Fyzika

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh	Žák: vypočítá tlak nebo tlakovou sílu vysvětlí rozdíl mezi hydrostatickým a aerostatickým tlakem aplikuje Archimedův a Pascalův zákon v praktických úlohách vypočítá objemový a hmotnostní průtok řeší problémy spojené s využitím rovnice kontinuity a rovnice Bernoulliho vysvětlí základní vlastnosti jednotlivých fází pomocí postulátů vysvětlí vazby v krystalických látkách zavede jednotlivé fázové veličiny pracuje s molárními veličinami používá kalorimetrickou rovnici	tlak a tlaková síla Pascalův a Archimedův zákon hydrostatický a aerostatický tlak proudění tekutin rovnice spojitosti Bernoulliho rovnice odpor proudící tekutiny kinetická teorie látek charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství postuláty a jejich důkazy stavové veličiny, vnitřní energie termodynamika termodynamická teplota, vnitřní energie a její změna, teplo, první a druhý termodynamický zákon, měrná tepelná kapacita, různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech kalorimetrická rovnice, I věta termodynamiky	

Fyzika

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh • využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu • objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou • analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles • porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů	Žák: • vysvětlí úvahy vedoucí ke stavové rovnici • popíše základní tepelné děje • vyjádří a matematicky popíše změny tepelného stavu při tepelných dějích ideálního plynu • určí kvantitativně účinnost kruhového děje v plynu • popíše činnost základních typů tepelných motorů • vysvětlí podstatu vazeb v pevných látkách, aplikuje teorii deformací a poruch v pevných látkách na praktické situace • využívá pojmy normálové napětí a relativní prodloužení v praktických úlohách • používá Hookův zákon pro pružnou deformaci tahem či tlakem • řeší úlohy na lineární, plošnou i objemovou roztažnost pevných látek	• střední kvadratická rychlost • stavová rovnice • základní stavové děje • kruhový děj • II. věta termodynamiky • tepelné motory vlastnosti látek • normálové napětí, Hookův zákon, povrchové napětí kapaliny, kapilární jevy, součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin, skupenské a měrné skupenské teplo • látky krystalické a amorfí • vazby v pevných látkách • poruchy, deformace, deformační křivka	• chemie – vlastnosti látek

Fyzika

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou porovná zákonitosti teplotní roztažnosti kapalin a využívá je k řešení praktických problémů	Žák: prakticky užívá pojmy a veličiny související s povrchovou vrstvou srovná a vysvětlí kapilární depresi a elevaci vysvětlí děje, které nastávají při styku dvou kapalin využije KTL k vysvětlení teplotní roztažnosti kapalin	povrchové jevy povrchové napětí kapilární jevy - smáčivost teplotní roztažnost kapalin	
objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou	porovná jednotlivé fázové změny z hlediska energetického, uspořádání částic vypočítá energii potřebnou k převodu látky mezi fázemi vypočítá výsledný stav látky při vzájemném styku mezi různými fázemi	fáze tání, tuhnutí, sublimace a resublimace vypařování a kondenzace - var fázový diagram vlhkost vzduchu, základy meteorologie	ENV: Člověk a životní prostředí (náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant	Žák: určí z rovnice pro okamžitou výchylku harmonického kmitání příslušné fyzikální veličiny, vypočítá periodu a frekvenci pružinového oscilátoru a matematického kyvadla skládá harmonické kmitavé děje, odlišuje základní druhy mechanického vlnění a operuje s jeho parametry objasní interferenční podmínky pro zesílení či zeslabení vlnění, určí základní frekvenci a vyšší harmonické frekvence u základních zdrojů zvuku aplikuje Coulombův zákon, počítá velikost elektrické intenzity, elektrického potenciálu a napětí při popisu elektrického pole objasní chování kovů a izolantů v elektrickém poli	mechanické kmitání a vlnění kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence, postupné a stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění, zvuk, jeho hlasitost a intenzita oscilátory kinematika, dynamika a energetika kmitavých dějů fázory, skládání kmitání rezonance, typy vlnění, rovnice vlnění Huygensův princip odraz a lom vlnění, stojaté vlnění zdroje zvuku, základy akustiky elektrický náboj a elektrické pole elektrický náboj a jeho zachování, intenzita elektrického pole, elektrické napětí, kondenzátor, Coulombův zákon elektrické siločáry a hladiny potenciálu., elektrická permitivita kondenzátor a zapojování, typy elektrických polí a prostředí	

Fyzika

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů	Žák: objasní podmínky pro vznik elektrického proudu používá jednotlivé tvary Ohmova zákona aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech vypočítá výsledný odpor jednoduché sítě elektrických odporů aplikuje Kirchhoffovy zákony pro jednoduché obvody se zdroji napětí určí ze zatěžovací charakteristiky zdroje jeho parametry	elektrický proud v látkách proud jako veličina, Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod elektrický odpor, elektrická energie a výkon stejnosměrného proud zapojování elektrických odporů Kirchhoffovy zákony zatěžovací křivka Jouleovo teplo elektrický výkon a účinnost	
aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu k analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech	srovná vlastní a nevlastní vodivost polovodičových materiálů, objasní, za jakých podmínek získáváme polovodiče typu P a N na základě modelu vysvětlí diodový a tranzistorový jev, popíše základní princip výroby plošné diody a plošného tranzistor	polovodičová dioda vlastní a nevlastní vodivost vodivost typu P a N diodový jev, tranzistorový jev integrované obvody	MDV: Role medií v moderních dějinách (faktory ovlivňující media)

Fyzika

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu k analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech • využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	Žák: • prakticky používá Faradayho zákony • objasní vznik elektrické dvojvrstvy a její význam pro konstrukci elektrických chemických zdrojů • popíše VA charakteristiku elektrického výboje • charakterizovat podmínky vzniku, vlastnosti a využití jednotlivých typů elektrického výboje • vysvětlí Amperův zákon • aplikuje výpočty s magnetickou indukcí v jednoduchých příkladech • zobrazí magnetického pole pomocí magnetických. siločar, používá pojem a veličinu magnetický indukční tok • aplikuje Faradayho a Lenzův zákon v jednoduchých problémových situacích	• elektrolyty a ionty • elektrická dvojvrstva • primární a sekundární články • voltampérové charakteristiky • samostatný a nesamostatný výboj • doutnavý a tichý výboj, jiskrový a obloukový výboj magnetické pole • pole magnetů a vodičů s proudem, magnetické indukce, indukované napětí, Ampérův zákon • magnetické siločáry a magnetická permeabilita • zdroje magnetické pole, magnetický indukční tok • Faradayův a Lenzův zákon • indukčnost a magnetická energie cívky	

Fyzika

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	Žák: popíše vznik a parametry střídavého elektrického proudu objasní zavedení rezistence, kapacity a indukčnosti vysvětlí děje, které probíhají v sériovém RLC obvodu při změně frekvence procházejícího střídavého proudu s porozuměním použije efektivní hodnoty střídavých veličin popíše vznik třífázového proudu vysvětlí činnost transformátoru využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	střídavý proud harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence, výkon střídavého proudu, generátor střídavého proudu, elektromotor, transformátor	

Fyzika

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích • navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření • využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy	Žák: • vysvětlí děje probíhající v kmitajícím LC oscilátoru • popíše vznik stojaté elektromagnetické vlny • objasní přenos informace sdělovacím řetězcem • srovná jednotlivé druhy elektromagnetické vlnění podle vzniku, charakteristik a užití • používá optické zákony v jednoduchých úlohách, vysvětlí jev totální reflexe • aplikuje zobrazovací rovnici na zrcadla a čočky, popíše z hlediska optického chod světelného paprsku okem • porovná principy mikroskopu a dalekohledu	elektromagnetické záření • LC – oscilátor, rezonance • elektromagnetický dipól • stojaté elektromagnetické vlnění • elektromagnetická vlna, spektrum elektromagnetické záření • infračervené a ultrafialové záření • rentgenové záření, viditelné záření vlnové vlastnosti světla • šíření a rychlost světla v různých prostředích, stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách, některé důsledky těchto zákonitostí, zákony odrazu a lomu světla, index lomu, optické spektrum, interference světla optické zobrazování • zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle, zobrazení lomem na tenkých čočkách, zorný úhel, oko jako optický systém, lupa • mikroskop a dalekohled	• OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a řešení problémů (stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení) • biologicko-chemický seminář – optické zobrazování, vlastnosti látek

Fyzika

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročastic k řešení fyzikálních problémů	Žák: objasní, za jakých předpokladů dochází k zesílení či zeslabení vlnění v bodě vysvětlí interferenci světla na dvojštěbině a optické mřížce vysvětlí problémy s rozlišovací mezí srovná jevy s polarizovaným a nepolarizovaným světlem, vysvětlí principy jednoduchých polarizačních přístrojů určí ze změny energie soustavy, změnu její hmotnosti a naopak-rozhodne, jde-li o relativistický problém vysvětlí relativnost současnosti pomocí hypotetického modelu odvodí vztah pro dilataci času pomocí modelu světelných hodin	koherence, interference ohybové jevy, optická mřížka polarizace světla postuláty, relativnost současnosti dilatace času, kontrakce délky skládání rychlostí relativistická hmotnost, $E = m \cdot c^2$	ENV: Člověk a životní prostředí (náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) dějepis – proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle epoque“ přelomu 19. a 20. století matematika – skládání funkcí
využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročastic k řešení fyzikálních problémů	objasní podstatu fotoelektrického jevu pomocí Einsteinovy teorie vysvětlí fyzikální význam veličin vystupujících ve vztahu mezi energií fotonu a frekvencí na praktických příkladech dokáže existenci dualismu vlna- částice	kvanta a vlny foton a jeho energie, korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročastic fotoelektrický jev Comptonův jev dualismus vlna - částice De Broglieho hypotéza	

Fyzika

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů	Žák: popíše podstatu úvah vedoucích k vytvoření historických modelů atomu vysvětlí mechanismus vzniku iontu z atomu vysvětlí emisi, respektive absorpci záření při přechodu elektronu z jednoho stavu do druhého popíše využití laserového záření v praktických aplikacích	atomy modely atomu kvantování energie elektronů v atomu, spontánní a stimulovaná emise, laser, jaderná energie, syntéza a štěpení jader atomů, řetězová reakce, jaderný reaktor světlo a látka luminiscence	zeměpis – udržitelný rozvoj
posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	správně používá atomová čísla vysvětlí podstatu pokusů vedoucích k objevu složení atomového jádra, popíše podstatu jaderných záření vysvětlí princip termonukleární syntézy a štěpné řetězové reakce vysvětlí princip řízené řetězové reakce, funkci jaderného reaktoru a jaderné elektrárny uvede základní typy fyzikálních interakcí, jejich charakteristické vlastnosti popíše složení Sluneční soustavy objasní vznik, život a zánik hvězdy popíše složení galaxie vysvětlí vývoj Vesmíru pomocí teorie Velkého třesku	jaderné částice modely jádra radioaktivita rozpadový zákon slévání jader štěpení jader jaderná energetika elementární částice astronomie sluneční soustava život hvězdy galaxie	biologie – podmínky života

Fyzikální seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených	Žák: rozlišuje typy pohybů a popisuje je kinematickými veličinami řeší jednoduché praktické problémy o rovnoměrných a nerovnoměrných pohybech určuje výpočtem veličiny popisující rovnoměrný pohyb po kružnici	soustava SI, klasická kinematika rychlosti pohyb rovnoměrný přímočarý pohyb rovnoměrně zrychlený zrychlení volný pád pohyb po kružnici úhlové zrychlení	
využívá (Newtonovy) pohybové zákony) k předvídání pohybu těles	řeší úlohy s využitím Newtonových zákonů řeší úlohy s použitím skládání a rozkladu sil používá při výpočtech hybnost hmotného bodu dovede rozlišit sílu dostředivou a odstředivou	klasická dynamika inerciální a neinerciální vztažné soustavy Newtonovy pohybové zákony hybnost zákon zachování hybnosti odstředivá a dostředivá síla setrvačné síly	
využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	řeší úlohy na výpočet práce, výkonu, účinnosti popisuje kvalitativně či kvantitativně změny polohové a pohybové energie aplikuje na úlohy zákon zachování energie	mechanická energie práce a energie energie potenciální a kinetická zákon zachování energie výkon účinnost	

Fyzikální seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil	Žák: vypočítá moment sil vzhledem k pevné ose otáčení skládá síly působící na pevné těleso využívá momentovou větu pro řešení problémů běžného života určuje polohu těžiště tuhého tělesa výpočtem nebo konstrukcí	mechanika tuhého tělesa moment síly – momentová věta skládání sil - těžiště jednoduché stroje rovnovážné polohy – stabilita tělesa moment setrvačnost – rotační energie	
využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	vypočítá velikost gravitační síly a gravitační zrychlení řeší praktické problémy týkající se pohybů v homogenním a centrálním gravitačním poli	gravitační pole Newtonův gravitační zákon tíha a váha pohyby v gravitačním poli Keplerovy zákony sluneční soustava	zeměpisný seminář - Země jako vesmírné těleso
využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh	vypočítá tlak nebo tlakovou sílu Vysvětlí rozdíl mezi hydrostatickým a aerostatickým tlakem aplikuje Archimédův a Pascalův zákon v praktických úlohách vypočítá objemový a hmotnostní průtok řeší problémy spojené s využitím rovnice kontinuity a rovnice Bernoulliho vysvětlí základní vlastnosti jednotlivých fází pomocí postulátů vysvětlí vazby v krystalických látkách zavede jednotlivé fázové veličiny pracuje s molárními veličinami používá kalorimetrickou rovnici	mechanika tekutin tlak Pascalův a Archimédův zákon hydrostatický a aerostatický tlak proudění tekutin rovnice spojitosti Bernoulliho rovnice odpor proudící tekutiny kinetická teorie látek postuláty a jejich důkazy stavové veličiny vnitřní energie kalorimetrická rovnice věta termodynamiky	

Fyzikální seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou porovná zákonitosti teplotní roztažnosti kapalin a využívá je k řešení praktických problémů	Žák: prakticky užívá pojmy a veličiny související s povrchovou vrstvou srovná a vysvětlí kapilární depresi a elevaci vysvětlí děje, které nastávají při styku dvou kapalin využije KTL k vysvětlení teplotní roztažnosti kapalin	povrchové jevy povrchové napětí kapilární jevy teplotní roztažnost kapalin	
objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou	porovná jednotlivé fázové změny z hlediska energetického, uspořádání částic vypočítá energii potřebnou k převodu látky mezi fázemi vypočítá výsledný stav látky při vzájemném styku mezi různými fázemi	změny skupenství tání, tuhnutí, Sublimace a desublimace vypařování a kondenzace. Var fázový diagram vlhkost vzduchu, Základy meteorologie	

Fyzikální seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh • využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu • objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou • analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles • porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a využívá je k řešení praktických problémů	Žák: • vysvětlí úvahy vedoucí ke stavové rovnici • popíše základní tepelné děje • vyjádří a matematicky popíše změny tepelného stavu při tepelných dějích ideálního plynu • určí kvantitativně účinnost kruhového děje v plynu • popíše činnost základních typů tepelných motorů • vysvětlí podstatu vazeb v pevných látkách, aplikuje teorii deformací a poruch v pevných látkách na praktické situace • využívá pojmy normálové napětí a relativní prodloužení v praktických úlohách • používá Hookův zákon pro pružnou deformaci tahem či tlakem • řeší úlohy na lineární, plošnou i objemovou roztažnost pevných látek	struktura a vlastnosti plyných látek • střední kvadratická rychlost • stavová rovnice • základní stavové děje • kruhový děj • II. věta termodynamiky • tepelné motory struktura a vlastnosti pevných látek a kapalin • látky krystalické a amorfní • vazby v pevných látkách • poruchy • deformace, deformační křivka • Hookův zákon • teplotní roztažnost, pevných látek	

Fyzikální seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant	Žák: určí z rovnice pro okamžitou výchylku harmonického kmitání příslušné fyzikální veličiny, vypočítá periodu a frekvenci pružinového oscilátoru a matematického kyvadla skládá harmonické kmitavé děje, odlišuje základní druhy mechanického vlnění a operuje s jeho parametry objasní interferenční podmínky pro zesílení či zeslabení vlnění, určí základní frekvenci a vyšší harmonické frekvence u základních zdrojů zvuku aplikuje Coulombův zákon, počítá velikost elektrické intenzity, elektrického potenciálu a napětí při popisu elektrického pole objasní chování kovů a izolantů v elektrickém poli	mechanické kmitání oscilátory kinematika, dynamika a energetika kmitavých dějů fázory, skládání kmitání mechanické vlnění rezonance, typy vlnění, rovnice vlnění Huygensův princip odraz a lom vlnění, stojaté vlnění zdroje zvuku, Základy akustiky elektrostatické pole elektrický náboj, Coulombův zákon elektrická intenzita, elektrický potenciál a napětí elektrické siločáry a hladiny potenciálu., elektrická permitivita kondenzátor a zapojování, typy elektrických polí a prostředí	

Fyzikální seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech • využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů	Žák: • objasní podmínky pro vznik elektrického proudu • používá jednotlivé tvary Ohmova zákona • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech • vypočítá výsledný odpor jednoduché sítě elektrických odporů • aplikuje Kirchhoffovy zákony pro jednoduché obvody se zdroji napětí • určí ze zatěžovací charakteristiky zdroje jeho parametry	elektrický proud v kovech • elektrický proud • Ohmovy zákony • elektrický odpor • zapojování elektrických odporů • Kirchhoffovy zákony • zatěžovací křivka • Jouleovo teplo • elektrický výkon a účinnost	

Fyzikální seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu k analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech	Žák: srovná vlastní a nevlastní vodivost polovodičových materiálů, objasní, za jakých podmínek získáváme polovodiče typu P a N na základě modelu vysvětlí diodový a tranzistorový jev, popíše základní princip výroby plošné diody a plošného tranzistor	elektrický proud v polovodičích polovodiče vlastní a nevlastní vodivost vodivost typu P a N diodový jev, tranzistorový jev integrované obvody	MDV: Role medií v moderních dějinách (faktory ovlivňující media)
aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu k analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech	prakticky používá Faradayho zákony objasní vznik elektrické dvojvrstvy a její význam pro konstrukci elektrických chemických zdrojů popíše VA charakteristiku elektrického výboje charakterizovat podmínky vzniku, vlastnosti a využití jednotlivých typů elektrického výboje vysvětlí Amperův zákon	elektrický proud v elektrolytech a plynech elektrolyty a ionty Faradayho zákony elektrická dvojvrstva primární a sekundární články voltampérové charakteristiky samostatný a nesamostatný výboj doutnavý a tichý výboj, jiskrový a obloukový výboj	
využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	aplikuje výpočty s magnetickou indukcí v jednoduchých příkladech zobrazí magnetické pole pomocí magnetických siločar, používá pojem a veličinu magnetický indukční tok aplikuje Faradayho a Lenzův zákon v jednoduchých problémových situacích	stacionární a nestacionární magnetické pole Ampérův zákon magnetická indukce, magnetické siločáry a magnetická permeabilita zdroje magnetické pole, magnetický indukční tok Faradayův a Lenzův zákon indukčnost a magnetická energie cívky	

Fyzikální seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	Žák: popíše vznik a parametry střídavého elektrického proudu objasní zavedení rezistance, kapacity a indukčnosti vysvětlí děje, které probíhají v sériovém RLC obvodu při změně frekvence procházejícího střídavého proudu s porozuměním použije efektivní hodnoty střídavých veličin popíše vznik třífázového proudu vysvětlí činnost transformátoru	střídavý elektrický proud vznik střídavého proudu obvody RLC efektivní hodnoty střídavého proudu výkon střídavého proudu transformátor usměrňování střídavého proudu třífázový elektrický proud generátory střídavého proudu elektrické motory elektrická rozvodná soustava	zeměpisný seminář - rozmístění elektráren
porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy	vysvětlí děje probíhající v kmitajícím LC oscilátoru popíše vznik stojaté elektromagnetické vlny objasní přenos informace sdělovacím řetězcem srovná jednotlivé druhy elektromagnetického vlnění podle vzniku, charakteristik a užití používá optické zákony v jednoduchých úlohách, vysvětlí jev totální reflexe aplikuje zobrazovací rovnici na zrcadla a čočky, popíše z hlediska optického chodu světelného paprsku okem porovná principy mikroskopu a dalekohledu	elektromagnetické kmitání a vlnění LC – oscilátor rezonance elektromagnetická vlna, elektromagnetický dipól stojaté elektromagnetické vlnění sdělovací technika elektromagnetické spektrum infračervené a ultrafialové záření rentgenové záření, viditelné záření paprsková optika rychlost světla a index lomu optické zákony zrcadla, čočky, oko a lupa – zorný úhel, mikroskop a dalekohled	OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a řešení problémů (stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení)

Fyzikální seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů	Žák: objasní, za jakých předpokladů dochází k zesílení či zeslabení vlnění v bodě vysvětlí interferenci světla na dvojštěrbíně a optické mřížce vysvětlí problémy s rozlišovací mezí srovná jevy s polarizovaným a nepolarizovaným světlem, vysvětlí principy jednoduchých polarizačních přístrojů určí ze změny energie soustavy, změnu její hmotnosti a naopak. Rozhodne, jde-li o relativistický problém vysvětlí relativnost současnosti pomocí hypotetického modelu odvodí vztah pro dilataci času pomocí modelu světelných hodin	vlnová optika koherence, interference ohybové jevy optická mřížka polarizace světla speciální teorie relativity postuláty relativnost současnosti dilatace času kontrakce délky skládání rychlostí relativistická hmotnost $E = m \cdot c^2$	ENV: Člověk a životní prostředí (náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů	objasní podstatu fotoelektrického jevu pomocí Einsteinovy teorie vysvětlí fyzikální význam veličin vystupujících ve vztahu mezi energií fotonu a frekvencí na praktických příkladech dokáže existenci dualismu vlna- částice	kvantová fyzika fotoelektrický jev Comptonův jev dualismus vlna - částice De Broglieho hypotéza	

Fyzikální seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů	popíše podstatu úvah vedoucích k vytvoření historických modelů atomu vysvětlí mechanismus vzniku iontu z atomu Vysvětlí emisi, respektive absorpci záření při přechodu elektronu z jednoho stavu do druhého popíše využití laserového záření v praktických aplikacích	obal atomu modely atomu světlo a látka luminiscence laser	zeměpisný seminář – udržitelný rozvoj
využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	správně používá atomová čísla vysvětlí podstatu pokusů vedoucích k objevu složení atomového jádra, popíše podstatu jaderných záření vysvětlí princip termonukleární syntézy a štěpné řetězové reakce vysvětlí princip řízené řetězové reakce, funkci jaderného reaktoru a jaderné elektrárny uvede základní typy fyzikálních interakcí, jejich charakteristické vlastnosti popíše složení Sluneční soustavy objasní vznik, život a zánik hvězdy popíše složení galaxie, vysvětlí vývoj Vesmíru pomocí teorie Velkého třesku	jaderná fyzika jaderné částice modely jádra radioaktivita rozpadový zákon slévání jader štěpení jader jaderná energetika elementární částice astronomie sluneční soustava život hvězdy galaxie	ENV: Člověk a životního prostředí

10.2 Chemie

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Chemie.

Chemie je koncipována jako předmět, který má umožnit žákům nahlédnout do základů chemie a biochemie. Žáci se učí hledat souvislosti mezi chemickými ději probíhajícími v přírodě. Takto nabyté znalosti by měli umět uplatnit v běžném životě, což je umocněno též osvojením si praktických dovedností v laboratorních cvičeních.

Již na vyšší úrovni studium chemie zahrnuje obecnou, anorganickou, organickou chemii a završuje toto studium osvojením si základů biochemie. Základní formou výuky je výklad často doplňovaný demonstračními pokusy. To vše je zpřesňováno videem, ukázkami z internetu, referáty a prezentacemi s případnými exkurzemi.

Časové a organizační vymezení

Předmět je koncipován jako tříletý, v prvních dvou ročnících je hodinová dotace 2 hodiny týdně, ve třetím ročníku se pak chemie učí 3 hodiny týdně. Laboratorní cvičení jsou zaměřena na praktické úlohy prováděné v chemické laboratoři.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- vede žáky k pozorování vlastností látek, jejich přeměn a podmínek reakcí
- vede žáky k hledání souvislostí mezi jevy
- klade žákům jasně formulované otázky
- vede žáky k využívání odborné literatury, internetu (tzn. k otevřenosti v oblasti poznávání)

Žák:

- hledá vhodnou vlastní metodu učení, kriticky hodnotí pokroky v učení
- vyhledává, třídí a rozlišuje podstatné a nepodstatné informace
- správně používá termíny, znaky, symboly a chápe souvislosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení a obhajovat svá rozhodnutí – argumentace podložená důkazy
- předkládá problémové situace související s učivem chemie a dohlíží na jejich řešení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů z běžné praxe

- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi
- podporuje řešení problémů s mezioborovým přesahem

Žák:

- rozpozná podstatný problém a najde metodu jeho vyřešení
- samostatně řeší příklady, chápe smysl zvládnání problémových situací pro vlastní život

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému používání chemických symbolů a značek
- vytváří podmínky pro vzájemnou komunikaci (otevřeně komunikuje s žáky)
- vede žáky k vhodné komunikaci (souvislý a dobře formulovaný projev) a argumentaci při společné práci
- problémové úlohy zadává tak, aby žáci museli při jejich plnění kombinovat různé komunikační zdroje

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu
- účinně se zapojuje do diskuse, vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima ve třídě, vede žáky k vzájemné spolupráci a respektování
- posiluje sebedůvěru žáků, vede je k odpovědné práci
- vede žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů
- respektuje individualitu žáků
- věnuje se jak mimořádně nadaným žákům, tak i slabým žákům (individuální přístup)
- při práci s nebezpečnými chemickými látkami vede žáky k ochraně zdraví
- pomáhá svým výkladem k vytvoření návyků zdravého životního stylu (především v oblasti stravování)

Žák:

- spolupracuje účinně ve skupině, přispívá k diskusi
- chápe potřebu spolupráce s ostatními

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel chování
- vede žáky k ohleduplnosti k druhým, k ochraně zdraví, k ochraně životního prostředí
- je pro žáky příkladem ve vztahu k přírodě
- opakovaně upozorňuje žáky na pravidla bezpečnosti při zacházení s chemickými látkami

- vede žáky k odmítavému postoji k drogám a návykovým látkám
- důsledně dohlíží na slušné chování žáků nejen ve škole a při školních akcích, ale v rámci možností i mimo ně

Žák:

- respektuje jiné názory, odmítá útlak a hrubé zacházení
- uvědomuje si, co je v dané situaci vhodné a reálné
- chrání zdraví a přírodu

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti
- vede žáky k podloženým rozhodnutím o profesním zaměření
- vede žáky k objektivnímu ohodnocení práce své i jiných
- vede žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu přípravy na budoucí studium (resp. povolání)
- vede žáky k bezpečnému ovládnutí laboratorní techniky při práci v chemické laboratoři
- důsledně dohlíží na dodržování zásad bezpečnosti při práci v laboratoři

Žák:

- dodržuje stanovená pravidla, kriticky hodnotí výkony ostatních i své

Kompetence digitální:

- vede žáky k rozpoznání a využívání relevantních zdrojů informací a dat k danému tématu
- nabádá žáky k využívání digitálních technologií k usnadnění práce a taktéž k seznámení se s novými technologiemi
- zařazuje využívání digitálních zařízení při učení i při samostatné přípravě tak, aby podporoval aktivní činnost žáka
- vede žáky o ověřování, porovnávání a kritickému posouzení získaných informací a dat
- využíváním digitálních technologií napomáhá žákovi porozumět přírodovědným jevům a problémům v souvislostech.

Žák:

- využívá digitální technologie jako pracovního nástroje k efektivnímu získávání výsledků, jeho ověření a sdílení
- vybírá takové technologie, které vedou k očekávaným výsledkům, využívá metody, které mu usnadňují osvojení učiva
- využívá různorodé interaktivní aplikace k procvičování a upevňování poznatků
- informace filtruje, porovnává, analyzuje a vyhodnocuje jejich správnost
- využívá digitální technologie k sdílení, interakci a kooperaci se spolužáky
- vytváří digitální obsah (prezentace, videa) a sdílí jej se svými spolužáky

Chemie

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků	Žák: umí odvodit vzorce anorganických sloučenin používá odborné výrazy vysvětlí základní chemické pojmy	soustavy látek a jejich složení anorganické názvosloví oxidy kyseliny solí látky, soustavy látek atom, molekula, ion chemická sloučenina chemický prvek	fyzika – vlastnosti látek biologie – soustava látek a jejich složení
provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	používá chemické vzorce pro výpočet příkladů provádí převody jednotek	veličiny a výpočty látkové množství molární hmotnost hmotnostní a objemový zlomek molární objem	
využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálněchemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	definuje částice atomu rozpozná typy orbitalů dokáže zapsat elektronovou konfiguraci chemických prvků	stavba atomu radioaktivita kvantová čísla orbitaly pravidla pro zaplňování orbitalů	výtvarná výchova – stavba atomů
	definuje teorie vzniku chemické vazby vyjmenuje typy chemické vazby klasifikuje chemické reakce	stavba molekul vznik a typ chemických vazeb chemický děj klasifikace chemických reakcí	

Chemie

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na jejich životní prostředí	Žák: popíše termodynamické zákony definuje rovnovážné konstanty uplatní znalosti o pH v praxi	tepelné změny při chemických reakcích rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha acidobazické reakce (výpočty pH) srážecí reakce (součin rozpustnosti)	
využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin	odvodí vzorce anorganických sloučenin	periodická soustava prvků anorganické názvosloví	
charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na jejich životní prostředí	určí důležité zástupce nejen prvků, ale i sloučenin v jednotlivých skupinách	vodík a jeho sloučeniny p-prvky a jejich sloučeniny	ENV: Životní prostředí regionu a ČR (S kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká)

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	Žák: určí důležité zástupce nejen prvků, ale i sloučenin v jednotlivých skupinách provádí základní chemické reakce významných prvků a jejich sloučenin zhodnotí nejvýznamnější sloučeniny (sepjetí s praxí) odvodí ze znalostí o stavbě atomu postavení uhlíku v PSP (obrovský počet organických sloučenin) aplikuje pravidla organického názvosloví při popisu stavby a vlastností organických sloučenin využívá i triviální a dvousložkové názvosloví pro známé sloučeniny z praxe zvládne rozdělení organických sloučenin do základních skupin včetně nejvýznamnějších zástupců zaměří se na hodnocení jejich využívání v praxi rozdělí organické sloučeniny do základních skupin včetně nejvýznamnějších zástupců	s-prvky a jejich sloučeniny d- a f-prvky a jejich sloučeniny názvosloví koordinačních sloučenin důležité reakce anorganických látek stavba atomu chemická vazba a vlastnosti látek excitace hybridizace organické názvosloví - systematické, dvousložkové, triviální uhlovodíky a jejich klasifikace deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace halogenderiváty dusíkaté deriváty nitrosloučeniny aminy kyslíkaté deriváty	ENV: Problematika vztahů organismů a prostředí (jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému)

Chemie

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	Žák: • rozdělí makromolekulární sloučeniny do základních skupin včetně nejvýznamnějších zástupců • zaměří se na hodnocení jejich využívání v praxi	syntetické makromolekulární látky • polymerace • polykondenzace • polyadice	
• objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	• dokáže vysvětlit základní funkci chemických sloučenin nezbytných pro biochemické reakce • orientuje se v poznacích o stavbě tuků, cukrů a bílkovin a tyto znalosti využívá k rozboru biochemických změn v organismech • popíše základní metabolické procesy • rozdělí základní metabolické procesy a zaměří se na průběh metabolických dějů	lipidy, sacharidy, proteiny heterocyklické sloučeniny nukleové kyseliny enzymy, hormony vitamíny • terpeny a steroidy léčiva, pesticidy, barviva a detergenty • stavba, funkce a metabolismus: sacharidů, lipidů, bílkovin, nukleových kyselin • fotosyntéza • dýchání • fermentace • beta oxidace	• ENV: Životní prostředí regionu a ČR (s kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká) • biologie – lipidy, sacharidy, proteiny, nukleové kyseliny • matematika – logaritmy, Ph

10.3 Biologie, biologicko-chemický seminář

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. V předmětu biologie se žáci zabývají studiem živých soustav, zkoumají struktury a životní projevy organismů, jejich vzájemné vztahy i vztahy mezi živou a neživou přírodou. Biologické poznatky mají velký význam pro lidskou společnost především v oblasti výživy, zdravotnictví, ochrany přírody a přispívají k pochopení přírodních zákonitostí. Biologie má úzký vztah k dalším přírodním vědám – chemii, fyzice, zeměpisu.

Časové a organizační vymezení

Biologie je určena žákům prvního až čtvrtého ročníku. Je vyučována v rozsahu dvou výukových hodin týdně, zahrnujících i praktická cvičení. Ve čtvrtém ročníku je vyučována dvěma hodinami týdně. Ve třetím a čtvrtém ročníku je vyučován předmět biologicko-chemický seminář s časovou dotací dvě hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáním samostatné práce z biologie rozvíjí schopnost žáků vyhledávat, třídít a vybírat informace
- v rámci laboratorních cvičení směřuje žáky k samostatnému pozorování, zpracování výsledků a jejich vyhodnocování, k schopnosti organizovat si pracovní činnost
- zadáním úloh a doporučováním biologické literatury motivuje žáky k dalšímu studiu
- průběžným hodnocením výsledků práce žáků jim umožňuje posoudit jejich pokroky při učení a vlastní přípravě

Žák:

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáním laboratorního cvičení vytváří situaci, kdy žáci problém analyzují, vytvoří možné řešení, na základě pozorování a dosavadních vědomostí zpracují údaje a vyvodí závěry

- práci s přírodními vědmi vede žáky k porovnání znaků přírodniny, určení a zařazení do systému
- zadáním samostatné práce a během výkladu vede žáky k přemýšlení o problémech a otázkách, k dokazování a formulování závěrů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží na problém z různých stran

Kompetence komunikativní

Učitel:

- formou diskuse o daném problému rozvíjí schopnost žáků formulovat své myšlenky, vhodně argumentovat, vyslechnout jiné názory, reagovat na hodnocení druhých
- zadáním samostatné práce podporuje žáky ve využívání multimédií pro studium

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- efektivně využívá moderní informační technologie
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáním skupinové práce vede žáky k respektování zájmu skupiny, ke spolupráci, k spoluzodpovědnosti

Žák:

- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých

Kompetence občanské

Učitel:

- organizací výuky i mimoškolních akcí vede žáky k dodržování pravidel slušného chování, k zodpovědnosti za zdraví své i zdraví ostatních, k ochraně životního prostředí a přírody
- kontrolou zadaných úkolů vede žáky k zodpovědnosti při plnění povinností

Žák:

- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě
- chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s přírodninami a mikroskopickými preparáty

Žák:

- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence digitální

- vede žáky k rozpoznání a využívání relevantních zdrojů informací a dat k danému tématu
- nabádá žáky k využívání digitálních technologií k usnadnění práce a taktéž k seznámení se s novými technologiemi
- zařazuje využívání digitálních zařízení při učení i při samostatné přípravě tak, aby podporoval aktivní činnost žáka
- vede žáky o ověřování, porovnávání a kritickému posouzení získaných informací a dat
- využíváním digitálních technologií napomáhá žákovi porozumět přírodovědným jevům a problémům v souvislostech.

Žák:

- využívá digitální technologie jako pracovního nástroje k efektivnímu získávání výsledků, jeho ověření a sdílení
- vybírá takové technologie, které vedou k očekávaným výsledkům, využívá metody, které mu usnadňují osvojení učiva

- využívá různorodé interaktivní aplikace k procvičování a upevňování poznatků
- informace filtruje, porovnává, analyzuje a vyhodnocuje jejich správnost
- využívá digitální technologie k sdílení, interakci a kooperaci se spolužáky
- vytváří digitální obsah (prezentace, videa) a sdílí jej se svými spolužáky

Biologie

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk vysvětlí význam diferenciacce a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	Žák: odliší soustavy živé od neživých, charakterizuje základní vlastnosti živých soustav porovná významné hypotézy vzniku a vývoje života popíše stavbu a funkci buněčných struktur prokaryotní a eukaryotní buňky odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci porovná buňku bakterií, rostlin, živočichů a hub mikroskopuje	obecná biologie charakteristika života vznik a vývoj živých soustav evoluce buňka – stavba a funkce	chemie – soustavy látek a jejich složení výtvarná výchova – vznik a vývoj živých soustav OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace práce vlastní nebo ve skupině při skupinové nebo laboratorní práci, rozhodování a řešení problémů při tomtéž, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci)
charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby zhodnotí pozitivní a negativní význam virů	porovná základní vlastnosti virů a buněčných organismů charakterizuje viry a objasní průběh životního cyklu viru uvede příklady virových onemocnění, možnosti prevence a léčby	biologie virů stavba a funkce virů	

Biologie

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby	Žák: • charakterizuje bakterie a sinice-stavbu jejich buňky, rozmnožování, výživu a jejich význam • uvede příklady bakterií a sinic • žák eviduje skupinu protist jako již neexistující taxon	biologie bakterií • prokaryotní organismy • stavba a funkce bakterií a sinic • mikroskopování biologie protist • stavba a funkce protist	
• popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů • objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin	• vysvětlí význam diferenciaci a specializaci buněk pro mnohobuněčné organismy • uvede základní typy pletiv a jejich funkce • popíše stavbu a funkci vegetativních a generativních orgánů rostlin, jejich přeměny • objasní způsoby výživy u rostlin • vysvětlí princip fotosyntézy, její význam • charakterizuje příjem, vedení a výdej látek rostlinou • charakterizuje ontogenezi rostlin – její fáze, faktory ovlivňující růst a vývin rostlin • objasní princip nepohlavního a pohlavního rozmnožování • uvede příklady rozšiřování semen a plodů • charakterizuje pohyby rostlin	biologie rostlin • morfolgie a anatomie rostlin • fyziologie rostlin • fotosyntéza, výživa, dýchání • vodní režim, ontogeneze, rozmnožování • pohyby	• OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace práce vlastní nebo ve skupině při skupinové nebo laboratorní práci, rozhodování a řešení problémů při tomtéž, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci)

Biologie

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti • posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla • zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	Žák: • charakterizuje znaky řas, významné skupiny, jejich využití. Porovná vlastnosti „nižších“ a „vyšších“ rostlin • popíše stavbu těla, způsob rozmnožování a význam mechorostů, plavuní, přesliček, kapradin • zhodnotí fylogenetický význam rhyniofyt • popíše stavbu těla, rozmnožování a významné druhy nahosemenných rostlin • pozná a pojmenuje významné druhy z uvedených skupin rostlin • charakterizuje stavbu, rozmnožování a systém krytosemenných • porovná znaky dvouděložných a jednoděložných rostlin • charakterizuje významné druhy dvouděložných a jednoděložných rostlin • pozná a pojmenuje významné druhy této skupiny. • popíše vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla • charakterizuje problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	biologie rostlin • systém a evoluce rostlin • nižší rostliny • mechorosty • plavuně, přesličky, kapradiny, rhyniofyt • nahosemenné rostliny • krytosemenné rostliny • rostliny a prostředí	• OSV: Poznávání a rozvoj osobnosti (jak být připraven na životní změny) • ENV: Problematika vztahů organismů a prostředí (jak probíhá tok energie a látek)

Biologie

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků • posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	Žák: • porovná znaky hub, rostlin a živočichů • charakterizuje stavbu těla, způsob výživy a rozmnožování hub • popíše stavbu těla lišejníků • rozpozná významné zástupce hub a lišejníků podle obrázků, posoudí jejich význam ekologický, zdravotnický a hospodářský • rozpozná naše běžné jedovaté houby, příznaky otravy houbami a prokáže znalost první pomoci při otravě houbami	biologie hub • stavba a funkce hub • zástupci • stavba a funkce lišejníků	• OSV: Morálka všedního dne (jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem)
• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů	• pozná a vysvětlí funkce organel živočišné buňky • charakterizuje prvky, pozná jejich významné zástupce, posoudí jejich význam • popíše hierarchické uspořádání těla mnohobuněčných živočichů • popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav i jejich vývoj • vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy • porovná principy základních způsobů rozmnožování – nepohlavního a pohlavního a vývoj živočichů	biologie živočichů • morfologie a anatomie živočichů • fyziologie živočichů	• ENV: Člověk a životní prostředí (čím jsou významné organismy pro člověka, jaké jsou příčiny vzniku a zániku některých rostlinných a živočišných druhů a jaké jsou formy jejich ochrany)

Biologie

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	Žák: • pozná a vysvětlí funkce organel živočišné buňky • charakterizuje prvky, pozná jejich významné zástupce, posoudí jejich význam • popíše hierarchické uspořádání těla mnohobuněčných živočichů • popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav i jejich vývoj • vysvětlí význam diferenciaci a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy • uvede principy základních způsobů rozmnožování – nepohlavního a pohlavního • porovná vnitřní a vnější oplození • porovná přímý a nepřímý vývoj, proměnu dokonalou a nedokonalou • objasní zárodečný vývoj jedince • popíše ontogenezi obratlovců • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • popíše významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti	• systém a evoluce živočichů • biologie bezobratlých (houby, žahavci, žebernatky, ploštěnci, hlísti, vířníci, kroužkovci, měkkýši, členovci, ostnokožci, polostrunatci) • biologie strunatců (pláštěnci, bezlebeční, obratlovci) • živočichové a prostředí • etologie	• chemie – léčiva

Biologie

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka • využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle • charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	Žák: • popíše stavbu kostí, typy a typy spojení • popíše kostru člověka a její funkce • popíše stavbu kosterní, hladké a srdeční svaloviny, porovná jejich význam a funkci • určí polohu významných kosterních svalů • popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav – oběhová soustava a imunitní systém, dýchací soustava, trávicí soustava a metabolismus, vylučovací soustava a kůže • vysvětlí vztahy mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle • popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy, opíše stavbu a funkci neuronu • vysvětlí proces synapse, charakterizuje typy reflexů • popíše stavbu a funkci smyslových orgánů a dalších významných receptorů • charakterizuje žlázy s vnitřní sekrecí a hormon • popíše vzájemnou provázanost nervové a hormonální regulace • popíše stavbu a funkci rozmnožovací soustavy muže a ženy	biologie člověka • fylogeneze • opěrná a pohybová soustava • soustavy látkové přeměny • soustava regulační • soustava rozmnožovací	• chemie – lipidy, sacharidy, proteiny • fyzika – podmínky života • VEG: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (zdraví v globálním kontextu)

Biologie

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	Žák: analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě popíše ovulaci, menstruační cyklus ženy, proces oplození, průběh těhotenství uvede příčiny pohlavně přenosných nemocí a možnosti jejich prevence zhodnotí klady a zápory antikoncepčních metod orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství vyjmenuje práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce objasní pojem základní genetické pojmy objasní princip proteosyntézy řeší genetické příklady vysvětlí Mendelovy zákony na příkladech popíše typy chromosomového určení pohlaví vysvětlí podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví popíše genetické zákonitosti v autogamické a panmiktické populaci charakterizuje faktory narušující rovnováhu v populaci	ontogeneze změny v dospívání způsoby sebereflexe a kontroly emocí péče o reprodukční zdraví antikoncepce partnerský a sexuální život genetika molekulární a buněčné základy dědičnosti dědičnost a proměnlivost genetika člověka genetika populací	chemie – nukleové kyseliny ENV: Problematika vztahů organismů a prostředí (jak probíhá tok energie a látek)

Biologie

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • používá správně základní ekologické pojmy • objasňuje základní ekologické vztahy	Žák: • vysvětlí základní ekologické pojmy • posoudí vliv abiotických a biotických faktorů prostředí na organismy • charakterizuje populace, společenstva • charakterizuje ekosystém, jeho vývoj • uvede příklady potravních řetězců v ekosystémech • určí výskyt biomů na Zemi • objasní pojem globální změny, globální problémy lidské populace, trvale udržitelný rozvoj • charakterizuje základní formy a principy ochrany přírody v ČR, popíše na příkladech a objasní • zhodnotí problematiku ohrožených druhů a navrhuje možnosti jejich ochrany	ekologie • základní ekologické pojmy a podmínky života • abiotické faktory • biotické faktory • biosféra a její členění – organismus, ekosystémy, biomy • člověk a prostředí – globální a ekologické problémy, trvale udržitelný rozvoj • ochrana přírody a krajiny v ČR a ve světě	• anglický jazyk – příroda, životní prostředí, ekologie, globální problémy • ENV: Problematika vztahů organismů a prostředí • VEG: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky • ENV: Životní prostředí regionu a ČR (jakým způsobem člověk využívá vodu, jaké jsou příčiny jejího znečištění, čím je způsoben nedostatek pitné vody a jaký má dopad na společnost)

Biologicko-chemický seminář

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	Žák: • specifikuje funkce orgánových soustav • orientuje se v systému živočichů • posoudí význam živočichů v přírodě • charakterizuje postavení člověka v systému organismů • charakterizuje základní principy ochrany fauny a flóry v ČR • orientuje se v anorganickém názvosloví • popíše stavbu a modely atomu • definuje základní chemické pojmy • provádí chemické výpočty • řeší problémy s chemickou tematikou v praxi • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách	biologie živočichů – zoologie • savci • etologie • fyziologie orgánových soustav • vývojová biologie • systematika živočichů biologie člověka - antropologie • zařazení člověka do systému organismů • fyziologie orgánových soustav ekologie • člověk a životní prostředí obecná chemie • anorganické názvosloví • struktura látek • chemická sloučenina • chemický prvek • veličiny a výpočty v chemii: látkové množství, molární hmotnost, hmotnostní a objemový zlomek, molární objem stavba atomu • radioaktivita, kvantová čísla, orbitaly, pravidla pro zaplňování orbitalů chemické výpočty chemické reakce	• fyzika – optické zobrazování, vlastnosti látek

Biologicko-chemický seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Žák: • popíše stavbu a funkci buněčných struktur prokaryotické a eukaryotické buňky • porovná buňku bakterií, rostlin, živočichů a hub • uvede základní typy pletiv a jejich funkce • popíše stavbu a funkci vegetativních a generativních orgánů rostlin a jejich metamorfózy • uvede základní typy tkání a jejich funkci • specifikuje funkce orgánových soustav • orientuje se v systému živočichů • posoudí význam živočichů v přírodě	obecná biologie a cytologie • obecné vlastnosti živých soustav • stavba buňky biologie rostlin - botanika • pletiva • orgány rostlin • fyziologie rostlin • systematika rostlin biologie živočichů - zoologie • tkáně • fyziologie orgánových soustav • vývojová biologie • systematika živočichů	

Biologicko-chemický seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	Žák: • charakterizuje postavení člověka v systému organismů • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických reakcích • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučenin, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a jejich vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí v praxi • ovládá pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů	biologie člověka - antropologie • zařazení člověka do systému organismů • fyziologie orgánových soustav anorganická chemie • vodík a jeho sloučeniny • s-prvky • p-prvky • d- a f- prvky organická chemie • uhlovodíky a jejich klasifikace • deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace • heterocyklické sloučeniny • syntetické makromolekulární látky biochemie	

10.4 Zeměpis, zeměpisný seminář

Charakteristika předmětu

V rámci předmětu je realizován vzdělávací obsah oboru Geografie a Geologie z RVP G. Integruje také okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova a Osobnostní a sociální výchova.

Výuka zeměpisu rozšiřuje celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, sociálních a hospodářských podmínek života lidí v místním regionu, na území České republiky, v Evropě i v dalších kontinentech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech lidstva, uvědomovat si civilizační rizika i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Z oboru Geologie je v rámci výuky litosféry naplňován vzdělávací obsah – složení, struktura a vývoj Země, geologické procesy v litosféře (zvětrávání, metamorfóza, sedimentace hornin a deformace litosféry), voda, člověk a anorganická příroda.

Časové a organizační vymezení

Týdenní hodinová dotace vyučovacího předmětu zeměpis je v 1. – 3. ročníku 2 hodiny týdně. Volitelný předmět zeměpisný seminář studují zájemci v posledním ročníku s dotací dvě hodiny týdně.

Žáci využívají školní a tematické atlasy, encyklopedie a odborné knihy knihovny.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům úkoly, k nimž žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace a data z různých informačních zdrojů
- učí žáky kriticky přistupovat k různým zdrojům informací, hodnotit jejich věrohodnost a následně je využívat v praxi
- získané poznatky propojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, žáci si tak vytvářejí ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím
- do výuky zařazuje různé metody, jako například skupinová práce, řízená diskuze, projekty

Žák:

- naučí se pracovat s atlasem, a získá informace o světě

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- připravuje úkoly, které vedou k samostatnému a tvůrčímu řešení na základě poznatků nejen zeměpisných, ale i z jiných předmětů
- vytváří s žáky na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností určité hypotézy k úkolům, žáci je ověřují praktickou činností a kladou otázky s geografickou tematikou a formulují správná řešení problémů
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů

Žák:

- vykonává úkoly a zdokonaluje se v praktickém zeměpise

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky při všech formách projevu k jazykově správnému a logickému vyjadřování myšlenek
- poskytuje žákům příležitost k obhajobě svého vlastního názoru a postupu
- učí žáky naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse

Žák:

- dokáže utvářet a obhajovat své názory

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- při práci v týmu podporuje uplatňování individuálních schopností a dovedností a dosahování společných stanovených cílů
- podporuje kooperativní učení

Žák:

- pracuje individuálně

Kompetence občanské

Učitel:

- vysvětluje žákům etnická, národní, náboženská specifika a podporuje lidskou solidaritu a porozumění

Žák:

- uznává autoritu učitele, a podporuje lidskou solidaritu

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- podporuje žáky v dovednosti využívat zeměpisné pomůcky (glóbus, atlas, turistická mapa) a odbornou literaturu (encyklopedie, statistické ročenky,...)
- kladně hodnotí systematickou, pečlivou práci a aktivitu žáků v hodině i přípravu žáků na hodinu zeměpisu
- důsledným přístupem, jasnými požadavky a systematickou kontrolou jejich plnění vede žáky k zodpovědnosti a vytváří v nich pracovní i studijní návyky

Žák:

- systematicky, pečlivě a aktivně se připravuje na výuku

Kompetence digitální:

Učitel:

- vede žáky k rozpoznání a využívání relevantních zdrojů informací a dat k danému tématu
- nabádá žáky k využívání digitálních technologií k usnadnění práce a taktéž k seznámení se s novými technologiemi
- zařazuje využívání digitálních zařízení při učení i při samostatné přípravě tak, aby podporoval aktivní činnost žáka
- vede žáky o ověřování, porovnávání a kritickému posouzení získaných informací a dat
- využíváním digitálních technologií napomáhá žákovi porozumět geografickým jevům a problémům v souvislostech.

Žák:

- využívá digitální technologie jako pracovního nástroje k efektivnímu získávání výsledků, jeho ověření a sdílení
- vybírá takové technologie, které vedou k očekávaným výsledkům, využívá metody, které mu usnadňují osvojení učiva
- využívá různorodé interaktivní aplikace k procvičování a upevňování poznatků
- informace filtruje, porovnává, analyzuje a vyhodnocuje jejich správnost
- využívá digitální technologie k sdílení, interakci a kooperaci se spolužáky
- vytváří digitální obsah (prezentace, videa) a sdílí jej se svými spolužáky

Zeměpis

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí • objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických páسů • objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině • hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti • rozliší hlavní biomy světa • rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi	Žák: • vysvětlí pohyby Země • rozumí střídání dne a noci a ročních období • kalendář • objasní důsledky pohybů Země pro život organismů • časová pásma • určí jednotlivé složky přírodní sféry	přírodní prostředí • Země jako vesmírné těleso - tvar a pohyby Země, důsledky pohybu Země pro život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma na Zemi, kalendář • fyzickogeografická sféra - vzájemné vazby a souvislosti složek fyzickogeografické sféry, základní zákonitosti stavu a vývoje složek fyzickogeografické sféry, důsledky pro přírodní prostředí • systém fyzickogeografické sféry na planetární a na regionální úrovni – objekty, jevy, procesy, zonalita, azonální jevy	• VEG: Globalizační a rozvojové procesy (geografické vnímání globalizace) • fyzika, výtvarná výchovy – Země jako vesmírné těleso, krajina

Zeměpis

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná • orientuje se s pomocí map v krajině • rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	Žák: • lokalizuje Austrálii a Oceánii a tyto oblasti charakterizuje • odhaduje vzdálenost • určuje světové strany • zhotovuje náčrtky krajina • charakterizuje světové makroregiony z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů • vyjmenuje a vyhledá na mapě jednotlivé světadíly • charakterizuje jednotlivé státy • vyhledá na mapě největší města, průmyslové a zemědělské oblasti • rozpozná přednosti a slabiny jednotlivých světadílů • charakterizuje přírodní i společenské problémy jednotlivých regionů a hledá možnosti jejich řešení • zná orientačně aktuální počet států	• makroregiony světa – jádra, periferie, modelový region – modelové problémy s důrazem na Evropu a Evropskou unii • světadíly - Antarktida, Austrálie - charakteristika z hlediska přírodních socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti • světadíly – Amerika, Afrika, Asie • modelové regiony světa	• MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů (příčiny způsobující imigraci)

Zeměpis

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	Žák: provádí pozorování místního regionu charakterizuje zeměpisnou polohu orientuje se v přírodních podmínkách popíše povrch, vývoj reliéfu charakterizuje podnebí, vodstvo, rostlinstvo zná hlavní údaje o obyvatelstvu posoudí hlavní hospodářské aktivity vyhledá jednotlivé kraje a charakterizuje přírodní, sídelní a hospodářské předpoklady, zvláštnosti a kulturní zajímavosti zná nejvýznamnější sídelní střediska jednotlivých oblastí zná cíle a činnost České republiky v mezinárodních organizacích a integracích	regiony místní region – možnosti rozvoje mikroregionu, strategické a územní plánování Česká republika – hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, charakteristiky obyvatelstva a sídel, transformační ekonomické procesy, struktura hospodářství, regiony, euroregiony makroregiony světa – jádra, periferie, modelový region – modelové problémy s důrazem na Evropu a Evropskou unii	VEG: Žijeme v Evropě ENV: Životní prostředí regionu a ČR (s kterými problémy se region nejvíce potýká) výtvarná výchova – povrchové vody, kulturní a politické prostředí anglický jazyk – obyvatelstvo, kulturní a politické prostředí

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva • analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa • identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení • zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa • zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů • rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti • lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji • vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	Žák: • orientuje se v údajích o růstu počtu obyvatel • popíše jednotlivé lidské rasy a jejich rozmístění • charakterizuje základní světové jazyky a náboženství • objasní funkci a rozmístění lidských sídel • popíše nejvýznamnější městských aglomerací a velkoměst světa • charakterizuje úlohu a hlavní odvětví světového hospodářství podle sektorů • vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství • konkretizuje význam, charakter a rozmístění světové průmyslové výroby podle odvětví • lokalizuje a charakterizuje nejvýznamnější hospodářské oblasti světa	sociální prostředí • obyvatelstvo – základní geografické, demografické, etnické a hospodářské charakteristiky • kulturní a politické prostředí – struktura obyvatelstva, státní zřízení, geopolitické procesy, hlavní světová ohniska napětí • sídla a osídlení – sídelní struktura a její vývoj, sídlo, obec, město, jejich funkce • světové hospodářství – lokalizační faktory, sektorová a odvětvová struktura a její důsledky • socioekonomická sféra – sociálně geografické systémy, geografické aspekty bohatství a chudoby, globalizace	• MKV: Psychosociální aspekty interkulturality (z čeho vzniká strach z cizinců) • anglický jazyk – obyvatelstvo, kulturní a politické prostředí

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy • využívá vybrané metody identifikace minerálů • analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů • určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin • analyzuje různé druhy poruch v litosféře • využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů • zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu	Žák: • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	složení struktura a vývoj Země • Země jako geologické těleso – základní geobiocykly • zemské sféry – chemické, mineralogické a petrologické složení Země • minerály – jejich vznik a ložiska; krystaly a jejich vnitřní stavba; fyzikální a chemické vlastnosti minerálů • geologická historie Země – geologická období vývoje Země; změny polohy kontinentů; evoluce bioty a prostředí voda • povrchové vody – jejich rozložení na Zemi; chemické složení, pH; hydrogeologický cyklus, geologické působení vody • podzemní vody – propustnost hornin; hydrogeologické systémy; chemické složení podzemních vod; ochrana podzemních vod	• německý, ruský jazyk – základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky Ruska, frankofoních zemí a Německa

Zeměpis

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů • určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin • analyzuje různé druhy poruch v litosféře • využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů	Žák: • analyzuje energetickou bilanci Země • rozděluje endogenní procesy • seznámí se s RichtEROVOU stupnicí • rozdělí prvky, nerosty a horniny v přírodě • určí základní tvary zemského povrchu • určí tvary jednotlivých typů georeliéfu	geologické procesy v litosféře • magmatický proces – vznik magmatu a jeho tuhnutí; krystalizace minerálů z magmatu • zvětrávání a sedimentační proces - mechanické a chemické zvětrávání, srážení, sedimentace • metamorfní procesy – jejich typy; kontaktní a regionální metamorfóza • deformace litosféry – křehká a plastická deformace geologických objektů, vývoj stavby pevnin a oceánů; mechanismus deskové tektoniky; zemětřesení a vulkanismus, tvary zemského povrchu	

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu • posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí • posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu • vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu • používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i digitální podobě pro řešení geografických problémů • orientuje se s pomocí map v krajině • používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území • čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	Žák: • sleduje významné události ve světě • používá s porozuměním pojmy: krajinná sféra, přírodní sféra, krajina, kulturní krajina, přírodní prostředí • pojmenuje a charakterizuje kulturní krajiny z hlediska převažující funkce jejich využití • slovně vyjádří, že ekosystém je základní stavební a funkční jednotka přírody • zhodnotí vlivy a důsledky hospodářské výroby • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	člověk a anorganická příroda • vznik a vývoj půd • interakce mezi přírodou a společností – přístupy environmentální geologie, rekultivace a revitalizace krajiny • práce v terénu a geologická exkurze geografické informace a terénní vyučování • geografická kartografie a topografie – praktické aplikace s kartografickými produkty, s mapami různých funkcí, s kartogramy • geografický a kartografický vyjadřovací jazyk – obecně používané pojmy, kartografické znaky, vysvětlivky, statistická data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii • geografické informační a navigační systémy – geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum Země (DPZ), praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS (globální polohový systém) • terénní geografická výuka, praxe a aplikace – geografické exkurze a terénní cvičení, praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce	

Zeměpis

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi • analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny • zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Žák: • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	životní prostředí • krajina – vývoj krajiny, přírodní prostředí, společenské prostředí, vývoj ve využívání půdy, kulturní krajina, environmentalistika, krajinná (geografická) ekologie, typy krajiny, krajinný potenciál • vývoj interakce příroda – společnost – prostorová koexistence, udržitelný rozvoj (život), limity přírodního prostředí, globální problémy lidstva, výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí	• MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů (příčiny způsobující imigraci) • fyzika – udržitelný rozvoj

Zeměpisný seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací • orientuje se s pomocí map v krajině • čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	Žák: • rozdělí geografii na jednotlivé části • zhodnotí význam geografie • porovná postavení Země ve sluneční soustavě, podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací orientuje se s pomocí map v krajině • používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	• krajinná sféra, rozdělení a význam geografie • vývoj poznatků o Zemi • tvar a velikost Země • pohyby Země a jejich důsledky • střídání dne a noci • střídání ročních období • časová pásma na Zemi • vznik map • zobrazovací metody • obsah map • dělení map • DPZ, GIS, GPS • měření na mapách	• fyzikální seminář – Země jako vesmírné těleso

Zeměpisný seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • zhodnotí přírodní a hospodářské poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům • vyhledá na mapě hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál • rozliší a porovnává státy světa • lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny	Žák: • zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva • lokalizuje hlavní produkční oblasti • objasní vliv zemědělství na životní prostředí • zhodnotí světový dopravní systém • analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa • zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů • rozlišuje průmyslová odvětví, objasní vliv zemědělství na životní prostředí • zhodnotí světový dopravní systém	geografie obyvatelstva • rozložení obyvatelstva • základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky • přirozený a mechanický pohyb geografie průmyslu • průmyslová odvětví • oblasti koncentrace • nové technologie geografie zemědělství • typy zemědělské výroby • hlavní plodiny a oblasti jejich pěstování geografie dopravy • charakteristika jednotlivých odvětví geografie cestovního ruchu • typy a hlavní světové oblasti cestovního ruchu politická geografie • charakteristika rozvojových zemí • rozpad koloniálního systému	• fyzikální seminář – rozmístění elektráren

Zeměpisný seminář

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní a globální dimenzi • zhodnotí hospodářské a kulturní poměry mikroregionu • zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	Žák: • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná • vymezí jednotlivé regiony Evropy • zhodnotí polohu, přírodní a sociální poměry evropských regionů • zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky • zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	• Severní Amerika • Latinská Amerika • Asie • Afrika • Austrálie a Oceánie • jižní Evropa • západní Evropa • severní Evropa • střední Evropa • východní Evropa • poloha, rozloha • vývoj státu • přírodní podmínky • obyvatelstvo, sídla • hospodářství • politický systém • ochrana přírody • administrativní členění • vojensko-politické konflikty • ekologické problémy • ochrana životního prostředí	• fyzikální seminář – udržitelný rozvoj

11 Umění a kultura

Žáci si volí studium hudební výchovy, nebo výtvarné výchovy.

11.1 Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Předmět hudební výchova je určen žákům 1. a 2. ročníku. Předmět se realizuje ve čtyřech základních rovinách, které probíhají v každém ročníku (vokální a instrumentální činnosti, teoretické a poslechové aktivity). Součástí výuky je organizování návštěv divadelních představení a rozličných koncertních vystoupení.

V rámci výuky hudební výchovy sledujeme se žáky kulturní události národní i mezinárodní úrovně, a také sledujeme zajímavé hudební programy, které probíhají v médiích. Žákům od 1. do 4. ročníku je nabízen nepovinný předmět Pěvecký sbor.

Časové a organizační vymezení

Časová dotace pro tento předmět je dvě hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- výkladem seznamuje žáky s odbornými pojmy z oblasti hudby
- vytváří žákovi postupně přehled o vývoji hudby a zejména o vývoji hudebních forem
- vede žáky ke schopnosti pochopit sdělení, které autor předává svým uměleckým dílem a žák je veden k tomu, aby uměl analyzovat hudební prostředky, kterými autor dociluje účinku na posluchače
- učí rozpoznat výrazové prostředky a možnosti, kterými se vyjadřují autoři různých kulturních epoch a u vnímavých žáků rozvíjí schopnost rozlišit skladatelské techniky jednotlivých autorů

Žák:

- kriticky přistupuje k poslechu hudby
- vyhledává, třídí a rozliší podstatné a nepodstatné informace
- na základě pochopení, propojení a systematizace informací je efektivně využívá v průběhu učení a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými hudebními termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvoří pohled na kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- rozborem hudební ukázky vede žáka k diskusi

Žák:

- nachází shodné, podobné a odlišné znaky a využije získané vědomosti a dovednosti
- kriticky myslí - činí uvážlivá rozhodnutí, obhájí je
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby jejich řešení
- je otevřený novým a originálním řešením problémů
- naučí se zvládat stres, který s sebou přináší například samostatné kulturní vystoupení před veřejností
- chápe důležitost a smysl zvládnutí problémových situací pro svůj budoucí život

Kompetence komunikativní

Učitel:

- využívá formy diskuse, kde žák formuluje svůj názor s použitím odborných hudebních výrazů
- formou skupinové práce připravuje a realizuje hudební projekty (písňe, skladby, doprovody, improvizace...)
- individuálními úkoly zapojuje žáky do aktivit, které jsou spojeny s interpretací písní či skladeb
- vede žáky, aby skupinově vystupovali se svými hudebními činnostmi před veřejností, vede je ke schopnosti kritického zhodnocení vlastního uměleckého projevu

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- uvědomuje si emotivnost nejen mluveného, ale i zpívaného projevu
- vystupuje nenuceně, přirozeně a dostatečně sebevědomě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá exkurzí, návštěv koncertů či divadelních představení k formování estetického cítění studenta
- vede žáky k toleranci k různým kulturním tradicím, ukazuje jim, že právě rozličnost jednotlivých kultur vede k možnosti vzájemné inspirace a stává se motorem hudebního vývoje, což dokládá na příkladech s dějin hudby
- tolerancí k hudebnímu cítění mladé generace otvírá prostor pro pozitivní přístup ze strany žáků k závažným uměleckým dílům, které mu učitel předkládá k poznání

Žák:

- umí odhadnout svou sociální roli a vlastní schopnosti v dané situaci
- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- uvědomuje si, že život je neustálá změna, ale některé postoje a hodnoty se nemění

Kompetence občanské

Učitel:

- formou referátů vybízí žáky ke sledování aktuálního dění v oblasti kultury

Žák:

- respektuje umělecké cítění druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot různých kultur
- chápe, že při skupinovém projevu (např. sborový zpěv) je potřeba disciplíny a spolupráce
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si nebezpečí propojení umění s extrémistickými skupinami
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturu, historické dědictví a přírodu
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- chápe svůj život jako pokračování a rozvíjení hodnot navázaných na činnost předchozích generací

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- názornou ukázkou vede žáka ke správné pěvecké a zejména intonační technice

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k rozpoznání a využívání relevantních zdrojů informací a dat k danému tématu
- využívá digitální prostředky k seznámení žáků s hudebním obsahem (audionahrávky, audiovizuální materiál)
- umožňuje žákům hudebně se projevit pomocí vhodných digitálních zařízení

Žák:

- získává informace z různých zdrojů, posuzuje pravdivost těchto informací vzhledem k jejich zdroji
- aktivně vyhledává hudební materiál v digitálním prostředí
- využívá dostupných digitálních prostředků umožňujících produkci hudebního materiálu
- využívá digitální technologie k sdílení, interakci a kooperaci se spolužáky
- ke své práci volí vhodné digitální prostředky
- dbá na ochranu osobních údajů, zná a respektuje autorská práva, dodržuje pravidla internetové etikety

Hudební výchova

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s digitálními technologiemi) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ	Žák: reprodukuje přesně melodicky i rytmicky obtížnější píseň dle svých instrumentálních schopností doprovází zpěv zpívá vícehlasou píseň, vnímá správnou intonaci při souzvucích	vokální činnosti – kultivace pěveckého a hlasového projevu, intonační a rytmický výcvik, sólový a sborový zpěv, orientace v notovém (grafickém) zápisu vokálních kompozic, improvizace jednoduché vokální kompozice (předvětí a závětí, perioda) píseň lidová i umělá, rozvoj vícehlasého zpěvu hudba jako organizovaný zvuk – hudební dílo – hudební objekt, hudebně výrazové prostředky, hudební forma, hudební znak, formální struktura a sémantika skladby hudební nástroje, nové technologie v hudbě, záznam hudby, přímá a nepřímá komunikace hudby instrumentální činnosti – hra a tvorba hudebních doprovodů (rytmicko-melodické doprovody, jednoduchá aranžmá), hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic (hudební věta, malá písňová forma, rondo), orientace v notovém a grafickém zápise a instrumentálních kompozic, moderní hudební nástroje a digitální technologie	OSV: Spolupráce a soutěže (jak se mohu a jsem ochoten podílet na obecně prospěšných aktivitách) MDV: Média a mediální produkce (vnější vlivy na chování médií: institucionální, regulace, neformální)

Hudební výchova

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů. vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užitě ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	Žák: chápe hudební vývoj od nejstaršího období kulturních dějin až po klasicismus, zná významnou tvorbu skladatelů těchto období, jejich inspirační zdroje i přínos vývoji světové hudbě bezpečně rozlišuje jednotlivé hudební slohy, pozná hudební formu uměleckého díla z nejstarších dějin až po klasicismus vysvětluje, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos jednotlivých skladatelů, u nadaných studentů i schopnost poznat autora, dle poslechu orientuje se v hudební partituře, vnímá hudební barvy, které vnikají specifickým seskupením nástrojů upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	vznik a vývoj hudby – hudba vokální a instrumentální, periodizace hudebního vývoje (hledisko obecně historické, kulturně historické, hudebně imanentní), charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů, průniky, syntézy, hledání nových cest nejstarší období dějin - období románské a raně gotické, pozdní gotika a renesance novější období dějin - baroko a klasicismus interpretace hudebního díla – popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, hudební dílo jako možné poselství, vlastní hodnocení	český jazyk – vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury dějepis – vznik a vývoj hudby

Hudební výchova

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ • interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit • popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje	Žák: • reprodukuje přesně melodicky i rytmicky obtížnější píseň • dle svých instrumentálních schopností doprovází zpěv • zpívá vícehlasou píseň, vnímá správnou intonaci při souzvucích • interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit • popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje	• píseň lidová i umělá, rozvoj vícehlasého zpěvu • hudební skladatel a interpret, interpretace v hudbě, umělecký provoz • hudba jako způsob identifikace, sebeprezentace a druh generační výpovědi	• český jazyk - vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury • výtvarná výchova – hudba jako způsob identifikace

Hudební výchova

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání	Žák: chápe hudební vývoj od období romantismu až po nejnovější období hudebních dějin, zná významnou tvorbu skladatelů těchto období, jejich inspirační zdroje i přínos vývoji světové hudbě dle poslechu bezpečně rozlišuje jednotlivé hudební slohy, pozná hudební formu uměleckého díla vysvětluje, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos jednotlivých skladatelů, u nadaných studentů i schopnost poznat autora, dle poslechu orientuje se v hudební partituře, vnímá hudební barvy, které vznikají specifickým seskupením nástrojů	hudba jako způsob identifikace, sebe prezentace a druh generační výpovědi hudebně pohybové činnosti – pohyb hudby a gesto, pohybové etudy, tanec jako způsob komunikace hudební styly a žánry, funkce hudby – hudba a její využití v běžném životě, hudba jako kulturní statek a jako zboží, estetická a umělecká hodnota hudebního díla, hudební průmysl, hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití rozdělení hudby na art a nonart včetně průníků romantismus impresionismus expresionismus, dodekafonie - Druhá vídeňská škola česká moderna	OSV: Poznávání a rozvoj osobnosti) jak rozumím vlastní jedinečnosti OSV: Spolupráce a soutěž (jak fungovat jako člen skupiny a komunity, jak prokazovat ochotu ke spolupráci s ostatními) MDV: Účinky mediální produkce a vliv médií (vlivy společenské a kulturní, vliv na jazykovou kulturu) výtvarná výchova – pohyb hudby a gesto

11.2 Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

Předmět výtvarná výchova je určen žákům 1. a 2. ročníku. Výtvarná výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl.

Žák je veden k tomu, aby chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život, podílel se na utváření příjemného prostředí pro pobyt ve škole, aby se v rámci svých možností snažil vyjádřit výtvarnými prostředky, chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny, aby si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím, a aby chápal význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu.

Časové a organizační vymezení

Časová dotace pro tento předmět je dvě hodiny týdně. Kromě vlastní výuky, učitel organizuje (dle aktuálních možností) návštěvy výstav, které pomáhají formovat postoje žáků a rozvíjet tak jejich kulturní rozhled. Žáci si volí studium hudební nebo výtvarné výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zprostředkovává žákům pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvíjí tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- zadává žákům referáty a prezentace k samostatnému či skupinovému zpracování

Žák:

- učí se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy
- vnímá umělecké slohy a díla v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- otevírá před žáky možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků

Žák:

- kriticky posuzuje umělecké dílo i vlastní tvorbu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- otevírá před žáky možnost přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvíjí dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla

Žák:

- chápe umění jako specifický způsob poznání a užívání jazyka umění jako svébytný prostředek komunikace

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- klade důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností
- předkládá dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- organizuje žákům práci formou větších společných projektů, které rozvíjí jejich schopnosti týmové spolupráce a vedou k zodpovědnosti jedince za společné dílo, zároveň však poskytuje dostatečný prostor pro osobité výtvarné projevy žáků

Žák:

- chápe umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelnou součást lidské existence

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s významnými díly a jejich autory
- vytváří potřebu návštěv výstav výtvarného umění
- podchycuje individuální zájem žáků o kulturní dění a jeho podporu

Žák:

- rozvíjí svůj tvůrčí potenciál, kultivuje projevy, potřeby a utváří hierarchii hodnot
- uvědomuje si sebe samého jako svobodného jedince

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, bezpečnostních a hygienických pravidel při práci

Žák:

- osvojuje si výtvarné techniky a nástroje

Kompetence digitální

Učitel:

- seznamuje žáky se s technologiemi umožňujícími tvůrčí činnost
- seznamuje žáky s portály a internetovými službami s uměleckým zaměřením
- umožňuje žákům výtvarně se projevit pomocí vhodných digitálních zařízení
- využívá digitální prostředky k seznámení žáků s významnými uměleckými díly

Žák:

- využívá digitální technologie jako nástroje výtvarného projevu
- vybírá takové technologie, které vedou k očekávaným výsledkům, využívá metody, které mu usnadňují osvojení učiva
- získává informace z různých zdrojů, posuzuje pravdivost těchto informací vzhledem k jejich zdroji
- informace filtruje, porovnává, analyzuje a vyhodnocuje jejich správnost
- využívá digitální technologie k sdílení, interakci a kooperaci se spolužáky
- dbá na ochranu osobních údajů, zná a respektuje autorská práva, dodržuje pravidla internetové etikety

Výtvarná výchova

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky a při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • v konkrétních případech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky • pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání	Žák: • experimentuje s různými druhy barev, linií a tvarů • vysvětluje své pocity, poznatky a charakterizuje obsahovou souvislost • objasňuje podstatné rysy umění • využívá temperové, vodové, akvarelové barvy, kreslit křídou a pracuje s koláží • jmenuje své smyslové vnímání ve vztahu k dílu a vizuálním obrazům • identifikuje charakteristické prostředky umělecké tvorby • aktivně poznává výtvarné umění • utváří si vlastní názory na umělecká díla, zejména na díla současnosti	• vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace • interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta • uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační • celistvost a rozklad tvarů (analytický kubismus) • tradiční a netradiční prostředky a postupy pro vyjádření představ, emocí, (impresionismus, pointilismus, Cézanne) • znakové systémy jednotlivých druhů umění • obrazová báseň - princip náhody (dadaismus) • iluze prostoru (nová média)	• OSV: Spolupráce a soutěž (nakolik chci být originální) • dějepis – pravěk
• vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti	• užívá znalosti vyjadřovacích možností zvoleného média pro vyjádření své představy • uplatňuje své osobní prožitky, vědomosti a znalosti do vizuálně obrazového vyjádření	• postupy tvorby výtvarných disciplín – grafika, malba, kresba, základy fotografie, prostorová tvorba, textil • proměnlivost tvarů a obrazů v čase (futurismus, nová média, animovaný film)	• chemie – stavba atomu

Výtvarná výchova

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů • využívá znalostí, aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy • na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční	Žák: • vysvětluje charakteristiky uměleckých slohů, inspiruje se jednotlivými prvky slohů i stylů • uplatňuje umělecké znaky do svých projektů		
• při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření • na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření, aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu • objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“	• experimentuje s různými vizuálními prostředky, uplatňuje je ve vlastních kreativních činnostech, praktických dovednostech a teoretických poznatcích • vysvětluje své pocity, poznatky a charakterizuje obsahovou souvislost • vyjadřuje se k tématu umění a předkládá své názory	• práce s materiály - povrch a konstrukce (geometrická abstrakce) • časoprostorové chápání a proměna kvalit (kubismus, nová média) • zapojení těla, pohybu a gest do procesu tvorby (akční tvorba, body-art) • netradiční postupy pro vyjádření představ, emocí, nálad, zkušeností (body-art)	• biologie – vnik a vývoj živých soustav • dějepis – antické Řecko, antický Řím

Výtvarná výchova

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • objasní podstatné rysy magického, mýtického, univerzalistického a modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu • porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění • objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření • vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií • uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	Žák: • přistupuje k estetickým normám • pracuje s vhodnými prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření, uplatňuje je v ploše, objemu, i v prostorové tvorbě • kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku • vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly • interpretuje podle svých schopností různá obrazová vyjádření, rozpoznává je a pojmenovává je	• umělecký proces a jeho vývoj – vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality, dynamika chápání uměleckého procesu – její osobnostní a sociální rozměr, znaková podmíněnost chápání světa – znakové systémy jednotlivých druhů umění • historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mýtický, univerzalistický, modernistický a postmodernistický, pluralitní model umění) • prezentace uměleckého díla • role subjektu v uměleckém procesu – smyslové vnímání a jeho rozvoj, předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla, mimovědomá a uvědomělá recepce uměleckého díla, tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta • úloha komunikace v uměleckém procesu – postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny, umělecká a mimoumělecká znakovost, umění jako proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků, role umělce v societě, publikum a jeho účast v uměleckém procesu, sociální a technologické proměny dneška (nové technologie, nové umělecké disciplíny a jejich obsahy) a jejich vliv na úlohu komunikace v uměleckém procesu, subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané	• zeměpis – Země jako vesmírné těleso; krajina

Výtvarná výchova

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě rozpozná specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu, uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci	Žák: zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření ke své komunikaci rozpoznává prvky obrazového vyjádření (linie, tvar, objem, aj.), porovnává je a třídí využívá temperové, vodové, akvarelové barvy, kreslí křídou a pracuje s netradičními materiály a experimentuje tak s různými druhy barev, linií a tvarů nalézá prostředky pro uskutečňování svých projektů aktivně poznává výtvarné umění utváří si vlastní názory na umělecká díla, zejména na díla současnosti	výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci chápaní vztahů předmětů a tvarů v prostoru (Cézanne), celistvost a rozklad tvaru (analytický kubismus), povrch a konstrukce (syntetický kubismus, konstruktivismus, geometrická abstrakce), vytváření iluze prostoru, objemu a pohybu (antická mimezis, fotografie, film)	MDV: Média a mediální průvodce (komunikace a spolupráce v týmu) hudební výchova – pohyb hudby a gesto český jazyk – slohová charakteristika výrazových prostředků

Výtvarná výchova

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci	Žák: objasňuje podstatné rysy umění vysvětluje charakteristiky uměleckých slohů, inspiruje se jednotlivými prvky slohů i stylů interpretuje podle svých schopností různá obrazová vyjádření, rozpoznává je a pojmenovává je	proměnlivost obrazu v čase (futurismus, nová média), proměnlivost tvaru (animovaný film, nová média), pohyblivé stanoviště diváka a změny úhlu vidění (umění akce, nová média), časoprostorové chápání a proměna kvalit (kubismus, nová média), princip náhody (dadaismus) relativita barevného vidění (pointilismus, impresionismus, postimpresionismus, Cézanne), taktilní a haptické kvality díla (informel), zapojení těla, jeho pohybu a gest do procesu tvorby (akční tvorba, body-art) historické proměny znakové systémy jednotlivých druhů umění výtvarné techniky hmota a prostor v umění hudba a výtvarné umění	

Výtvarná výchova

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovná výběr a způsob užití prostředků • na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot	Žák: • využívá znalosti vyjadřovacích možností zvoleného média pro vyjádření své představy • uplatňuje ve vlastní kreativní činnosti praktické dovednosti a teoretické poznatky • vysvětluje své pocity, poznatky a charakterizuje obsahovou souvislost • identifikuje charakteristické prostředky umělecké tvorby • aktivně poznává výtvarné umění	• osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného (Kandinskij, Kupka), figurace a nefigurace (neoklasicismus, lyrická abstrakce), vztah slova a obrazu (lettrismus), vznik a uplatnění symbolu (symbolismus, surrealismus, pop art, konceptuální umění) • tvůrčí potenciál podvědomí (surrealismus), sebeuvědomování diváka (akční tvorba, osobní mytologie), účast v sociálním prostoru (performance), minority (postmodernismus), stopy člověka v krajině (land-art) • vztahy s neevropskými kulturami (Gauguin, Picasso, minimal – art), zrušení hranice umění a neumění (Duchamp), neumělecké a neškolené vizuální vyjadřování (insitní umění) • požadavek a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost a autenticita projevu (pop-art, televize, nová média – akční umění, postmodernismus), citace a metaznak (postmodernismus), moduly a jejich spojování, rekombinace, struktury (umění nových médií)	• zeměpis – kulturní a politické prostředí • hudební výchova – hudba jako způsob identifikace

Výtvarná výchova

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP G	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: rozlišuje umělecké slohy a směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filosofické okolnosti vzniku uměleckých děl na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace	Žák: utváří si vlastní názory na umělecká díla, zejména na díla současnosti charakterizuje umělecké slohy a směry, jmenuje autory děl, orientuje se ve znacích uměleckého směru či slohu utváří si světonázorové, náboženské, filozofické zázemí historických slohů a interpretuje je do své tvorby pojmenovává prvky vizuálně obrazového vyjádření, uplatňuje je ve své komunikaci	česká výtvarná scéna architektura a její vliv na člověka digitální fotografie a historické proměny v ní	zeměpis – povrchové vody matematika – geometrie v rovině

12 Člověk a zdraví

12.1 Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávacích oborů Tělesná výchova a Výchova ke zdraví i ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je určen žákům prvního až čtvrtého ročníku.

Časové a organizační vymezení

V každém ročníku je předmět vyučován 2 hodin týdně v oddělených skupinách hoši – dívky. Hodiny probíhají zpravidla 1x v týdnu v obou tělocvičnách, za příznivých povětrnostních podmínek i venku. Náplň hodin je ovlivňována rozdílnou dovednostní úrovní jednotlivých skupin, aktuální přípravou na sportovní soutěže a v neposlední řadě i zájmy žáků. Je zkoordinována s termínovým kalendářem soutěží AŠSK a tematickým plánem konkrétního vyučujícího.

Škola dle svých možností organizuje lyžařské kurzy, které jsou prioritně nabízeny žákům 1. ročníku. Při nenaplněnosti kurzu se mohou zúčastnit také žáci z ostatních ročníků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- přispívá k rozšíření dovednosti a schopnosti žáka, jako spoluhráč, protihráč, rozhodčí, spolucvičící, pomocník, organizátor, vedoucí, záchránce, partner ve hře a při cvičení
- vede žáky k získávání poznatku o tělesné fyziologii na základě ověřování účinnosti kondičních programů
- umožňuje zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně
- motivuje učení směřováním k pěkné postavě a ke zdravému životnímu stylu, poukázáním na možnost kdykoliv se bez problému zapojit do skupiny lidí hrajících volejbal (fotbal, basketbal, florbal) ve volném čase s možností navázáním nových kontaktů a uváděním příkladů z nových sportů
- umožňuje žákům organizovat a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvoj pohybových schopností podle svých předpokladů
- hodnotí žáky důsledně podle individuálního zlepšení
- povzbuzuje žáky ke sledování sportovních soutěží

Žák:

- zdokonaluje dovednostní schopnosti hráče, spoluhráče, spolucvičícího
- získává poznatky o kondičním tréninku
- získává pojem o zdravém životním stylu
- umí řídit sportovní aktivity a zlepšuje své individuální kvality

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- formou nácviku herních a cvičebních strategií nutí žáky objevovat logické postupy, které vedou k úspěchu a k vyřešení problémových situací
- zapojuje žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sportovních akcí
- vede žáky k získávání informací o vhodné sportovní výbroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování
- rozvíjí schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály
- povzbuzovat k zavádění alternativních řešení k výběru náčiní, losování délky hrací doby, úpravy pravidel podle aktuálních podmínek

Žák:

- logicky hodnotí problémy ve hře, organizuje soutěže a turnaje
- získává informace o výstroji a výbroji jednotlivých sportů
- rozvíjí taktiku a techniku hry

Kompetence komunikativní

Učitel:

- provádí se žáky rozmanitou škálu činností ve skupinových formách a tím přispívá k rozvoji komunikace, spolupráce a tolerance k ostatním
- směřuje žáky k využívání dostupných prostředků komunikace (internet, televize, noviny, časopisy), vyhledávání novinek ve sportovních odvětvích (nová pravidla, novinky ve výstrojích atd.)
- vede žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčím na hřišti a při vedení družstva
- pomáhá žákům při rozvíjení vztahů se sportovci z jiných škol
- okamžitě řeší otázky šikany nebo netolerance, neodpovědného přístupu k osobnímu a školnímu majetku

Žák:

- získává informace o různých komunikačních způsobech při sportování, i při sledování sportu a sportovních přenosů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří u žáků svým vlastním příkladem, autoritou získaných zkušeností a osobnostními rysy pozitivní vztah k pohybu
- povzbuzuje u žáků chování v duchu tolerance, hru fair play a schopnost empatie
- informuje o negativěch sportu (doping, korupce)
- do hodnotového řebříčku žáků zařazuje snahu o zdravý životní styl s velkou mírou pohybu
- vede ke spolupráci při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny či sportovního družstva a k respektování pravidel soutěží a her

- pomáhá nacházet vlastní místo ve skupině a odhadovat důsledky vlastního jednání a chování
- staví žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor)

Žák:

- získává správný přístup ke sportovnímu výkonu a také k postavení v hierarchii sportovního kolektivu

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky ke stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohybových schopností ve volném čase

Žák:

- rozvíjí pohybové schopnosti ve svém volném čase

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k poznání a dodržování zásad bezpečnosti při pohybové činnosti
- učí žáky připravit sportovní náčiní a sportoviště před různými druhy cvičení a uklidit ho po ukončení činnosti

Žák:

- se naučí připravit sportoviště, dbát bezpečnosti při cvičení a uklidit sportoviště po cvičení

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečných zásad užívání digitálních technologií z hlediska fyzického i psychického zdraví
- využívá digitálních technologií k vyhledávání a sdílení informací o zdravém životním stylu
- nabádá žáky ke kritickému přístupu k informacím vyhledaným na internetu
- seznamuje žáky s aplikacemi a zařízeními umožňujícími zaznamenat a analyzovat pohybovou aktivitu

Žák

- vyhledává informace o zdravém životním stylu, analyzuje je, porovnává a zhodnocuje z hlediska pravdivosti
- dokáže využít digitálních technologií k pomoci v případě ohrožení zdraví či života

Tělesná výchova

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí • poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách • usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	Žák: • zahřeje se a protáhne před cvičením, uvolní se a protáhne po cvičení • dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech v nestandardním prostředí a různých klimatických podmínkách • zvládne první pomoc při sportovních úrazech • usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	činnosti ovlivňující zdraví • rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik) • závažná poranění a život ohrožující stavy • improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností • zdravotně orientovaná zdatnost – složky ZOZ; kondiční testy • svalová nerovnováha – příčiny svalové nerovnováhy; testy svalové nerovnováhy zdravý způsob života a péče o zdraví • vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci • zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese • hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství • první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách • psychohygiena – předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládnání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci	• OSV: Spolupráce a soutěž (jak zvládám situaci soutěže a jaké v nich používám taktiky)

Tělesná výchova

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení	Žák: • podle svých schopností zlepšuje výkony v testových disciplínách pohybových schopností • podle svých schopností zlepšuje výkony, techniku a taktiku v atletických disciplínách (60m, dálka, výška, míček, 800/1500m) • změří, zaznamená výkony a vyhodnotí je • posoudí správnost svého provedení techniky atletických disciplín a určí jejich možné příčiny, závodí v souladu s atletickými pravidly	činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • pohybové dovednosti a pohybový výkon • pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní výkonnostní atletika • běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh) • speciální běžecká cvičení, trénink vytrvalosti, taktika běhu v závodech, uvolnění a strečink po tréninku a závodech • skok do dálky - technika skrčného a závěsného způsobu skoku, rytmus rozběhu • skok do výšky - technika flopu, rozběh, odraz, přechod laťky, optimalizace rychlosti rozběhu • vrh koulí - vrh, sun, vrhačská abeceda • hod míčkem, granátem - z místa, ze sedmikrovového rytmu	

Tělesná výchova

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • respektuje pravidla osvojovaných sportů • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná se na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva • respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech	Žák: • zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře • posoudí taktiku hry a dokáže na ni reagovat • z osvojených cviků samostatně vytvoří krátké sestavy a zacvičí je • zkontroluje cvičení za pomoci spolužáka • zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou • umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny • ovládá základní cvičení bez náčiní • zvládá základní kroky a pohyby paží aerobního cvičení s hudbou • využívá kondiční gymnastiku pro zvyšování individuální zdatnosti • podle svých předpokladů zvládá osvojované činnosti	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání (košíková, fotbal, softbal) • gymnastika – akrobacie, přeskoky a cvičení na nářadí; cvičení s nářadím (hrazda po ramena, kladina, kruhy) • průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení • kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem • úpoly – sebeobrana; základy džudo; aikido; karatedo (základem je sebeobrana, rozsah ostatních činností je stanoven v návaznosti na připravenost vyučujícího)	

Tělesná výchova

kvinta / 1. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení	Žák: • další pohybové aktivity • aktivně se účastní dalších pohybových aktivit • rozvíjí pohybové schopnosti podle svých možností a druhu pohybové aktivity • podle svých schopností ověřuje pohybové, postřehové, silové, fyzické předpoklady • posoudí správnost svého provedení • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím • z nabídky volí vhodný rozvojový program • podle svých předpokladů zvládá osvojované činnosti	činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • plavání – zdokonalování osvojených plaveckých technik (další plavecká technika), skoky do vody, branné plavání • lyžování – běžecké, sjezdové, snowboarding (jednotlivé formy lyžování jsou zařazovány podle aktuálních sněhových podmínek, materiálních podmínek a zájmu žáků) • zásady bezpečnosti • pomoc při kolizi, ošetření poraněných v improvizovaných podmínkách, zajištění přesunu • turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce a pobytu v přírodě; orientace v méně přehledné krajině, orientační běh, příprava a likvidace tábořiště činnosti podporující pohybové učení • vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech • sportovní výzbroj a výstroj – účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční dostupnost a kvalita • pohybové činnosti, sportovní a turistické akce – organizace, propagace, vyhodnocení, dokumentace	

Tělesná výchova

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy • vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití	Žák: • zahřeje se a protáhne před cvičením, uvolní se a protáhne po cvičení • dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech v nestandardním prostředí a různých klimatických podmínkách • zvládne první pomoc při sportovních úrazech • usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	činnosti ovlivňující zdraví • rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik) • první pomoc při sportovních úrazech – improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností • zdravotně zaměřená cvičení • organismus a pohybová zátěž – způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže zdravý způsob života a péče o zdraví • vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci • zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese • hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství • první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách • psychohygiena – předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci	• OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl)

Tělesná výchova

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně	Žák: • podle svých schopností zlepšuje výkony v testových disciplínách pohybových schopností • podle svých schopností zlepšuje výkony, techniku a taktiku v atletických disciplínách (60m, dálka, výška, míček, 800/1500m) • změří, zaznamená výkony a vyhodnotí je • posoudí správnost svého provedení techniky atletických disciplín a určí jejich možné příčiny, závodí v souladu s atletickými pravidly	činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • pohybové dovednosti a pohybový výkon • pohybové hry různého zaměření atletika: • běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh) • speciální běžecká cvičení, trénink vytrvalosti, taktika běhu v závodech, uvolnění a strečink po tréninku a závodech • skok do dálky - technika skrčného a závěsného způsobu skoku, rytmus rozběhu • skok do výšky - technika flopu, rozběh, odraz, přechod laťky, optimalizace rychlosti rozběhu • vrh koulí - vrh, sun, vrhačská abeceda • hod míčkem, granátem - z místa, ze sedmikrovového rytmu	

Tělesná výchova

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • respektuje pravidla osvojovaných sportů • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva • sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje • respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech	Žák: • zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře • posoudí taktiku hry a dokáže na ni reagovat • z osvojených cviků samostatně vytvoří krátké sestavy a zacvičí je • zkontroluje cvičení za pomoci spolužáka • zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou • umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny • ovládá základní cvičení bez náčiní • zvládá základní kroky a pohyby paží aerobního cvičení s hudbou • využívá kondiční gymnastiku pro zvyšování individuální zdatnosti • podle svých předpokladů zvládá osvojované činnosti	činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání (košíková, fotbal, softbal) • gymnastika – akrobacie, přeskoky a cvičení na nářadí; cvičení s nářadím (hrazda po ramena, kladina, kruhy) • průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení • kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem • úpoly – sebeobrana	

Tělesná výchova

sexta / 2. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení • usiluje o optimální rozvoj zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně orientované zdatnosti a samostatně upraví pro vlastní použití	Žák: • další pohybové aktivity • aktivně se účastní dalších pohybových aktivit • rozvíjí pohybové schopnosti podle svých možností a druhu pohybové aktivity • podle svých schopností ověřuje pohybové, postřehové, silové, fyzické předpoklady • posoudí správnost svého provedení • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím • z nabídky volí vhodný rozvojový program • podle svých předpokladů zvládá osvojované činnosti	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • plavání – zdokonalování osvojených plaveckých technik (další plavecká technika), skoky do vody, branné plavání • lyžování – běžecké, sjezdové, snowboarding (jednotlivé formy lyžování jsou zařazovány podle aktuálních sněhových podmínek, materiálních podmínek a zájmu žáků) • pomoc při kolizi, ošetření poraněných v improvizovaných podmínkách, zajištění přesunu • turistika a pobyt v přírodě Činnosti podporující pohybové učení • vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech • pravidla osvojených pohybových činností • sportovní role • měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem • olympismus v současném světě; jednání fair play - spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého	

Tělesná výchova

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně	Žák: • zahřeje se a protáhne před cvičením, uvolní se a protáhne po cvičení • dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech v nestandardním prostředí a různých klimatických podmínkách • zvládne první pomoc při sportovních úrazech • usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	činnosti ovlivňující zdraví • rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik) • zdravotně orientovaná zdatnost – složky ZOZ; kondiční testy • svalová nerovnováha – příčiny svalové nerovnováhy; testy svalové nerovnováhy • individuální pohybový režim zdravý způsob života a péče o zdraví • vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci • zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese • hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství • první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách • psychohygiena – předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci	• OSV: Spolupráce a soutěž

Tělesná výchova

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení	Žák: • podle svých schopností zlepšuje výkony v testových disciplínách pohybových schopností • podle svých schopností zlepšuje výkony, techniku a taktiku v atletických disciplínách (60m, dálka, výška, míček, 800/1500m) • změří, zaznamená výkony a vyhodnotí je • posoudí správnost svého provedení techniky atletických disciplin a určí jejich možné příčiny, závodí v souladu s atletickými pravidly	činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • pohybové dovednosti a pohybový výkon • pohybové hry různého zaměření atletika: • běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh) • speciální běžecká cvičení, trénink vytrvalosti, taktika běhu v závodech, uvolnění a strečink po tréninku a závodech • skok do dálky - technika skrčného a závěsného způsobu skoku, rytmus rozběhu • skok do výšky - technika flopu, rozběh, odraz, přechod laťky, optimalizace rychlosti rozběhu • vrh koulí - vrh, sun, vrhačská abeceda • hod míčkem, granátem - z místa, ze sedmikrového rytmu	• OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (celková péče o vlastní zdraví)

Tělesná výchova

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci • respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	Žák: • zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře • posoudí taktiku hry a dokáže na ni reagovat • z osvojených cviků samostatně vytvoří krátké sestavy a zacvičí je • zkontroluje cvičení za pomoci spolužáka • zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou • umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny • ovládá základní cvičení bez náčiní • zvládá základní kroky a pohyby paží aerobního cvičení s hudbou • využívá kondiční gymnastiku pro zvyšování individuální zdatnosti • podle svých předpokladů zvládá osvojované činnosti	činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání (košíková, fotbal, softbal) • gymnastika – akrobacie, přeskoky a cvičení na nářadí; cvičení s nářadím (hrazda po ramena, kladina, kruhy) • průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení • kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem • úpoly – sebeobrana	

Tělesná výchova

septima / 3. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení • usiluje o optimální rozvoj zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně orientované zdatnosti a samostatně upraví pro vlastní použití	Žák: • další pohybové aktivity • aktivně se účastní dalších pohybových aktivit • rozvíjí pohybové schopnosti podle svých možností a druhu pohybové aktivity • podle svých schopností ověřuje pohybové, postřehové, silové, fyzické předpoklady • posoudí správnost svého provedení • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím • z nabídky volí vhodný rozvojový program • podle svých předpokladů zvládá osvojované činnosti	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • plavání – zdokonalování osvojených plaveckých technik, dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího • lyžování – běžecké, sjezdové, snowboarding (jednotlivé formy lyžování jsou zařazovány podle aktuálních sněhových podmínek, materiálních podmínek a zájmu žáků) • turistika a pobyt v přírodě • další moderní a netradiční pohybové činnosti Činnosti podporující pohybové učení • pravidla osvojených pohybových činností • sportovní role • olympismus v současném světě; jednání fair play – sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných látek neslučitelných s etikou sportu • úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí	

Tělesná výchova

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity respektuje věkové, pohlavní výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	Žák: zahřeje se a protáhne před cvičením, uvolní se a protáhne po cvičení dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech v nestandardním prostředí a různých klimatických podmínkách zvládne první pomoc při sportovních úrazech usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace, podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	činnosti ovlivňující zdraví rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik) zdravotně orientovaná zdatnost – složky ZOZ; kondiční testy svalová nerovnováha – příčiny svalové nerovnováhy; testy svalové nerovnováhy individuální pohybový režim zdravý způsob života a péče o zdraví vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách psychohygiena – předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci	OSV: Morálka všedního dne (jak mohou rozvíjet dobré vztahy k lidem)

Tělesná výchova

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně	Žák: • podle svých schopností zlepšuje výkony v testových disciplínách pohybových schopností • podle svých schopností zlepšuje výkony, techniku a taktiku v atletických disciplínách (60m, dálka, výška, míček, 800/1500m) • změří, zaznamená výkony a vyhodnotí je • posoudí správnost svého provedení techniky atletických disciplín a určí jejich možné příčiny, závodí v souladu s atletickými pravidly	činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • pohybové dovednosti a pohybový výkon • pohybové hry různého zaměření atletika • běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh) • speciální běžecká cvičení, trénink vytrvalosti, taktika běhu v závodech, uvolnění a strečink po tréninku a závodech • skok do dálky - technika skrčného a závěsného způsobu skoku, rytmus rozběhu • skok do výšky - technika flopu, rozběh, odraz, přechod laťky, optimalizace rychlosti rozběhu • vrh koulí - vrh, sun, vrhačská abeceda • hod míčkem, granátem - z místa, ze sedmikrovového rytmu	

Tělesná výchova

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci • respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti • užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží • volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje	Žák: • zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře • posoudí taktiku hry a dokáže na ni reagovat • z osvojených cviků samostatně vytvoří krátké sestavy a zacvičí je • zkontroluje cvičení za pomoci spolužáka • zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou • umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny • ovládá základní cvičení bez náčiní • zvládá základní kroky a pohyby paží aerobního cvičení s hudbou • využívá kondiční gymnastiku pro zvyšování individuální zdatnosti • podle svých předpokladů zvládá osvojované činnosti	činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání (košíková, fotbal, softbal) • gymnastika – akrobacie, přeskoky a cvičení na nářadí; cvičení s nářadím (hrazda po ramena, kladina, kruhy) • průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení • kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem • úpoly – sebeobrana	

Tělesná výchova

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení • usiluje o optimální rozvoj zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně orientované zdatnosti a samostatně upraví pro vlastní použití	Žák: • další pohybové aktivity • aktivně se účastní dalších pohybových aktivit • rozvíjí pohybové schopnosti podle svých možností a druhu pohybové aktivity • podle svých schopností ověřuje pohybové, postřehové, silové, fyzické předpoklady • posoudí správnost svého provedení • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím • z nabídky volí vhodný rozvojový program • podle svých předpokladů zvládá osvojované činnosti	činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • plavání – zdokonalování osvojených plaveckých technik, dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího • lyžování – běžecké, sjezdové, snowboarding (jednotlivé formy lyžování jsou zařazovány podle aktuálních sněhových podmínek, materiálních podmínek a zájmu žáků) • turistika a pobyt v přírodě • další moderní a netradiční pohybové činnosti činnosti podporující pohybové učení • pravidla osvojených pohybových činností • sportovní role • olympismus v současném světě; jednání fair play – sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných látek neslučitelných s etikou sportu • úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí	

Tělesná výchova

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích • posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění • projevuje etické postoje k ochraně matky a dítěte	Žák: • korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích • posoudí hodnoty, které mladým lidem • usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství a usiluje ve svém životě o jejich naplnění, projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte	vztahy mezi lidmi a formy soužití • vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem • partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina • náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče • rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině • rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů • modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost; sebepoznání, sebeúcta	

Tělesná výchova

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách • uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků • orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství, zná práva každého jedince	Žák: • orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách • uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků • orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství • zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce	změny v životě člověka a jejich reflexe • změny v období adolescence – tělesné, duševní a společenské; • hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových vztahů • způsoby sebereflexe a kontroly emocí • péče o reprodukční zdraví – faktory ovlivňující plodnost; preventivní prohlídky; osvěta spojená s abúzem nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami • metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty • modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života – odpovědnost, sebeúcta, respekt, rozhodování	

Tělesná výchova

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování • uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činnostmi pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost • rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního ohrožení	Žák: • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování • uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činnostmi pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost • rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení	rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy • zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládnání; důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví • rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství • sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti (CAN) • autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy – zdravotní a psychosociální rizika • výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek; návykové látky a bezpečnost v dopravě • sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích – duševní hygiena v dlouhodobých zátěžových a stresových situacích, rozhodování se v eticky problematických situacích	

Tělesná výchova

oktáva / 4. ročník

Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	Žák: rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	ochrana člověka za mimořádných událostí vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události živelní pohromy únik nebezpečných látek do životního prostředí jiné mimořádné události první pomoc – klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí – rozhodnost, pohotovost, obětavost, efektivní komunikace	

Příloha k ŠVP č. 1 platná od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2027

Škola bude od 1. 9. 2022 vyučovat dle nového ŠVP, vycházejícího z revidovaného RVP G, takto:

ročník	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27
1. ročník / kvinta	zahájení bez návaznosti	návaznost na předchozí ročník	návaznost na předchozí ročník	návaznost na předchozí ročník	návaznost na předchozí ročník
2. ročník / sexta	zahájení bez návaznosti	zahájení bez návaznosti	návaznost na předchozí ročník	návaznost na předchozí ročník	návaznost na předchozí ročník
3. ročník / septima	zahájení bez návaznosti	zahájení bez návaznosti	zahájení bez návaznosti	návaznost na předchozí ročník	návaznost na předchozí ročník
4. ročník / oktáva	zahájení bez návaznosti	zahájení bez návaznosti	zahájení bez návaznosti	zahájení bez návaznosti	návaznost na předchozí ročník

Ve všech předmětech (jedná se především o předmět Informatika), v nichž došlo k úpravám ŠVP, budou mít vyučující v tematických plánech označeny výstupy + učivo původního ŠVP černým písmem a výstupy + učivo dle nového ŠVP modrým písmem.

Při hodnocení budou v daném ročníku a roce vyučující zohledňovat změněný vzdělávací obsah a jeho náběh dle předchozího schématu.

Mgr. Miroslav Bučánek, ředitel školy